

ALTINŞEHİR

ADANA

KENT KÜLTÜRÜ VE SANAT DERGİSİ

MART - NİSAN 2012 SAYI:7

- Adana Valisi; İstanbul'la Yarışacak Bir Adana
- Adanalı Ulaşımdan Memnun mu? Şikayetçi mi?
- Dünya Tarihini Değiştiren Kadın "Halet Çambel"
- Osmanlı'yı Parçalayan Kadın "Getrude Bell"
- Asker Arkadaşım Zeki Müren

ISSN:1304-1975

9 771304 197505

FIYAT:10 TL

Adana

BOSSA

60. YIL 60. YIL
60. YIL 60. YIL
60. YIL 60. YIL
60. YIL 60. YIL

BOSSA DIŞ GIYIM İŞLETMELERİ

BOSSA DENİM VE SPOR GIYIM İŞLETMELERİ / BOSSA GÖMLEKLİK İŞLETMELERİ

www.bossa.com

Merkez Ofis: Gökçimen Mah. - Girne Bulvarı 7. km. No: 296 Yöregir 01310 Adana Tel: 0 322 355 20 00
İstanbul Ofis: Otakçılar Cad. No: 78 Kat: 3 No: 3c Eyüp 34050 İstanbul Tel: 0 212 467 78 00

Tunser

Her Damla Bizim İçin Önemli

Damla **Sulamada** Çözüm **Ortağınız**

www.tunser.com.tr

Berlin'in Ayısı Adana'ya Gelecek

Hemen söylemeliyim ki yanlış anlaşılmasın... Bu başlıkla Berlin Film Festivali'nin ödülü olan Ayı'dan bahsediyorum. Hani Adana Festivali'nin simgesi Koza, Cannes'in ki Aslan ya, biliyorsunuz ki Berlin'in ki de Ayı. Kısacası bu başlıkla Adanalı birinin Berlin Film Festivali'nden bir ödül almasını kastediyorum.

Aslında Berlin'in Ayısı ifadesini de sembolik olarak kullanıyorum. Asıl söylemek istediğim; prestijli herhangi bir film festivalinden alınması hedeflenen ödüller.

Şimdi sizler bu da nereden çıktı diye sorabilirsiniz. Bir gün rahmetli Semih Balcıoğlu ile sohbet ettiğim sırada "Yahu bu Adana'da ne var? Tüm önemli sanatçıların burayla bir ilgisi bulunuyor" demişti. Ben de ona "Ama siz Adanalı değilsiniz" diye karşılık vermiştim. O da espriyle karışık "Benim de karım Adanalı" şeklinde cevap vermişti

Şaka bir yana gerçekten de, ta Karacaoğlu'dan bugüne kadar, üstelik sanatın neredeyse her alanında, bölgemiz (Buna Mersin, Osmaniye ve Hatay'ı da katıyorum) Türkiye'nin en önemli sanatçılarını çıkarmış. Bunlar arasında bir çırpıda sayabileceklerim Dadaloğlu, Yaşar Kemal, Abidin Dino, Arif Dino, Yılmaz Güney, Şahin Kaygun, Ali Özgentürk, Orhan Kemal, Muzaffer İzgü, Etem Çalışkan, Özdemir İnce, Bedri Baykam ve diğerleri... Liste uzayıp gidiyor ama bir şey de dikkatimizi çekiyor. Bir dönemden sonra yeniler yetişmemiş. Bizler hala Demirtaş Ceyhunlar'la, İrfan Atasoylar'la övünüp duruyoruz.

Halbuki onlara olan saygımızı bir kenara bırakmadan ve onların yollarının bizim yönümüzü aydınlatmasına izin vererek yeni Yılmaz Güneyler, Yeni Orhan Kemaller çıkartmalıyız artık. Hatırlarsınız Altın Oran Düşünce ve Sanat Platformu da bu hedefi bir yıl önce yayınladığı manifestosuna koymuştu. Ve bunun gerçekleşmesi için bereketli topraklarımızın yaratıcı potansiyeline ilaveten, eğitimden başka bir yol olmadığını savunuyordu.

İşte tam bu nedenlerle Altın Oran Sanat Akademisi kuruldu. Bu oluşum; sanatın her dalında üniversite eğitimini örnek seçen bir programla seminerler yürütecek. İlk adımda sinema, fotoğraf, kukla ve güzel yazı alanında başlayacak bu atelye çalışmalarına, sanata bir hobi olarak bakmaktan öte düşüncelerini aktarmanın bir yöntemi olarak görenler arasından seçilmiş gençler katılıyor. Sinema ve fotoğraf atelyeleri başladı bile. Sinema atelyelerindeki arkadaşlar da bir dekalon (on adet) kısa film hazırlayarak Berlin'i zorlamayı hedeflerine koydular. Hepsi de iddialı... Diyorlar ki;

"Berlin'in Ayısı Adana'ya gelecek..."

Kısacası Adana'da güzel şeyler oluyor... Haydi hayırlısı.

S. Halik Uygur

MADRİGAL KANEPE | Faruk Malhan 2007

KOLEKSİYON
www.koleksiyon.com.tr

MART 2012, YIL: 2, SAYI: 7

ISSN: 1304-1975

İMTİYAZ SAHİBİ

Interkey Grafik Tasarım Ltd. Şti. adına
Mustafa Gökçen

GENEL YAYIN YÖNETMENİ

Dr. S. Haluk Uygur

HABER KOORDİNATÖRÜ

Erhan Yelekcı

REDAKSİYON

Deniz Gök

YAYIN KURULU

Fevzi Acevit, Edip Kuzey Akten,
Hamit Levent Arpaç, Yaşar Ateşoğlu,
Metin Bahçıvan, Ogün Burduloğlu,
Dr. Ahmet İhsan Çay,
Hüseyin Çelik, Mesut Dikel, Zeliha Ertunç,
Mustafa Gökçen, Nazan Gökçaya, Nuri Gürdil,
Doç Dr. Murat Ali Hersekli,
Mahmut Hazım Kısakürek, Dr. Mehmet Kobaner,
İpek Kobaner, Gülen Kurt, Nilay Nacar,
İsmail Ökke, Dr. Ali İhsan Ökten,
Şebnem Ragıboğlu, Bülent Şen, İsmail Timuçin

YAZARLARIMIZ

Fevzi Acevit, Edip Kuzey Akten, Şebnem Akten,
Levent Arpaç, Metin Bahçıvan, Selahattin Canka,
Etem Çalışkan, Nevcihan Çay, Coşar Çopuroğlu,
Mesut Dikel, Nuri Gürdil, Mahmut Hazım Kısakürek,
Dr. Mehmet Kobaner, İpek Kobaner,
Müge Köstem, Oğuz Nar, Dr. Ali İhsan Ökten,
İlkay Zehra Ülbeği, Bülent Şen,
Tuğba Akkoca, Zafer Koç

RESİMLEME

Etem Çalışkan
Diyar Erzen

KARİKATÜR

Bayram Top
Utku Kalıpçıoğlu

FOTOĞRAF

Dr. Ali İhsan Ökten,
Dr. S. Haluk Uygur,
Erhan Yelekcı

KATKIDA BULUNANLAR

Fikri Akdeniz, Nuran Öğülenler, Filiz Koç

HUKUK DANIŞMANI

Av. Tuğba Akkoca

REKLAM REZERVASYON

Banu Kuzuğlu, Mehtap Altinel | 0322 456 06 90
reklam@altinsehiradana.com

BASKI

Ulusoy Matbaa Baskı Tesisleri'nde
AGFA Avalon N8 Termal CTP ve Termal Kalıp kullanılarak
KOMORI LITHRONE 428
Dört renk baskı makinasında basılmıştır.
0 322 432 22 32

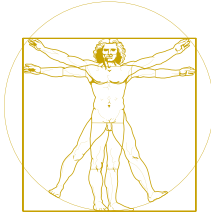
*Bu dergideki tüm yazıların sorumluluğu yazarlarına aittir.

YÖNETİM YERİ

interkey
grafik tasarım

Interkey Grafik Tasarım Ltd. Şti.
Kurtuluş Mh. 64013 Sk. Nurşen Hanım Apt.
No:19/2 Asma Kat D:19 Seyhan/Adana
0 322 456 06 90
info@interkey.com.tr | www.interkey.com.tr

Altın Oran Düşünce ve
Sanat Platformu Yayın Organı

ALTINORAN
DÜŞÜNCE ve SANAT PLATFORMU

8 KAPAK ÖYKÜSÜ

9 KISA HABERLER

16 DÜNYA TARİHİNİ
DEĞİŞTİREN KADIN:
HALET ÇAMBEL

22 ADANA VALİSİ H. AVNİ COŞ:
EN AZ ÜÇ ÜNİVERSİTE...

26 ADANALI ULAŞIMDAN
MEMNUN MU? ŞİKAYETÇİ Mİ?

36 BENİM BİR RÜYAM VAR

OSMANLIYI
38 PARÇALAYAN KADIN
GERTRUDE BELL

46 OKUL ÖNCESİ EĞİTİM DEYİP
GEÇMEYİN

48 GELECEĞİ
RENKLENDİRİYORUZ:
RENKLİ ŞEKERLER ANAOKULU

50 BOZKIR ÇOCUKLARINA
ADANMIŞ BİR YAŞAM:
DR. ALBERT ECKSTEIN

54 MİSTİK SIRLARA YOLCULUK:
ZÜLKARNEYN

58 ATATÜRK'ÜN MİMARİ:
SEYFİ ARKAN

62 UÇALIM MI? TARKİM HAVACILIK
İLE UÇMAK ÜZERİNE

66 ADANA KUŞLARA DA CENNET

70 İSTANBUL'UN İSKENDER'İ VARSA
ADANA'NIN AŞİL'İ VAR

76 ASKER ARKADAŞIM
ZEKİ MÜREN

80 BİR ADANA ŞARKISI:
AKDENİZ AKŞAMLARI

82 PORTFOLYO:
ÖTEKİ KIYIDAN SELAM VAR

88 BEN KİMİM:
İNSAN VE DEĞERLERİ

90 KUKLA TARİHİ

96 FIBONACCI DİZİSİ VE MÜZİKTE
ALTIN ORAN

100

FUTBOLUN SOKRATES'İ:
TIP, FELSEFE VE FUTBOL

104

ELİ ATEŞİN İÇİNDEKİ YAZAR:
VIRGINIA WOOLF

108

İSADAN DAHA POPÜLER:
JOHN WINSTON LENNON

112

MODA: "O GÜNÜ",
"BU GÜNÜ", "ŞU GÜNÜ"
KUTLAMALARI...

116

BİR ALMODOVAR FİLMİ
"İÇİNDE YAŞADIĞIM DERİ"

118

BİR KÜLTÜR YEMEĞİ: HİNDİ

120

KARİKATÜR: BAYRAM TOP

Ajansın İçinden

Bu kış sert geçti. Hele bir de yolunuz Ankara'ya, İstanbul'a düştüyse ne demek istediğimi daha iyi anlamışsınızdır. İstatistikler de öyle söylüyor, sanırım son 50 yılın en sert kışını yaşamış Türkiye. Lakin ne ilginçtir ki dolabımdan pardösümü bu sene de çıkartmadım. Zaten hala dolapta mı ona da emin değilim. Koca kış yine gömlek - ceket, hafta sonları da bir merserize kazak...

İki hafta önce, birkaç gün durmadan yağan yağmurun ardından, güneşin yüzünü göstermesi tam da hafta sonuna denk gelince, Mersin'e gidip sahilde bir balık ekmek yapalım dedik. Otobandaki kalabalığı görünce 'bütün Adana aynı kararı vermiş' diye düşündüm ama Tekir yol ayrımına gelince trafiğin yarısının Tekir'e saptığını farkettim. Sonradan öğrendim ki Adana'ya yağmur yağdığı günlerde, yaylalarımıza da kar yağıp durmuş. Hafta sonu güneşin açmasıyla da bagaja sucuğu mangalı koyan, ailece kartopu oynamaya yaylalara koşmuş. O haftasonu isteyen Adnan Menderes'i doldurmuş, isteyen Çatalan'a sıkmacılara koşmuş. Arabasına binen 45 dakika sonra ya sahile varmış balık ekmeğe, ya yaylaya çıkmış sucuk ekmeğe.

Bu mevsimde bile, musluğundan, güneş enerjisinin ısıttığı su akan bu şehri işte bu sebeplerden dolayı seviyorum.

Şubatın kısalığından mıdır bilemiyorum bu sayı çok hızlı gelişti. Bir önceki sayı daha çok yeniymiş gibiyken birden yeni sayının baskısına geçmişiz gibi geldi. Ajansta da her şey bu sene daha bir düzene girdi. Yazarlardan redaktöre, reklamlardan fotoğraflara kadar her şey artık dergiyle bütünleşmiş halde. Bir taraftan tasarımına baskısına itina ederken, diğer taraftan işlenen konuları ve duruşu ile kendi misyonunun altını çizerek tarihe sayfalar bırakmaya devam ediyoruz. Gün geçtikçe yerinin belirginliği oluşan bu dergiyle Adana'ya hak ettiği değeri ve önemi vermeye devam edeceğiz. Bu çabamızla Adana'ya bir değer daha katabilirsek ne mutlu bize.

Ve her zaman olduğu gibi bu derginin Adana'ya kazandırılmasında bizimle birlikte yol alan Yayın Kurulumuza, Yazarlarımıza, Altın Oran Düşünce ve Sanat Platformu'na, Sponsorlarımıza ve tüm Adanalılara teşekkür ederiz.

İnterkey Grafik Tasarım Ltd. Şti. adına

Yeni BMW 3 Serisi

www.borusanoto.com

Sheer
Driving Pleasure

İYİ OLAN KAZANSIN.

Herkes kazanmak için yarışır. Kusursuz performansı, eşsiz tasarımı ve doğuştan gelen sporcu ruhuyla Yeni BMW 3 Serisi kazanmak için gereken tüm donanıma sahip. Kazanmanın güçlü olmaktan geçtiğini düşünenler için BMW Twinpower Turbo dizel ve benzinli motor seçenekleri. Hedefe ulaşma yolunun dinamizm olduğunu düşünenler için sekiz ileri otomatik şanzıman. Ve oyuna kendi karakterini yansıtmak isteyenler için dört farklı sürüş modu. Yeni BMW 3 Serisi, Borusan Oto Adana-Mersin ve Borusan Oto Gaziantep'te sizi bekliyor.

SPORCU RUHUyla YENİ BMW 3 SERİSİ.

BMW EfficientDynamics

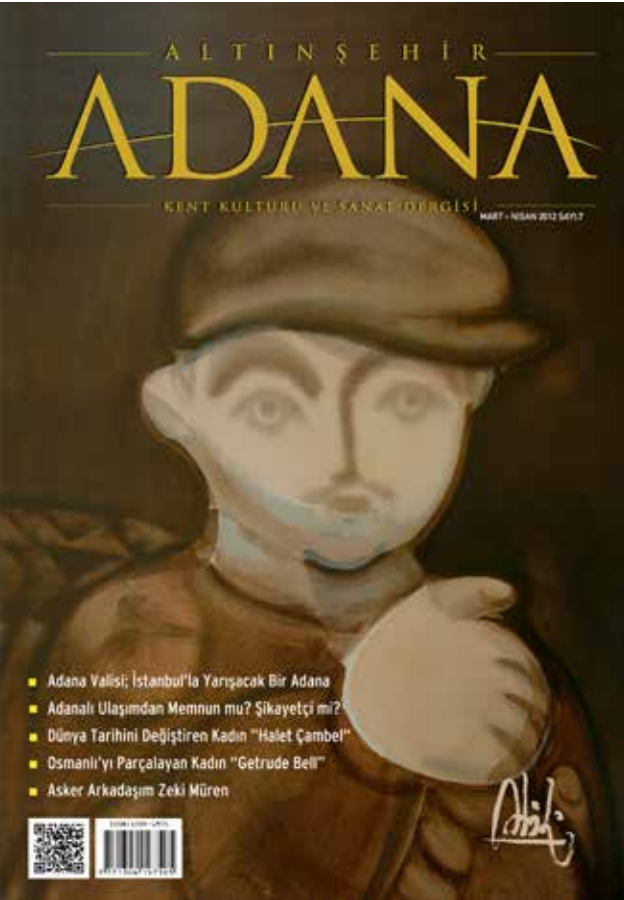
Daha az tüketim. Daha fazla sürüş keyfi.

Yeni BMW 320d: 1995 cc; 184 bg; 380 Nm/1750-2750 dd; ort. yakıt tüketimi 4,4 lt/100 km; CO₂ emisyonu 117 gr/km
Yeni BMW 320i: 1997 cc; 184 bg; 270 Nm/1250-4500 dd; ort. yakıt tüketimi 5,9 lt/100 km; CO₂ emisyonu 138 gr/km
Yeni BMW 328i: 1997 cc; 245 bg; 350 Nm/1250-4800 dd; ort. yakıt tüketimi 6,3 lt/100 km; CO₂ emisyonu 147 gr/km

Borusan Oto Adana-Mersin Borusan Otomotiv Yetkili Satıcısı ve Servisi
Mersin E5 Karayolu 21. Km Yenice - Tarsus Tel: (0324) 615 0 615

Borusan Oto Gaziantep Borusan Otomotiv Yetkili Satıcısı
Emek Mah. Fevzi Çakmak Bulvarı Stat Apt. No: 155/A Gaziantep Tel: (0342) 322 83 83

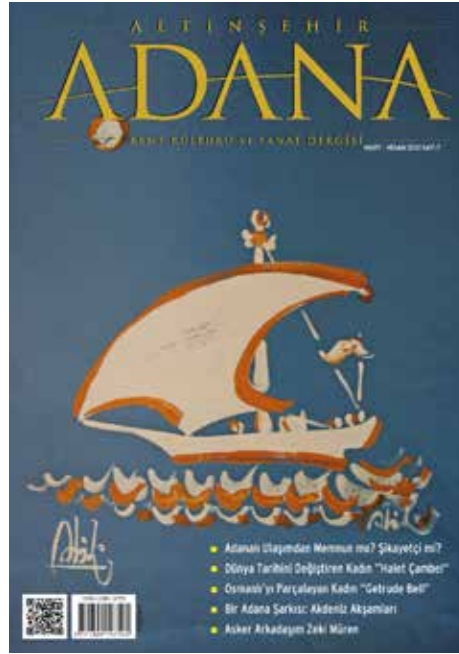
Kapağın Öyküsü

Bu sayımızda Adana'nın yetiştirdiği Türkiye'nin en önemli sanatçılarından Abidin Dino'nun bir afiş çalışmasını kapak yapmak istedik.

Abidin Dino, Adana'nın iz bırakmış valilerinden Abidin Paşa'nın torunu. Sizler Abidin Paşa'yı bundan bir dönem önceye kadar bile kentimizin en önemli caddesinin isminden hemen tanıyacaktınız. Abidin Paşa Caddesi... Ayrıca "Saat Kulesi" ismiyle de bilinen, Adana'nın simgesi olmuş Büyük Saat'i de o yaptırmış. Günümüzde kentimizin gururu olarak hizmet veren Tarihi Kız Lisesi binasıdır da.

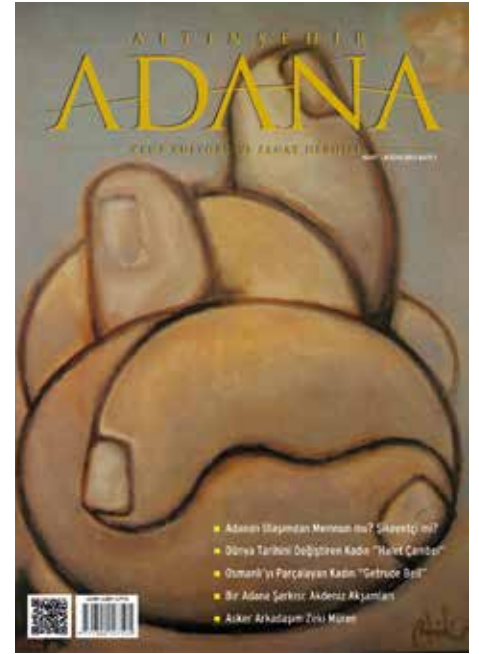
Abidin'in neredeyse tüm ailesi sanatçı. Örneğin ağabeylerinden Arif Dino... Ressam, heykeltıraş, sinemacı... Öbür ağabeyi Ali de önemli bir karikatürist.

Abidin Dino ise dünyada bilinen bir ressam olmakla birlikte, Türkiye'nin ilk uluslararası film ödülünü almış sinemacısı. Önemli bir yazar ve heykeltıraş.

Abidin ilk kitabı olan "Kel" i Adana'da yayınlamış. Bir tiyatro oyunu olan "Kel" ancak uzun yıllar sonucu bulunup yeniden yayınlanabildi. Kendi dediğine göre; Abidin ilk kez gerçek Türk köylüsü ile Adana'da karşılaşmış ve resmini etkileyen en önemli olgu bu karşılaşma olmuş. Uzun yıllar Adana Türk Sözü Gazetesi'nde çalışarak yazarlık ve gazetecilik kariyerini oluşturmuş.

Eşi Güzin Dino'nun ifade ettiğine göre Abidin ve ağabeyi Arif günümüzde belediye binası olarak kullanılan o zamanın Halkevi'nin bahçesinde oturur gençlerle sanat tartışmış. Yaşar Kemal hatta Orhan Kemal dahil bir çok genç bu tartışmalar sonucu sanat alanında yetişmiş veya gelişmiş. Bu yüzden Güzin Dino bu bahçeye Adana Sanat Akademisi ismini veriyor.

Günümüzde bu alan "Abidin Dino Sanat Parkı" olarak yeniden düzenleniyor. Parkta Abidin, Yaşar Kemal ve Orhan Kemal'in bir heykeli ile birlikte bir Açık Hava Sergi Salonu olacak.

Tabiki kapağımızda ustanın hangi eserini kullanacağımızı çok düşündük. Bu kapak Güzin Dino'nun bize gönderdiği eserler arasından seçilmeliydi. Ayıramadık ve sonunda bir tanesini kullandık. Diğerlerinin değerinin de çok olduğu aşikar... ■

kapakoykusu@altinsehiradana.com

Abidin Dino Açık Hava Kültür Merkezi İçin Geri Sayım Başladı

Adana Büyükşehir Belediyesi ile Adana Bilim ve Teknoloji Üniversitesi Rektörlüğü'nün ortaklaşa kullandığı ve kentin insanlarının Adana Halk Evi olarak da bildiği binanın yanında bulunan Abidin Dino Parkı'nın restorasyon çalışmaları hızla devam ediyor. Açık Hava Kültür Merkezi haline getirilecek olan parkta en az 50 işin sergileceği bir sergi alanı ile Abidin Dino'nun işlerinin reproduksiyonlarının kalıcı olarak sergileceği ikinci bir sergi alanı oluşturulacak. Ayrıca parkta kentlileri bir de Abidin Dino, Yaşar Kemal ve Orhan Kemal'in bir arada oturarak sohbet ettiğinin anlatıldığı heykel beklemekte. ■

Uşak, Bir Sergi Salonu... “Elimden Geldiğince...” Açık Hava Sergisi

27 Şubat - 4 Mart 2012 tarihleri arasında kutlanacak Vergi Haftası, Uşak Defterdarlığı ile Altın Oran Düşünce ve Sanat Platformu'nun işbirliği ile büyük bir sanat etkinliğine dönüştürülüyor. Altın Oran Düşünce ve Sanat Platformu üyeleri, Uşak ilinde çeşitli sergiler, gösteriler, oturumlar ve fotoğraf workshopları düzenleyerek, Vergi Haftası'nı doyurucu bir sanat şölenine dönüştürecekler. Bu etkinlikler kapsamında, Uşak ilimizin Atatürk Caddesi üzerinde bulunan ve Uşak'ın plaka numarasını simgeleyen 64 iş yerinin vitrinlerinde 70x100 cm ebadında birer adet fotoğraf sergilenecek, böylece çarşıda dolaşan herkes, aynı zamanda bir 'Vitrin Galerisi' gezerek bu fotoğrafları izleme imkanına kavuşacak. “Elimden Geldiğince...” başlığı ile sunulacak bu serginin konusu, yok olan meslekler, kaybolan zanaatlar. ■

“Adana İçin Sanat; Adana’dan Dünyaya” Sloganı İle Etkinliklere Devam

A ltın Oran Düşünce ve Sanat Platformu “Adana İçin Sanat; Adana’dan Dünyaya” sloganı ile etkinliklerine devam ediyor. Fotoğraftan sinemaya, edebiyattan heykele kadar birçok konuların konuşulduğu etkinliklerin konukları da sanat dalının farklı alanlarından. Şubat ayı boyunca İstanbul’dan önemli fotoğrafçı Timurtaş Onan; Adanalı yazar, gazeteci Çetin Yiğenoğlu konuğumuz olurken ayrıca düzenlediğimiz sinema günleri ile Adanalı sanatseverlerle keyifli sohbetler gerçekleştirdik. Önümüzdeki günlerde konuklarımızın ise Mersin Heykel Bölümünden Prof. Dr. Berika İpekbaş ile önemli tiyatro sanatçıların olacağı müjdesini de şimdiden verelim. ■

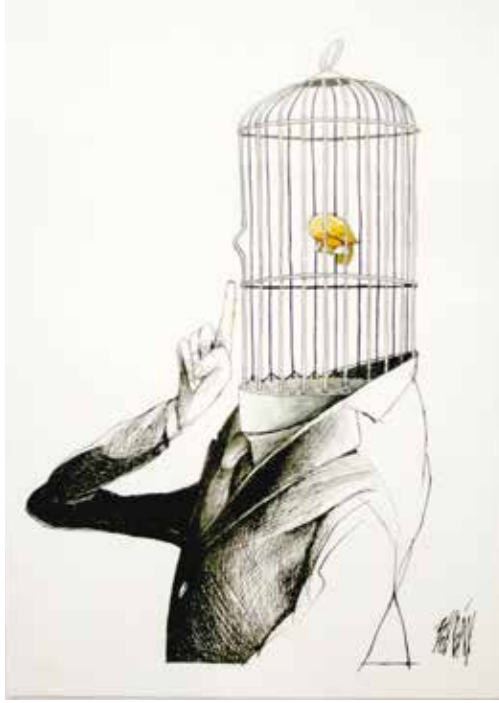

Çetin Yiğenoğlu

Timurtaş Onan

Uluslararası Karikatürler Adana’daydı

A ydın Doğan Vakfı tarafından bu yıl 28’incisi düzenlenen Aydın Doğan Uluslararası Karikatür Yarışması’nda ödül alan ve sergilemeye değer görülen 89 karikatürün yer aldığı sergi, Adana’da da Büyükşehir Belediyesi 75’inci Yıl Sanat Galerisi’nde sanatseverlerle buluştu. Aydın Doğan Uluslararası Karikatür Yarışması’nın seçiciler kurulu tarafından değerlendirilmesinde; birinciliğe İngiliz sanatçı Ross Thomson, ikinciliğe İsrail’den Ilya Katz, üçüncülüğe ise Almanya’dan Werner Rollow değer görüldü. Yarışmada ödül alan ve sergilemeye değer görülen 89 karikatürün yer aldığı sergi 27 Ocak’a kadar Adanalı sanatseverlerle buluştu. ■

Türkiye’nin En Genç Yamaç Paraşütçüsü Adana’dan

Ç ukurova Elektrik Endüstri Meslek Lisesi öğrencisi Hamza Akkaya 14 yaşında Türkiye’nin En Genç Yamaç Paraşüt Pilotu olma ünvanına sahip. Bölgemizde yüzün üzerinde uçuş yaparak geleceğe dair umut vaat eden Hamza Akkaya’nın babası AHAS Kulüp Başkanı Güner Akkaya düşüncelerini şu şekilde ifade ediyor:

“Hamza’yı teşvik etmedim ancak yurt içindeki tüm yarışmalara ve festivallere beraber gittik.

Hamza tabiri caizse sahne tozuyla büyüdü, yıllardır benimle birlikte bu heyecanı yaşıyor. Benden daha başarılı olacağına inanıyorum, seviye olarak çok iyi durumda. İki yıl sonra yarışmalara hazır duruma gelecek. Hamza’nın ve beraberinde birçok yamaç paraşütçümüzün bu camiaya katılmasında Büyükşehir Belediye Başkan Vekili Zihni Aldırmaz’ın destekleri vardır. Kendisine teşekkür ederim.” dedi. ■

ACIBADEM 'DE DOĞUMUN AYRICALIKLARIYLA TANIŞIN

VIP Doğum Paketi

- Yaşam boyu Acıbadem Bebek indirimi
- VIP Oda Süsleme
- Suit Odada 2 gece konaklama
- Doğumdan sonra, kalça eklemi USG ve Otoakustik emisyon
- Ücretsiz ilk çocuk poliklinik muayenesi
- Doğumdan sonra 10 gün içinde Yeni Doğan Ev Ziyaretleri
- Hastanede kalınan süre boyunca verilen uygulamalı bebek bakım eğitimi
- Anneler için;
 - Emzirme danışmanlığı
 - Kuaför ve bakım hizmeti
 - 1 seans psikolojik destek hizmeti
 - 1 seans diyetisyen hizmeti
 - Diş muayenesi
- Bebeğinize özel sertifika
- Bebeğinizin ilk fotoğrafları
- Fotoğraflardan derlenen özel albüm
- Bebeğinize ait fotoğraf ve bilgilerin e-bebeğinizde yayını
- Bebek yastığı
- Battaniye, tulum, body, şapka ve eldivenden oluşan bebek paketi
- Hastanede kalınan süre boyunca bebek bakımında kullanılan; bebek bezi, şampuan, yağ, losyon ürünleri
- Babaların taraftarı olduğu takımın tulumu
- Konuklara loğusa şerbeti ikramı
- Kutlama yemeği
- Bebek kurabiyeleri
- HiltonSa Living-Well indirim kartı

Tüm bu hizmetlere uygun avantajlarla sahip olabilirsiniz.

**Bilimsel Takip, Anında Acil Müdahale,
24 Saat Uzman Hekim Desteği ile Doğum Heyecanından,
Annelik Coşkısına...**

Telefon

0322 455 47 60
0322 455 44 44

Acıbadem Adana Hastanesi'nin tüm branşları için
randevularınızı online yapabilirsiniz
www.acibadem.com.tr

Joint Commission
INTERNATIONAL

Acıbadem Adana Hastanesi
Joint Commission International (JCI)
tarafından akredite edilmiştir.

ALOACIBADEM

444 55 44

www.acibadem.com.tr

Cumhuriyet Cad. No: 66
Seyhan ADANA
(322) 455 44 44

ACIBADEM

ADANA

Çukurova 5. Kitap Fuarı Sona Erdi

Adana Büyükşehir Belediyesi ve Altın Koza'nın katkılarıyla düzenlenen Çukurova 5. Kitap Fuarı yaklaşık yüz doksan bin ziyaretçinin katılımıyla sona erdi. Altın Oran Düşünce ve Sanat Platformu geçen yıl olduğu gibi bu yıl da kitapseverlere sanat etkinlikleri kapsamında birbirinden değerli eserler sundu. Başta fotoğraf, geleneksel tiyatro, karikatür olmak üzere birçok serginin açıldığı kitap fuarında, Adana Sinema Müzesi, Mehmet Baltacı Fotoğraf Müzesi ve Yeşiloba Şehitliği Müzesi ile ilgili tanıtım bölümleri yer aldı. Önemli hattat Etem Çalışkan ve Karagöz Ustası Mahmut Hazım Kısakürek'in interaktif olarak eğitim ve gösterilerinin yer aldığı fuarda izleyicilere farklı etkinlikler sunuldu. ■

Adana Yayınevi'nden İki İmza Günü

Fuar kapsamında Adana Yayınevi, Prof. Dr. Emre Toğrul'un "Dolaysız Kitap" ve Pelin Emeksiz'in "Biri Beni Sustursun" adlı kitaplarının imza gününü gerçekleştirdi. 205 yayınevi ve sivil toplum kuruluşunun katılımıyla düzenlenen Çukurova 5. Kitap Fuarı kapsamında panel, söyleşi, şiir dinletisi ve çocuk etkinlikleri gibi 50 kültür etkinliği gerçekleştirilen imza günlerinde de 300 yazar kitapseverlerle buluştu. ■

Altınşehir Adana ile Televizyonda Buluşalım

Adana Acıbadem Hastaneleri ve Altınşehir Adana Dergisi'nin ortaklaşa düzenlediği televizyon programları devam ediyor. Program düzenli olarak her hafta Salı günü saat 15.00'dan itibaren Akdeniz Tv'den izlenebiliyor. Şubat ayı boyunca Etem Çalışkan ile "Askerlik Arkadaşım Zeki Müren"; Mahmut Hazım Kısakürek ile "Kukla Sanatı ve Adana"; Işıl Özgentürk, Çukurova Lions Kulübü Başkanı Yusuf Halefoğlu ve Lions Kulüpleri Konsey Başkanı Yaşar Ateşoğlu ile ise "Alzheimer Hastalığı ve Kısa Film" konulu programlar yaptık. Altınşehir Adana isimli programımız farklı konu ve konukları ile önümüzdeki günlerde izleyicilerle buluşmaya devam edecek.

Son bir hatırlatma ise www.altinsehiradana.com adresini takip ederek kaçırdığınız programları izleyebilirsiniz. ■

9.Rotary Fotoğraf Yarışması Başladı

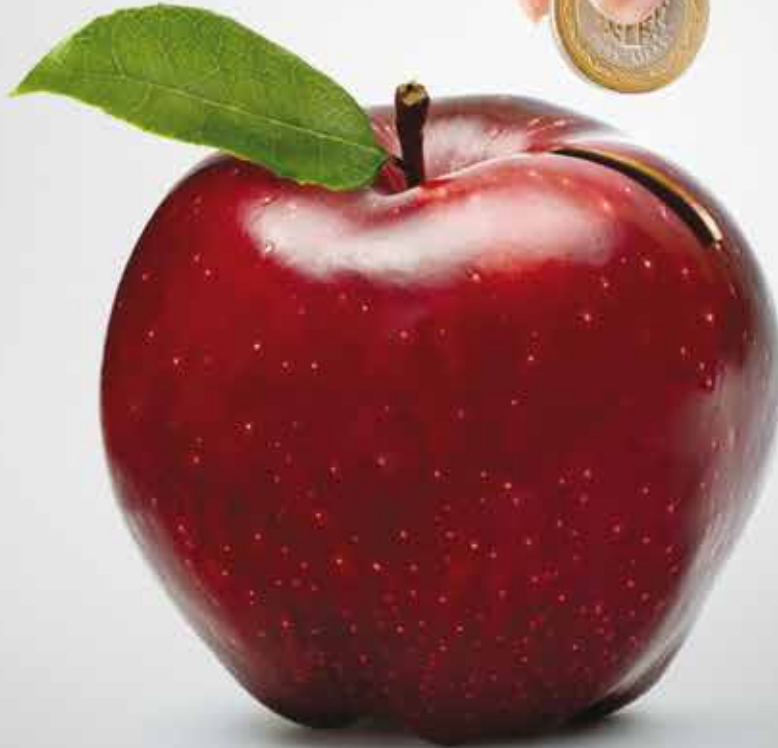
Adana Rotary Kulübü'nün Altın Oran Düşünce ve Sanat Platformu'ndan destek alarak düzenlediği "Adana Rotary Kulübü Fotoğraf Yarışması" başladı. Her yıl dünyanın birçok ülkesinden fotoğrafçıların katıldığı yarışmaya geçen yıl "Dünya'nın En Prestijli Yarışması" ünvanı verilmişti. Bu yıl dokuzuncusu düzenlenecek olan yarışmanın son katılım tarihi 12 Mayıs 2012'dir. Fotoğrafçıların eserlerini Kurtuluş Mahallesi 64013 sk Nurşen Hanım Apt. No: 19/2 Asma Kat D-19 Seyhan/ADANA adresine göndermeleri gerekmektedir.

Yarışmanın Jüri Üyeleri ise şu şekildedir: Ahmet İhsan Çay (Türkiye), Elena Martynyuk (Rusya), Erol Özdayı(Türkiye), Muhsin Divan (Türkiye), Ogün Burduroğlu(Türkiye), Reha Bilir(Türkiye), Sina Coşkun(Türkiye). ■

TIKIRINDA ALIŞVERİŞ

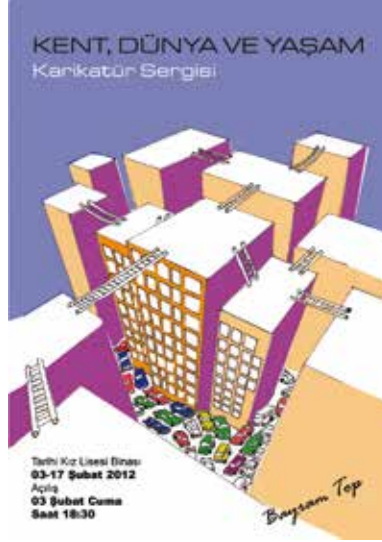
Groséri Kartlarınız artık alışverişlerinizde anında para kazandırıyor

Altınşehir Adana Kent Kültürü Ve Sanat Dergisi Karikatüristi Bayram Top Karikatür Sergisini Açtı.

Tarihi Kız Lisesi binasında gerçekleşen etkinlikte katılımcılar sanatçının yaklaşık iki yıl boyunca ürettiği karikatürleri izledi. Toplamda 30 karikatürün izleyicilerle buluştuğu etkinlikte Bayram Top düşüncelerini şu şekilde ifade etti: “Karikatürde bir espri bir düşünce ürünü olmalıdır, espri her zaman güldürmez bazen ağlatabilir. Ben de eserlerimi tıpkı fotoğrafta olduğu gibi düşünce üzerine kurarak ürettim.”

Bayram Top Karikatür Sergisi 17 Şubat 2012 tarihine kadar Adanalı sanatseverlerle buluştu. ■

Çukurova Lions ve Altın Oran'dan Alzheimer Konulu Kısa Filmler

Çukurova Lions Kulübü'nün dönem projesi olan, Adana Altın Oran Düşünce ve Sanat Platformu'nun katkılarıyla, senarist ve yönetmen Işıl Özgentürk eğitmenliğinde kısa film atölyesi yapıldı. Yaşlanan nüfusun en önemli sağlık sorunları arasında yer alan “Alzheimer” hastalığına karşı farkındalık yaratmak ve toplumu bu yönde bilinçlendirmek amacıyla “kısa film yarışması” düzenlenecek. Çukurova Lions Kulübü Başkanı Yrd. Doç. Dr. Yusuf Halefoğlu, Ekinci Garden Otel'de düzenlenen basın toplantısındaki konuşmasında, amaçlarının kulüplerinin dönem projesi olan “Alzheimer” hastalığına karşı farkındalık yaratmak olduğunu söyledi.

Halefoğlu, Adana Altın Oran Düşünce ve Sanat Platformu'nun katkılarıyla, Eterna Medya Grup organizasyonu ve Pfizer ilaç firmasının desteğiyle düzenlenen kısa film atölye ve yarışmasına filmlerin 1 Mayıs 2012'ye kadar kabul edileceğini ve ödül töreninin 18 Mayıs 2012'de yapılacağını bildirdi.

Toplantıya Halefoğlu'nun yanı sıra Sinemacı Işıl Özgentürk, Alzheimer Derneği Mersin Şube Başkanı Prof. Dr. Aynur Özge, Uluslararası Lions Kulüpleri Birliği 118 U Yönetim Çevresi Genel Yönetmeni Hüsamettin Ocak, Genel Yönetmen Yardımcısı Bülent Şen, Genel Yönetim Sekreteri Gülçin Bilgiç, Eterna Medya Grup Genel Yayın Direktörü Özay Türker, Altın Oran Düşünce ve Sanat Platformu Başkanı Dr. S. Haluk Uygur, Pfizer Medikal Terapötik Grup Müdürü Dr. Çiğdem Yüksel katıldı.

Sinemacı Işıl Özgentürk de, bu hastalığın sadece hastaları değil, hasta yakınlarını da etkilediğini belirterek, şunları söyledi: “Hastalık konusunda bilgi eksikliği, nasıl davranılacağını bilememek ya da risk gruplarının alacağı önlemler konusunda, eksik bilgi sahibi olmak gibi hizmet bekleyen ve eğitim gerektiren konularda eğitim vermek projenin kısa vadeli amacını oluşturmaktadır. Uzun vadeli amaç, Alzheimer hastalarının bakım ve huzurlerinde, farklı bir statüde bakılması gerektiğini ve resmi makamların bu konuda duyarlılığını arttırmaktır. Bir model geliştirilerek Alzheimer gündüz bakım evlerini oluşturmak, sunulacak hizmetlerin en anlamlısı olacaktır.” ■

Fotoğraf: Gülén Kurt

VGuard®

BULLWARK®

Pinetron

HYBRONE

BOSCH

Pyronix

TAKEX

GÜVENLİ HAYAT

NUUO

ZAVIO

TRUEN

Surveon

GÜVENLİĞİNİZ İÇİN BİR ARAYA GELEN MÜKEMMEL ÇÖZÜMLER

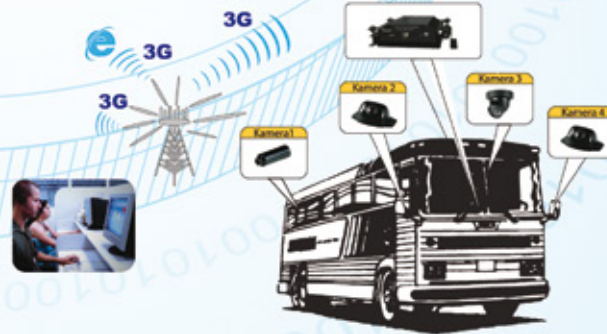
**Alarm Sistemleri ve
Takip Hizmetleri**

**Analog
Güvenlik Kamera ve
Kayıt Çözümleri**

**High Definition IP Kamera ve
Kayıt Çözümleri**

**Araç Takip, Güvenlik Kamera ve
Kayıt Çözümleri**

AKSA
GÜVENLİK & TELEKOMÜNİKASYON LTD. ŞTİ.

Tel: (0322) 231 21 00

www.aksaelektronik.com - info@aksaelektronik.com

Toros Mh. M.Kartal Bul. Çukurova Apt. 6/A Seyhan Adana

Dünya Tarihini Değiştiren Kadın Halet Çambel

Yazı: S.Haluk Uygur

Fotoğraf: Mustafa Gökçen, S.Haluk Uygur

Artık Anadolu'nun Bilinen En Eski
Uygarlığı Yunan Değil, Hitit'tir

Dünyanın tarihini değiştirmek sözü çok iddialı bir söz. Ama gerçekten Prof. Dr. Halet Çambel'in Adana'da yapmış olduğu çalışmalarla dünya tarihinde köklü değişiklikler yaptığını biliyoruz.

Biliyorsunuz dünya tarihinde Mısır ve Mezopotamya ile birlikte en önemli bölge Anadolu. Yapılan araştırmaların eksikliğinden olsa gerek 1950'li yıllara kadar Anadolu'nun en eski uygarlığı olarak Helenler, yani günümüz Yunan halkının ataları gösterilmiş. Avrupalıların dünya tarihini Avrupalılaştırmak çabası da, Yunanlılara torpil geçilmesinde etkili olmuş olabilir. Halbuki Helen Uygarlığı'nın dünyadaki varlığı 2500 yıllık bir geçmişe sahip. Ya ondan öncesi?

Ya Ondan Öncesi?

Ondan öncesini 1950 yılına kadar bilimler vardı ama kanıtlamıyorlardı. Atatürk'ün 14 Mart 1923 tarihli Adana ziyaretinde, Hatay'ın kurtarılmasını kast ederek ; "Kırk asırlık Türk yurdu düşman işgalinde kalamaz." demesi de bu geçmişe işaret etmesinden başka bir şey değildir. 40 asırlık yani 4000 yıllık bir geçmişten bahsediyor Atatürk. Helen Uygarlığı'ndan 1500, Alpaslan'ın Anadolu'ya gelmesinden ise 3000 yıl daha eski bir zaman bu.

Atatürk ve onun gibi düşünenler 4000 yıllık bu geçmişin yoğun olduğu yerleri de tahmin ediyorlardı zannederim. Biri Çorum'un Boğazköy kazası, diğeri ise Adana ve yöresi. Ben böyle bir tahmini, Atatürk'ün bizzat Boğazköy'de arkeolojik kazı yapılmasını istemesinden ve 40 asırlık geçmişe götürdüğü bölgede (Adana-Hatay-Mersin) yaşayan halkın bir kısmına "Eti Türk'ü" ismini vermesinden yapıyorum.(*).

Halet Aradığını Adana'da Buluyor

Dünya Tarihini Değiştiren Güzel Kız

Eti... Yani Hitit... İkisi de aynı anlama geliyor. Birçoğunuz bu isimi ülkemizin madenlerini işletmek üzere Atatürk'ün emriyle kurulan Etibank'tan anımsayacaksınız. İsterseniz yazımıza burada bir virgül koyup, ufak tefek, kumral bir genç kıza dönelim. Zaten yazımızın kahramanı da bu güzel kız; yahut "dünya tarihini değiştiren kadın" diyebiliriz.

Halet Çambel 1916 yılında Almanya'da doğmuş. Almanya'da doğmuş, çünkü babası Hasan Cemil Bey Berlin büyükelçisi. İlkokulu da orada okuduktan sonra yurda dönmüşler. Orta ve lise İstanbul'da bitince kızımız Paris'e Sorbonne'a arkeoloji okumaya gitmiş.

Şimdi niye arkeoloji diye sorabilirsiniz? Kesin bir şey söylemek mümkün değil ama o yıllarda babasının Türk Tarih Kurumu'nun başına getirilmesi ve Atatürk'ün isteğiyle bu kurumun Boğazköy'de arkeolojik kazılara başlaması Halet'i etkilemiş olabilir diye düşünüyorum.

İki Dilli Kitabı

Nitekim kızımız okul bitince Boğazköy kazılarında görev alıyor. Burada Hititlere yani Etilere ait çok sayıda buluntuya rastlıyorlar. Birçok da kitabeye... Hepsi bu buluntuların Helenlerden çok öncesi bir uygarlığa ait olduğunu tahmin ediyor ama ne çare kitabelerdeki alfabeyi çözemiyorlar bir türlü.

Bu alfabenin çözülebilmesi için biri bilinen bir dille, diğeri de Hitit dilinde yazılmış iki dilli (bilim insanları buna bilingual diyor) bir kitabe bulmaya ihtiyaçları var. Ama binlerce buluntu çıkan Boğazköy'de bu iki dilli eser maalesef bulunamıyor. Sözün kısası Yunanlılar hala kral.

Ordinaryus Ve Güzel Kız Elele

Öykümüzün arasına burada bir ordinaryüs giriyor. Ordinaryüs Profesör Doktor Bossert... Hitlerin Yahudi diye Almanya'dan kovduğu, Türkiye'nin sahip çıktığı önemli bir arkeolog. İstanbul Üniversitesi'nde görev yapıyor. Onun da en önemli arzusu herkesin aradığı iki dilli yazıtı bulmak. Ayrıca madem bu kitabe Boğazköy'de bulunamadı, öyleyse başka yerlerde aramak lazım diyerek, Adana-Kayseri bölgesini araştırıyor. Bu yüzden o sıralar doçent olmuş Halet'e de asistanlık teklif ediyor. Yıl 1946... Böylece öykünün içine Bossert ile birlikte Adana da girmekte. Madem Adana öykünün içine girdi, biz de bir yol kentimize dönelim.

Suriyeli Çerçi, Bir Çoban Ve Ekrem Kuşçu

Bir zamanlar Suriyeli bir çerçi varmış. Adana'nın Kadirli Kazası civarındaki köyleri dolaşır alışveriş yaparmış. O zamanlar takas önemli bir alışveriş aracı. Köylüde para ne gezer yoksa. Bu kurnaz Suriyeli sattığı mallar karşılığında köylünün ürettiğini aldığı gibi, tarihi buluntulara da epeyce cıncık-boncuk verirmiş.

Kadirli'nin Karatepe denilen, saflığı ile tanınmış köyünde de (Karatepe fıkralarını hatırlayınız)(**) Ekrem Kuşçu namında emekli olup köye yerleşmiş bir öğretmen varmış. Öykümüzün içine bir de Ceyhan Nehri'nin kenarında keçilerini otlatan çobanı koyduk mu iş tamam. Bu çoban koyunlarını otlattığı yerde aslan başı şeklinde bir taş parçasına rastlamış. Acaba Suriyeli buna kaç sıra boncuk verir diye merakından konuyu Ekrem öğretmene açmış. Ekrem öğretmen de bu taşı görünce önemli olabileceğini düşünerek Adana Müzesi'ne haber vermiş. Onlar da Bossert'e... Böylece Adana dünya tarihindeki yerini almaya aday olmuş. Halet Çambel'in Adana macerası da böylece başlamış.

Toroslar'da Bir Kraliçe

Ben Halet Çambel ile ilk kez 2004 yılında tanıştım. Eski zaman, belki de 2005 olabilir. "Toroslar'da Bir Kraliçe"; Halet Çambel belgeseli çekiliyordu, ben de hocaların fotoğraflarını çekecektim. Karatepe'deki kazı evinin küçük salonunda şöminenin başında sohbet ettik. Sevgili eşi Nail Çakırhan da (***) yanındaydı, duvarda ise önemli seramik sanatçımız Fürey'a ait iki parça seramik bulunuyordu. Hatırladığım kadarıyla o günleri şöyle anlattı:

"Bossert aslan başlı taşı çıkarıp üzerindeki yazıları görünce çok heyecanlandı. Acaba ömrünü vakfettiği iki dilli yazıt burada mıydı?.. Ve bizler kazıya başladık. O yıllar Karatepe kuş uçmaz kervan geçmez bir yer. Tam bir yoklar yeri. Öncelikle okul yok, okuyabilen yok, para yok, pul yok... Kazıda köylüleri kullanıyoruz. Nail de köyde bir barakayı okul yaptı, çocuklara okuma yazma ve matematik öğretti. Neredeyse ellerimizle kazıyoruz. Bu arada Bossert de yurduna dönünce kazı başkanlığı bana kaldı."

Zeliha Berksoy Şarkı Söylesin, Biz Bedava Çalışalım

Neredeyse Elimizle Kazıyoruz

"Para pul yok dedim ya... Sadece köylüde değil bizde de yok. Kazı için ayrılan ödenekler yeterli değil. Yani ellerimizle kazıyorduk tabiri tam yerine oturuyor. Kazıda kullandığımız köylüler bize para gelirse bir şeyler alıyor yoksa bedava çalışıyor. Bazen de bir şarkı ile ödeşiyoruz."

"Emek şarkı ile nasıl ödenilir?" şeklindeki kafa karışıklığımı hocaya sorduğumda hatırladığım kadarıyla şöyle cevaplamıştı:

"Biz Nail ile buraya yerleşince tanıdığımız olan birçok sanatçı da bizi ziyarette geldi. Kimisi farklı bir yerde tatil için, idare ile arası bozuk olanlar da bir müddet ortadan kaybolmak için. Ruhi Su, Fürey (Böylelikle şöminenin başındaki seramiklerin sırrını öğrenmiştim.), Aşık Veysel, Pertev Naili Boratav, Semiha Berksoy ve kızı Zeliha Berksoy (önemli opera sanatçıları). Zeliha öyle güzel şarkılar söylerdi ki, köylüler Zeliha bize şarkı söylesin biz bedava çalışalım teklifinde bulunurlardı."

Halet Çambel, Fürey'a'nın Seramikleri ile

Ve Tarihçiler Dünya Tarihini Yeniden Yazdılar

Uzun sözün kısası bu özverili çalışmalar sonucu Karatepe’de bulunan hem Fenike hem de Hitit dilinde yazılmış yazıt okundu. Geç dönem Hitit krallarından “Ben Adania’nın kralıyım” diye yazan Asitawanda’nın nutkuydu bu. Hem Hitit alfabesi ile hem de Fenike alfabesi ile yazılmıştı. Fenike alfabesi bilindiği için, bu yazıt kullanılarak Hitit alfabesi de çözüldü. Hitit alfabesi çözüldüncü Boğazköy’deki çıkan kitabelerin hepsi okundu ve anlaşıldı ki Boğazköy’deki antik kent Hititlilerin başkenti Hattuşaş’tır. Ve yine anlaşıldı ki Hititler tam 4 bin yıl önce yani Yunanlılardan 1500 yıl evvel Anadolu’da Mısır’la aşık atacak kadar büyük bir uygarlık kurmuşlar. Hatta onlardan önce de Hatti diye bir uygarlık varmış. Yani Avrupa’nın, dünya uygarlığının beşiği Anadolu’nun tarihi Yunanlılar ile başlar tezi bir yanıltan başka bir şey değilmiş. Ve tarihçiler oturdular dünya tarihini yeniden yazdılar. Halet Çambel ise; 100 yaşına yaklaşmasına rağmen, hala yaşamının bir kısmını bıyık altından tüm dünya tarihçilerine gülerek Karatepe’deki kazı odasında geçirmeye devam ediyor. ■

halukuygur@altinsehiradana.com

Halet Çambel, Nail Çakırhan ile birlikte

Halet Çambel, Köylü ile Birlikte

(**) Karatepeli Fikrası

Adana ve yöresinde saf olan, çabuk kakan insanlara "Karatepeli" denir. Karatepeliler ile ilgili birçok da fıkra anlatılmıştır. Halet Çambel bu fıkraları derleyerek bir kitap yaptı. O kitaptan seçilmiş bir fıkra köylülerin ağızla şöyle: Birisini evermişler, evlendiği gün de kabağ aşısı (kabağ yemeği) pişirmişler. Kabağ aşısını oğlana vermemişler de hep kendileri yemişler. Şimdik vakit geçmiş, oğlan küsmüş, bana vermediler diye. Hiç yekınmemiş yerinden. Vakıt geçmiş, gece saat 10-12'ye gelmiş, aha kalkmamış yerinden. Söylemişler buna; "Kalk da gelinin yanına git." diye. "Kabağ aşısını yiyen gitsin." diye cevap vermiş. Artık bahmişlar oğlan gitmiyor gelinin yanına, babası söylemiş; "Sizin gibi delikanlılar dururken, benim gibi koca mı (yaşlı) gitsin gelinin yanına?" Yine de gitmiş gelinin yanına ama söyle-ne söyle-ne:

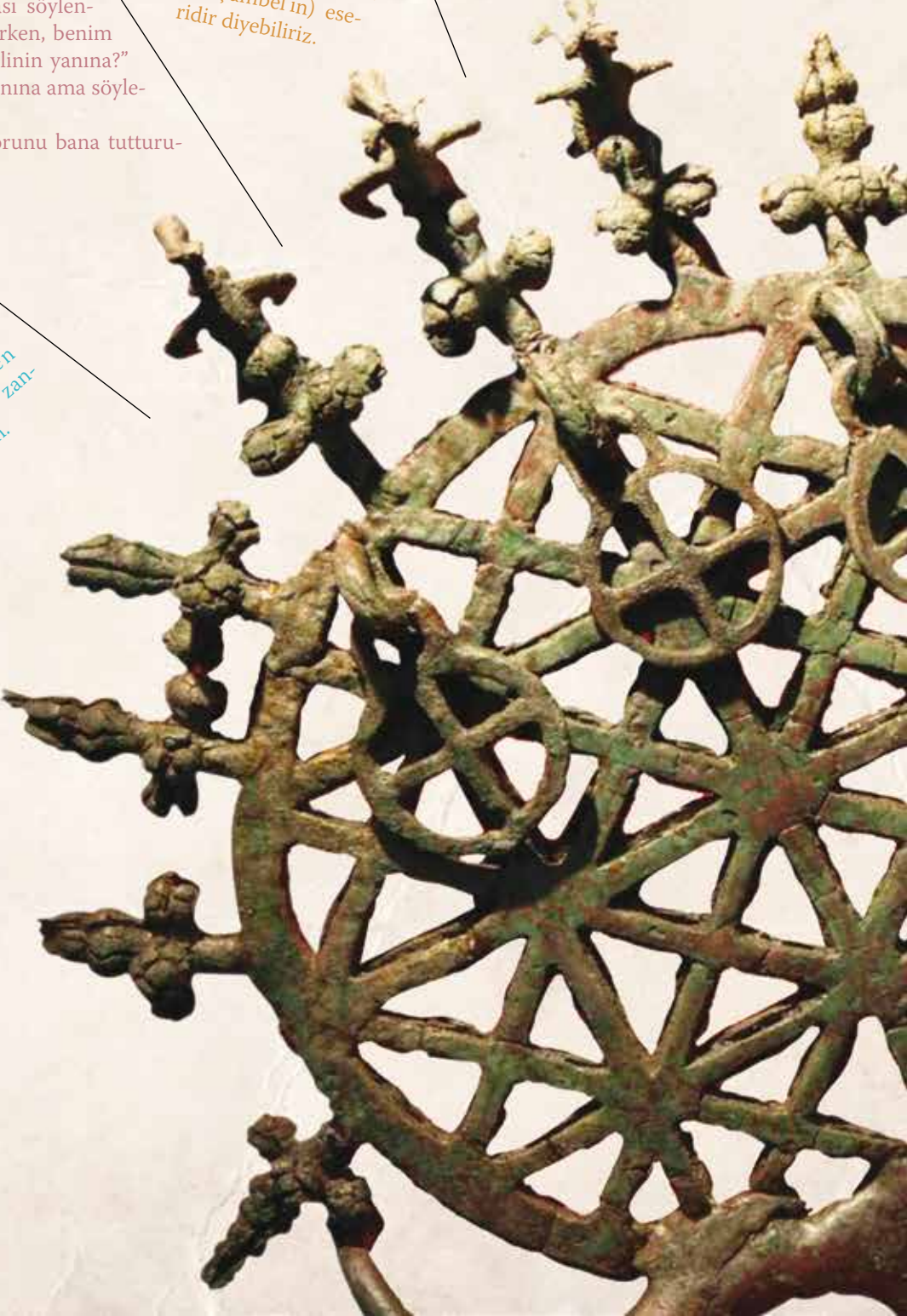
-Bütün işin zorunu bana tutturuyorsunuz.

Nail Çakırhan, Halet Çambel'in sevgili eşidir. Kendisi liseden sonra tıp ve edebiyat okuduysa da siyasal nedenlerle yüksek okulu bitirmemiş. Karatepe kazılarında ödenek yetmediği için, restorasyon ve ret-rüksiyon çalışmalarını bedava yaparak kendi kendine mimarlığı öğrenmiş. Daha sonra da kendi yarattığı Muğla Evleri projesiyle mimarlık diploması olmadığı halde Uluslararası Ağahan Mimarlık Ödülünü alan ilk kişi olmuş.

Nail Çakırhan ayrıca Karatepe köylülerini eğiterek, onların kilim-halı dokumacılığını geliştirmelerini sağlayıp, kooperatif kurmalarına öncülük etmiştir. Günümüzde o kooperatif hala görev yapıp bölgeye kaynak aktarmaktadır. Günümüzde eski Karatepeli tipi kalmamışsa bu Nail Çakırhan'ın (ve tabii ki Halet Çambel'in) eseridir diyebiliriz.

Halet Çambel ve Karatepe'nin İlkleri

Halet Çambel Hitit alfabesinin çözümlmesini sağlayan ilk kişi olmaktan ayrı olarak Türkiye'yi olimpiyatlarda temsil eden ilk sporcudur. Kendisi eskrim ve binicilik sporları yapmış 1936 Berlin Olimpiyatları'na katılmıştır. Türkiye'nin ilk kadın arkeologlarından da olan Çambel'in kurduğu Karatepe Müzesi ülkemizin ilk açık hava müzesidir. Bu bölge daha sonra milli park haline getirilmiştir. Müzenin yeniden ayağa kaldırılışı sırasında kullanılan "çıplak beton" yöntemi mimarlıkta ilk kez burada kullanılmıştır. Burada mimar olarak yetişen Nail Çakırhan, Türkiye'nin ilk Ağahan Ödülünü alan sanatçıdır.

(*) Eti Türkü Ataturk, Adana - Hatay - Mersin bölgesinde yaşayan "Arap Alevisi" olarak bilinen topluma zannedirim Hitit (Eti) kökenli olduklarını düşünüyordum "Eti Türkü" ismini vermiştim. Ataturk (yani kelimelere ekler takarak yeni kelimelere ekler takarak) bir dil kullanılarak gözü önünde bulundurulmuştu. Orta Asya kökenli olduğunu düşünürdüm. Hatay için "Kırk mesisi de onların Hitit kökenli olduğunu düşünmesinden ileri geliyor zannedirim."

Perçinbal®

www.percinbal.com

Adana Valisi
Hüseyin Avni Coş;

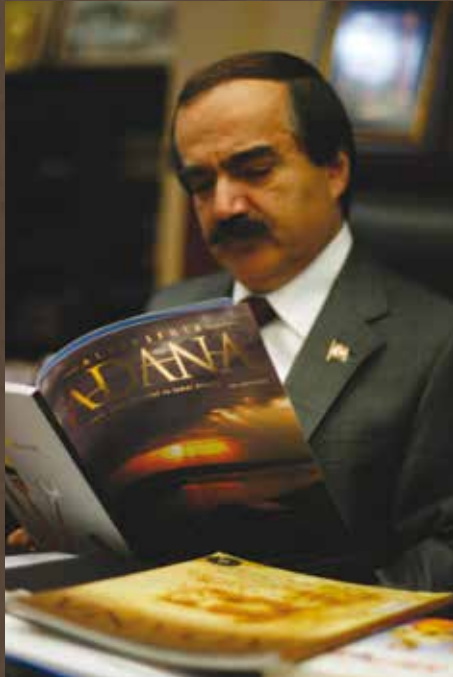
Beş Yıl İçinde İstanbul ile Yarışan Bir Adana Düşlüyorum

En az Üç Üniversite, Üç Tıp Fakültesi,
100 bin Yüksekokul Öğrencisi

Yazı: S.Haluk Uygur
Fotoğraf: Erhan Yelekcı

Takdir edersiniz ki; Valilik makamı bir kentin en önemli dinamiğidir. Her ne kadar görevlerini devletin belirlediği politikalar içerisinde yapsalar da, her yiğidin kendine has yogurt yeme biçimi nedeniyle valiler kişilikleri ile dinamiklere kendilerine özgün ivmeler de kazandırabilirler. Adanalıların bu konudaki görüşleri açık olmalı ki onlar her gelen yeni valiyi hemen kendilerinden saymaya başlar, yakın ilişki kurmak isterler. Bunun için de tanımaya çalışırlar. Biz de bu gerçekten yola çıkarak yeni Valimiz Hüseyin Avni Coş'un Adana ile ilgili görüşlerini öğrenmeye çalıştık.

Sayın Vali dergimizi tanıyor olmalıydı ki röportajın sınırlarını da belirledi:

“Aslında konuşulacak çok şey var. Ama siz kültür ve sanat dergisi olduğunuz için daha çok o alanda sohbet edelim.”

Bir taraftan meyvelerimizi yiyip, kahvelerimizi içerken; Adana, sanat ve kültür ile ilgili sohbetimiz devam etti...

Altınşehir Adana: Daha önce Adana'yı görmüş müydünüz? Geldiğinizde hayal ettiğiniz Adana'yı buldunuz mu?

Adana Valisi Hüseyin Avni Coş: Sadece içinden geçmiştin ama sosyo ekonomik açıdan tanıyordum. Doğrusunu isterseniz kafamızdaki Adana ile gördüğümüz arasında bir fark olmadığını düşünüyorum. Böyle bir potansiyeli hep birlikte üretime dönüştürebiliriz.

A.A: Bahsettiğiniz bu potansiyel nedir? Adana'da olup da başka şehirlerde olmayan nedir?

H.A.C: Adana kültür ve sanat yönünden mümbit verimli bir coğrafya. Pek çok aydın ve kültür adamı yetiştirmiş. Bugün de bu çalışmalar devam ediyor. Adana'da sadece sanayi veya tarımda değil, kültür ve sanat alanında da bölgesel bir merkez olma potansiyeli gördüm. Ama bu üretimin yeteri kadar çalışmaya dönüştüğünü söylememiz mümkün değil. Daha çok iş birliği yapılması, amatör bir ruhla çalışan kültür ve sanat aşıkları için bir ortam oluşturulması önemli. Yetenek ve hüner iltifatla yani takdirle beslenir; bu olmazsa marifetler hünerler körelir, kaybolur. Toplumsal duyarlılığı arttırarak, kültür ve sanat alanında atılım yapabiliriz.

Resim, fotoğraf, musiki, edebiyat, şiir veya tiyatroya kadar pek çok alanlarda çalışması, ilgisi, marifeti olan arkadaşlarımız var. Bunları biraraya toplayıp, tartışarak, dayanışarak seslerini duyurmalarını sağlayabiliriz.

Şu anda bizde sanat deyince gençler genellikle mankenleri ve magazin dünyasını aklına getiriyor.

Halbuki bunların dışında pek çok sanat alanı var. Sizin gibi farklı alanları topluma kabul ettirecek ortak çalışmaya dönüştürebilecek yayınların öneminin büyük olduğunu düşünüyorum.

A.A: Adana'da yıllardan beri kültür merkezi veya vadisi eksikliği var. En son sayımızda da bu ana konuydu. Bu konuda görüşünüzü alabilir miyiz?

H.A.C: Her sanat alanının kendilerine özel mekanlarda faaliyet göstermesi önemlidir. Ancak diğer taraftan ise sanatçı ruhuna sahip olan kişiler sanatlarını ortaya koymak için hiç bir engeli tanınamalı. Sanat tarihi imkansızlıkları aşarak çok güzel işler başarmış sanatçılarla dolu. Tesislerin olması sanat üretmek için tek başına yeterli değildir. Daha önceki çalıştığım yerlerde kültür merkezleri açtık, önemli projelerdi ama oraları çoğu zaman yeterince değerlendiremedik. 365 günde 10-15 gün kullanıldı. O zaman ısıtmaya, soğutmaya, aydınlatmaya harcanan paraya yazık oluyor.

Adana'nın ise büyük bir kültür merkezine ihtiyacı var. Bu konuda değişik kurumlar kendilerince arayış içindeler, bakanlık da aynı şekilde. Şu anda Yüreğir'de inşaat halinde olan kültür merkezi küçük ve yetersiz. Orası 2012' de tamamlanacak ama bu haliyle verimli değil. Üniversitenin kongre merkezi de yakında açılacak.

İnşaat halinde olan Yüreğir Kültür Merkezi

Adana'nın Büyük Bir Kültür Merkezine İhtiyacı Var

Aslına bakarsanız bugüne kadar değişik kurumlar Adana'da kültür alanları için 50 trilyonun üzerinde para harcamışlar. Ancak merkezi büyük bir proje düşünülmüdüğü için herkes kendi çok amaçlı merkezini oluşturma gayretine girmiş. Halbuki Adana'da birkaç bin kişiyi barındırabilecek, ulusal çapta etkinlik yapılabilen alanlara ihtiyaç var.

Adana'da Uluslararası Etkinlikler Yapılmalı

Adana'da sadece yerel kültür ve sanat olaylarının gerçekleştirilmesinin değil, Türkiye'nin birçok uluslararası etkinliğinin de gerçekleşmesini önemsiyoruz. Kültür ve Sanat Şehri Adana hedefiyle, dünyanın değerlerini Adana'da misafir edebilirsek kentimize olan görevimizi başarmış oluruz. Kültür ve sanatı bir ilin sınırlarına hapsedmek doğru olmaz. Kültür merkezi isteğinizi yerinde buluyorum bu konuda beraber çalışacağız.

A.A: Adana yaşanılabilir 55. kent ilan edildi bu konuda ne düşünüyorsunuz?

H.A.C: Maalesef gerçekte bağdaşmayan bir durum. Bilgisayara verileri eksik girip, oradan çıkan sonuca bakarak Adana 55. dersiniz doğru olmaz. 55 sayısında fazladan bir 5 var bence. Örneğin doktor başına düşen nüfus sayısı önemli göstergelerden birisi. Veriler yüklenirken sadece Sağlık Müdürlüğü'ne bağlı doktorlar yazılmış, özel hastaneler girilmemiş. Böylece doktor sayımız yarıya düşüvermiş. Sadece bu bilgi bile bizi 10 puan geriye itiyor.

Ayrıca değerlendirme kriterlerinin de yanlış olduğunu düşünüyorum. Örneğin biz Türkiye'deki tek uluslararası tiyatro festivali ve yine Türkiye'nin en önemli 2 sinema festivalinden birini yapıyoruz. Bunlar kriterler içinde değil. İklim de gözönüne alınmıyor, karla kaplı ya da güneşli olması önemli özelliklerden. Kars'la, Adanayı mukayese edebilir misiniz? Ama bunlar değerlendirmeye alınmıyor. Özetle avantajlarımız eksik, dezavantajlarımız da abartılarak yazılmış. Hedefimiz birinci sırada olmamızdır, bu yüzden el birliğiyle çalışmamız lazım.

Adana Valisi Hüseyin Avni Coş
Yönetmen Ali Özgentürk ile birlikte

Adana Valisi Hüseyin Avni Coş
Sinema Müzesi Açılışında

Bilgisayarda veriler eksik girilince 5. Sıradaki Adana 55. Sıraya Düşmüş

Adana'nın Geleceği Her Açıdan Parlak

Adana olarak biz mütevazı davranma çabasında ve değerlerimizi küçük gösterme yaklaşımı içinde olmuştuk. Sonunda akıl ve gerçek dışı bir tablo çıkmış. Özgüven sahibi de olmamız lazım, özgüven yüksek olursa değerlerimiz muhakkak artacaktır. Büyük Atatürk'ün bir sözü var; "Türk gençleri ecdadını tandıkça kendilerinde daha büyük işler yapabilme kabiliyetini bulacaktır." diye. Kendimizi bilirsek o zaman ilerleyebiliriz. Aksi takdirde küçük göre küçülür gideriz.

A.A: Sizce 5 yıl sonra Adana nasıl bir yer olacak?

H.A.C: Her alanda gelişmiş olacak. En az 3 üniversitesi olacak. Tabela üniversitesi olmadan olacak bu sayı üstelik. Bizim hedefimiz şu anda 42 bin civarında öğrenci sayısını 100 bine ulaştırmak. Biz her üniversiteyi gelişmiş sanayi bölgesi olarak görüyoruz. Umarım Bilim ve Teknoloji Üniversitesi'nin dışında da Adana'ya yeni üniversiteler, fakülteler kazandıracağız. Proje çalışması yapan kurumlar var. 5 sene sonra Adana'da 3 tıp fakültesi olacak.

A.A: Sanayi alanında nerede olacağız?

H.A.C: Adana'nın sanayi konusundaki önemi ulusal sınırlar dışına taşmış durumda. Balkanlar'dan Afrika'ya kadar pek çok ülkenin temsilcileri buralarda çalışma yapıyorlar. Yumurtalık İskenderun arası gelecekte tüm dünyada önem kazanacak. Ben sizin aracılığınızla Adana'nın her açıdan geleceğinin parlak olacağına inandığımı duyurmak istiyorum. Yatırımcı ruhu harekete geçirmeliyiz diyorum. Beraber iş yapabilme kültürünü arttırmalıyız.

A.A: Turizm için ne dersiniz?

H.A.C: Potansiyelimiz var. Tarsus'daki atak bize faydalıdır, turizmi, ticareti, sanayiye bölgesel düşünmemiz lazım. İl ölçeğinde düşünürsek yanlış olur. Turizmde bölgesel bir destinasyon oluşturma çabamız olmalı. Tarsus, Mersin, Adana, Antakya bir bölge olarak sunulduğunda avantaj sağlanır. Yeni yapılan her tesis turizmde katkı sağlar. Çukurova'yı Mersin, Hatay ve Adana'nın oluşturduğu bir metropol olarak düşünmeliyiz. ■

halukuygur@altinsehiradana.com

Fotoğraf: Nuran Ögülener

Dolmuş, otobüs, metro...

Adanalı Ulaşım dan Memnun mu Şikayetçi mi ?

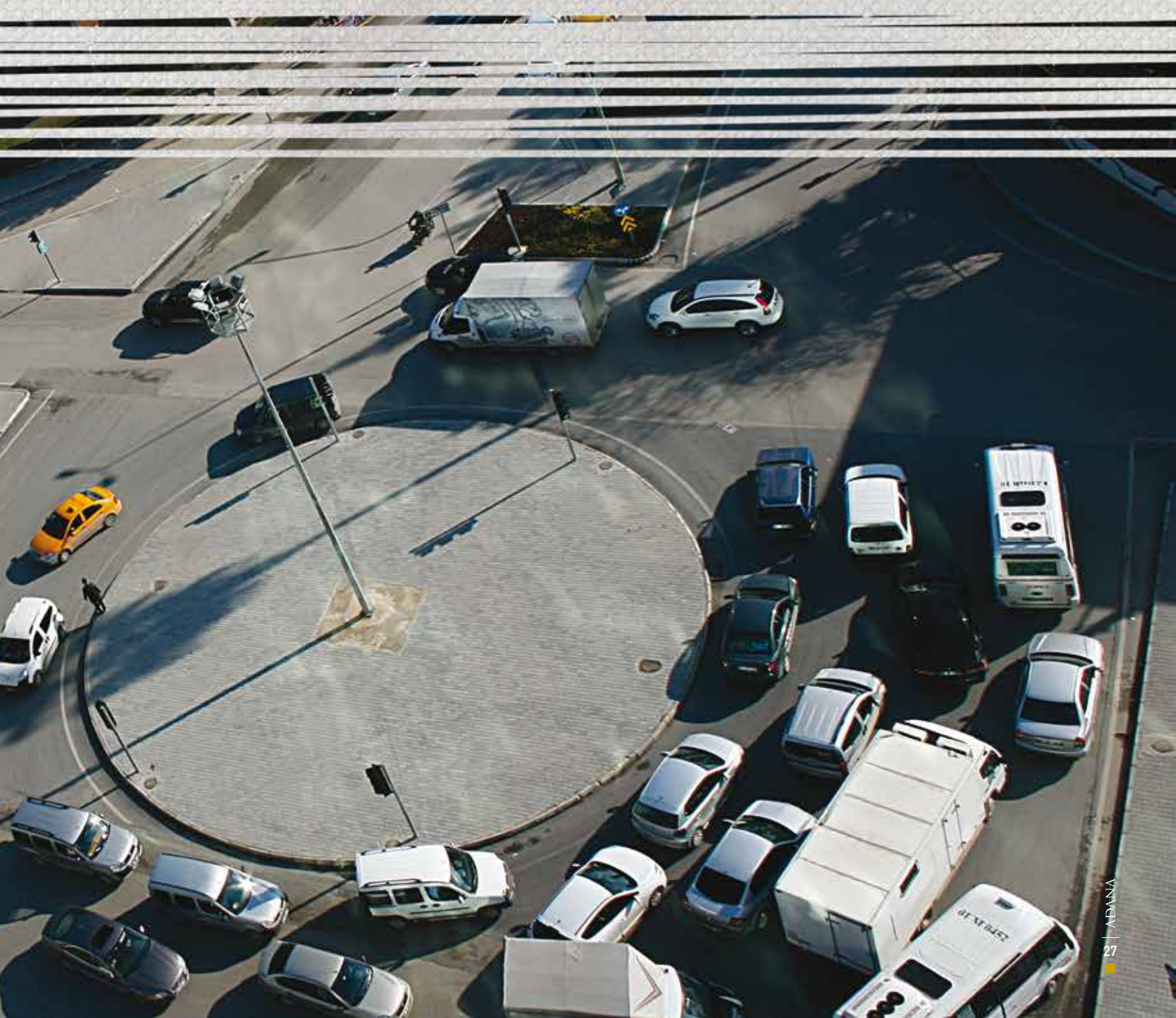
Yazı: Fevzi Acevit

Röportaj ve Fotoğraf: Erhan Yelekçi

Çağımızın gerçeği, insanların kentlerde yoğunlaşarak yaşadıklarıdır. Dolayısıyla kentlerin yapılanması ve yönetimi, hepimizi yakından ilgilendiriyor. Yaşadığımız şehir çarpık kentleşiyor, kötü yönetiliyorsa; mutlu olma şansımız azdır. Yaşadığımız şehir istihdam (işsizine iş) üretemiyorsa, o kentte barış ve huzur ortamının kurulması hayâldir. Adana, çok yakın gelecekte Türkiye'nin İstanbul'dan sonra ikinci büyük metropolü olacaktır. Merkezindeki ve çevresindeki gelişmeler bu doğrultudadır. Adana bu geleceğe göre hazırlanmayı bilmelidir. Kentsel sorunları halının altına süpürmeyi değil, çözmeyi seçmelidir. Kent ulaşımı ve trafik, bu sorunlardan önde gelenidir. Altınşehir Adana Dergisi her sayısında bir Adana konusunu ana konu olarak seçiyor. Tartışılmasını, gündeme girmesini sağlıyor. Bu sayımızın ana konusu, "Kentsel Ulaşım Sorunları Ve Çözüm Önerileri" oldu.

Bu konu geçtiğimiz yıl Büyükşehir Kent Konseyi Yüksek İstişare Kurulu'nda görüşülmüştü. Vali, Büyükşehir Başkan Vekili, Baro Başkanı, Emniyet Müdürü, Seyhan Belediye Başkanı ve Sivil Toplum Kuruluşları (STK) temsilcileri tespitler yaparak, çözüm önerileri geliştirerek konuyu masaya yatırmışlardı. Büyükşehir Kent Konseyi, toplantıda sunulan bildirileri analitik bir çalışma yaparak değerlendirdi; "Kentsel Ulaşım Raporu" hazırladı. Rapor, başta Valilik ve Büyükşehir Belediyesi olmak üzere tüm ilgili mercilere sunuldu. Şimdi Altın Şehir Adana Dergisi sütunlarını açıyor, aynı konuyu kamuoyuna taşıyor. Ulaşım sorununun tarafları ile Erhan Yelekçi görüştü, röportajlar yaptı. Seslendirilen görüş ve önerileri yazımızın devamındaki röportajlarda bulacaksınız.

Adana Büyükşehir Belediye
Başkan v. Zihni Aldırmaz

Ulaşım için düşüncemiz, ulaşımın Ulaşım Anonim Şirketi şeklinde tek çatı altında birleşmesidir

Kentsel Ulaşım Master Planı :

1/25.000'lik Nazım Plân Büyükşehir Belediye Meclisi'nden geçti. 1/5000'lik planla birlikte ulaşım master planı da bugünlerde meclisimizin değerlendirmesine sunulacak.

Metro Projesi'nin

Ulaştırma Bakanlığı'na devri:

Metro projesi Sayın Başbakanımızın Adana için verdiği 11 müjdenin arasında yer alıyor. Metro'nun Ulaştırma Bakanlığı'na devri ve ikinci etabının yapılmasıyla ilgili müjdeleri vardı. Ulaştırma Bakanlığı'na başvuru yaptık, şu anda değerlendirme aşamasında.

Ulaşım A.Ş Kurulması, Trafik, Otopark Yetmezliği ve Projeler:

Ulaşım AŞ için düşüncemiz, ulaşımın tek çatı altında birleşmesidir. İhtiyaç duyulan kadar aracın trafikte dolaşmasıdır. Ancak, esnafımızın da mağdur edilmeyeceği şekilde; değer nispetine göre taşımacılıktan pay alması esastır. Bu hususta fikir birliği var.

SIF - JCB İş Makinaları
Güney Bölge Distrübütörü

daha fazla
güç
daha fazla
seçenek

SIF - JCB İş Makinaları
Güney Bölge Distrübütörü

Ceyhan Yolu 8. km Yüreğir / ADANA
Tel : 0322 346 45 45 (pbx) / Fax: 0322 346 03 70
info@libramakina.com / www.libramakina.com

Zihni Aldırmaz: D-400 Karayolu'nun, Ziyapaşa Bulvarı ile kesiştiği kavşağın altına battı-çıkıtı yapılması konusunda Sayın Başbakanımız talimat vermişti

Trafik sorununun aşılabilmesi için nüfusun yoğun olduğu yerlere, resmi kurumların ve cazibe merkezlerinin dengeli olarak dağıtılması esastır. Plânsız olarak açılan ve trafiği olumsuz etkileyecek yapılanmalardan kaçınılması gerekir. Örneğin; Kuruköprü Meydanı'ndaki Maliye'nin, Tapu Müdürlüğü'nün getirdiği yükü karşılamaya çalışırken, hemen aynı noktaya bir de Adliye'nin bir birimi açılıyor. Bu doğru değil. Otopark meselemiz vardır. Resmi kurumların otoparkı olan, trafiğin rahat, nüfusun az olduğu yerlerde yapılması gerekir. Trafik sorununa köklü çözüm ancak bu şekilde sağlanır. Master plânlarda, resmi kurumlar ve cazibe merkezlerini yeniden yapılandırıyoruz. Söz konusu kurumların, plânlandıkları bölgelere taşınması için TOKİ ile birlikte çalışmalar yapacağız.

Engelsiz Kent:

Engelsiz mekânların oluşması için çaba gösteriyoruz. Engellilerle engelsizlerin birlikte yaşamasını temin esastır. Mekânların buna göre düzenlenmesi için, ilgili yönetmeliklerde değişiklikler yapacağız. Örneğin, bir resmi daireye engelli vatandaşımız, engelli aracıyla rahat şekilde girebilmeli, ıslak hacimleri rahatlıkla kullanabilmeli.

Tarihi Taşköprü Restorasyonu Ve Meydan Düzenlemeleri:

Taşköprü restorasyonunu Karayolları yapmıştı. Ama üst aydınlatması eksik gerçekleşti. Dolayısıyla Karayollarının razı olacağı, kurulun kabul edeceği bir aydınlatma gerekir. Taşköprü'nün değeri, tarihi kimliğine uygun meydan düzenlemeleriyle artabilir. Büyükşehir Belediyesi olarak Seyhan Caddesi'nin iki cephesi için proje çalışmalarımız var.

Battı-çıkıtı Transit Geçiş Tünelleri:

Sayın Başbakanımızın Adana'ya vermiş olduğu müjdeler arasında bu konu da var. D-400 Karayolu'nun, Ziyapaşa Bulvarı ile kesiştiği kavşağın altına battı-çıkıtı yapılması konusunda Sayın Başbakanımız talimat vermişti. Karayolları, bu battı-çıkıtyı yaptığı an trafik akışı çok rahatlayacaktır.

Engelliler için ışıklarda bulunan sesli sistem

Mustafa Uslu
Özel Halk Otobüsçüleri Oda Başkanı

Adaletli Taşıma İstiyoruz

Esnafım sıkıntılı... Yetkililere ulaşmada sıkıntımız var! Özel Halk Otobüsleri ücretleri yetersiz. Büyükşehir Otobüsleri de biz de zarar ediyoruz! Türkiye'deki uygulama şöyle: Kayseri, İstanbul, Ankara, Samsun, Hatay Belediyeleri komisyon oluşturup girdi fiyatlarını ortaya koyar. Komisyonda çeşitli kesimlerden insanlar yer alır. Taşıma (Otobüs ücretleri) bu yöntemle belirlenir. Adana'da bu yapılmıyor. (Adana'nın) ulaşım master plânı olmalı. Ulaşım Master Plânı çalışmasının içinde bizzat biz olmalıyız. Bizler caddeyi, sokağı iyi biliyoruz. Güzergâhlar yetersiz! Adaletli taşıma istiyoruz. Bizde 5 tane kooperatif var. Örneğin Balcalı. Bir hatta 50, diğer 3 hatta ise 45 otobüs çalışıyor. Bu durum sağlıklı. Otobüs sahibi kazanamayınca arabasını bağlıyor. Örnek: İncirlik'te, Anadolu Mahallesi'nde, Metal Sanayisi'nde 1 tane otobüs yok! Otoparklar Adana için büyük problem. Uygun otoparklar trafiği çok rahatlatır. Ali Münif Yeğenağa, Büyük Saat ringini özel araçlara kapatmak gerekli! Binaların otopark alanları yok ne yazık ki! Yollarda da sıkıntı var. Klakson (korna) çalınımı ile ilgili yasa çıktı, rahatsız edici şekilde çalan kişiler trafikten uzaklaştırılacak. Ayrıca insanlar bu durumu telefonla çok rahat şikayet edebilirler.

Belediye Otobüsleri arkasında yeralan bilgilendirme

Murat Balci
Trafik Şube Müdürü

Eski Atilla Altıkat köprüsünün oraya geçit çok gerekli, orada bir kaos var!

Araç sayısı ve alt yapı, denetim: Bütün dünyada bir trafik sorunu var; ne kadar yol açarsanız açın altyapıyı orantılı olarak arttıramazsınız, alternatif çözümler gerekli. Trafığe çıkan araç sayısını düşürmek, karayolu üzerinde yer işgal eden araç sayısını azaltmak önerilebilir. Toplu taşımalar bu anlamda çok önemli, teşvik edip cazip hale getirilmeli. İnanın araçlara ceza yazıyoruz ancak çözümüyoruz. Hatalı parkları denetleyip ceza uygulaması da yapıyoruz.

Trafik kültürü önemli!

Otobüs Durakları, Alt ve Üst Geçitler: Otobüs Duraklarında birçok yerde cep yok. Olan yerler güzel. Ceplerin çoğaltılması lazım. Alternatif bulvarlar çözümde önemli. Şehir merkezindeki kamu kuruluşlarının oradan kaldırılması kenti rahatlatır. Alışveriş merkezlerinin çarşı merkezinden uzak noktalarda olması faydalı olacaktır. Büyükşehir'in "Akıllı Dokunuş Projesi" nin kent için olumlu olduğunu düşünüyorum. Ayrıca geçitlerin artması yaya kazalarını da önleyecektir.

Eski Atilla Altıkat köprüsünün oraya üst geçit gerekli, orada bir kaos var! (D-400 yolu üzerindeki) battı-çıktı istenilen rahatlamayı sağlamadı, kavşağın akışında (sinyalizasyon) ışık var bu olumsuz!

Otopark

Otopark, kentimizin en önemli sorunudur! Büyük ve katlı otoparklar gerekli. Büyük marketlere otopark sorunu dikkate alınarak izin verilmeli. Milyarlık ev yapıp otopark koymamak garip!

Merkez Adana:

Trafik konusunda taşıma kapasitesi büyük toplu taşıma aracı faydalı olur. Kente 5 minibus gireceğine bir adet otobüs girmesi kent merkezini rahatlatır. Ayrıca Otobüs yazıhanelerinin başka yere taşınması, D-400 üzerindeki tünelin uzaması gerekli. Tünelin uzunluğu Ziyapaşa bağlantısını geçmeli. Mustafa Kemal Paşa Bulvarı tren yolunun kenarından devam edebilir. Bu yapılırsa, D 400' e alternatif bir yol kazanılır.

Gülşah Gülpınar
Büyükşehir Kent Konseyi
Engelli Meclisi Başkanı:

Hedefimiz Engelsiz Kent Adana

Büyükşehir Kent Konseyi Engelli Meclisi'nin Adana'daki en büyük hedefi "Engelsiz Adana"yı oluşturmaktır. Büyükşehir Belediyesi ile bu hedefe ulaşılması için yoğun çalışmalar yapıyoruz.

Mimarlık eğitimi alan öğrencilerin engelsiz kent standartlarını bilmelerini sağlamayı amaçladık. Büyükşehir Kent Konseyi-Çukurova Üniversitesi Mimarlık Bölümü işbirliğiyle Engelsiz Mekân Proje Tasarım Yarışması düzenledik. 2005 yılında yürürlüğe giren yasaya göre, binalar ve açık alanların 7 yıl içerisinde engelsiz hale getirilmesi zorunlu kılındı, süre 7 ay sonra doluyor. Büyükşehir Belediyesi bu yaya geçitlerinin ve kaldırımların engelli yurttaşlara uygun hale getirilmesi için düzenlemeler yapıyor.

14 Kavşakta Çalışmalar Yapıldı

Çalışmalar, Büyükşehir Kent Konseyi Engelli Meclisi ile işbirliği yapılarak yürütülüyor. 14 kavşakta ve çok sayıda kaldırımlarda, tekerlekli sandalye ile geçişler için uygun rampalar yapıldı. Görme engelliler için kaldırımlara hissedilebilir yüzey kaplaması uygulandı. Görme engelli o yüzeyi takip ederek karşıdan karşıya geçebiliyor. Ayrıca sesli sinyalizasyon yapıldı. Ancak Engelsiz Kent Adana hedefine ulaşabilmek için, aşılması gereken uzun bir yol var. Önümüzde engelli sorunlarının çözümü için farklı standartlar var. Engelli Meclisi'miz bu konuda da çalışıyor. Şubat ayında yapılacak bir toplantıya Adana ev sahipliği yapacak. 81 ilden temsilciler gelecek. TSE standardı oluşturulacak. Engelsiz otobüslerin çoğaltılmasını istiyoruz. Hem belediye hem de özel sektör taşıma araçları denetlenip disipline edilmelidir. Otobüslerle dolmuşların durakları ayrılmalıdır. Cepler çoğaltılmalı ve uyulması hususu denetlenmelidir.

horlamayı önleyen boğaz spreyi

puranox®

www.puranox.com.tr

horlamaturkiye.com
uzmanları tarafından
önerilmektedir.

Yutak (Pharynx) ve
boğaz arkasındaki
yumuşak damağın
gerginliğini korur,
titreşimini önler.
Puranox tip IIa tıbbi
cihaz kapsamındadır.

Danışma
Hattı 0.506 488 8 555

sizin **horlayan**
evde hala **mi**
var?

klinik olarak test edilmiştir.

TÜM
ECZANELERDE
E

DE VITA
İlaç "Hayat" tır.

Amir Akdağ

Büyükşehir Kent Konseyi Çocuk Platformu ve Danışmanlar Kurulu Başkanı:

Sorunun Çözülmesi İçin

14 Çocuğun Ölmesi mi Gerekli?

Kentsel sorunlara çocukların gözü ile de bakmak lazım. Geçen yıl Büyükşehir Kent Konseyi'nin düzenlediği (çocukların katıldığı) kompozisyon yarışmasında, "Adananın en önemli problemi nedir?" dediğimizde "trafik" ortaya çıktı. Çocuklarımız bisiklet kullanacak alanlar olmadığından şikayetçi. "Akıllı Dokunuş" adı altında uygulanan projeler bazı trafik sorunlarını çözüyor. Ziyapaşa Bulvarı'nın D-400'e bağlandığı noktada yaya geçidi sıkıntısı var. Transit geçiş için yapılmış yerde sinyalizasyon uygulamasını doğru bulmuyoruz. Otobüs (durakları) cepleri önüne araç park edilmesi problem! Üstelik otobüsler ceplere yanaşmıyor, ikili hatta üçlü sıra yaparak caddeyi, bulvarı trafiğe kapatıyorlar. Adana'da her 7 yetiştikine bir araç düşüyor. Bu sayı 100-150 bin araç yapar. Şehir bu yoğunluğu kaldıramıyor. Rampalı üst geçitler çocuklar için çok önemli. Bebek arabasıyla yola çıkan annenin üst geçitten geçme şansı yok. Rampalı, asansörlü üst geçit yok. Sorunun çözülmesi için 14 çocuğun ölmesi mi gerekli? Karayollarında böyle bir standart var. Bir yerde 14 kaza olması halinde oraya çözüm getiriliyor. Okul önleri çok tehlikeli! Kapısı direk caddeye açılan okullarımız hâlâ var. (Mesela Celâleddin Seyhan) bu yerlerde sorunun çözülmesi için 14 çocuğun (Allah korusun!) ölmesi mi bekleniyor? Adanayı kuzeyden güneye bağlayan bulvarların azlığı ise en büyük problem. Çıkma bulvarlarımız mevcut. D-400 karayolunun şehirle bağlantısı kesilmeli. Aynı TEM Karayolu gibi olmalı. Şehirde kaldırımlar, araçların, seyyarlar ve kafelelerin işgali altında.

Ahmet Sariatak

Çukurova Üniversitesi
Öğrenci Konseyi Başkanı:

Baraj gölü çevresinde öğrenci köyleri kurulabilir

Yüz bini aşan insan, Çukurova Üniversitesi'ne 100 otobüsle ulaşıyor. Bu olur mu? Ulaşım, öğrencilerin ciddi anlamda rahatsız olduğu bir problem. Özellikle Turgut Özal tarafında oturan arkadaşlarımız kötü şartlarda buraya (Ç.Ü)'ye geliyor. Merkez kampüste 42 bin öğrenci var. 100 bin kişi de hastaneye geliyor. Ve bu kadar insanın ulaşımı sadece 100 otobüsle sağlanıyor!

Metro'nun Üniversite'ye gelememesi garip!..

Öğrencilerin bu imkandan faydalanmaması çok büyük eksikliktir. Baraj gölü çevresinde öğrenci köyleri kurulabilir. ODTÜ'de var böyle bir sistem. Ulaşım su yolu ile sağlanabilir. Öğrenciler otobüs hatlarından dolayı baraj yoluna sıkışmış durumdadır; orada bulunan bazı kötü evlerde yüksek maliyetle kalıyoruz. Turgut Özal Bulvarı tarafına veya Kenan Evren Bulvarı'na daha sık otobüs servisi verilse öğrencilerin ulaşımı daha olumlu şartlarda sağlanabilir.

Karayolları Açıklaması:

Battı Çıktı Üzerindeki Duraklar ve Park Yerleri Kaldırılmalı

Kentimizin trafik sorunu aslında çok karmaşık değil. Basit uygulamalar kenti rahatlatacaktır. Örnek olarak Ulu Cami'nin oradaki durak yeri kaldırıldı, bankalardan geriye geliş yasaklandı ve o bölgede trafik akışı düzeldi. Meydan dolmuşları D-400'den geçerek hastaneye geçiyor bu uygulamanın yanlış olduğunu düşünüyoruz. Kamulaştırmalar yapılmaz ise, mevcut yollar, bu kenti kaldıramaz duruma gelecektir. Transit yollar şehrin trafiğini aksatmamak için yapılır.

D-400 İç Geçiş Yolu bu amaçla yapılmıştır. Belediye'nin uyguladığı düzen yanlıştır: Transit geçitin hemen sonrasında trafik ışığının yer alması yasal değildir. Yan yolların genişliği Ankara'da da 5 metre, Adana'da da öyle. (D-400 üzerindeki) Yapının sağlıklı işleyebilmesi, transit geçiş sağlanmasına mümkün olabilir. Otobüs durakları, özel araç parkları o bölgeden kaldırılmalıdır. Karayolları olarak 5 adet üst geçit yaptık, Merkez Park'ın oraya da asansörlü bir üst geçit yapma hazırlığını yapıyoruz.

Şehrin araç trafiği için ayrılan yol genişliği dar, araç fazla
TRAFİK SIKIŞIK

Şehirden transit geçiş için ayrılan yol genişliği fazla ancak araç yok
TRAFİK RAHAT

Cüneyt K. Erginkaya
Şehir Plancısı

Kapalı Otoparklar Gerekli

Bazı kaldırımlarda iyi şeyler yapıldı, görme-yen vatandaşlar için, bastonların fark edeceği değişik tırnaklı karolardan ortayolun döşenmesi ile trafik ışıklarındaki sesli düzenlemeler çok yararlı oldu. Akıllı dokunuş düzenlemelerini bir plâncı gözüyle verimli buluyorum. Uğur Mumcu Meydanı'na da küçük düzenlemeler yapıldı ancak bunlar halen yetersiz kalmaktadır. Buraya meydanın altına bir kapalı otopark yapılması düşünülmelidir. Meydanlar bir şehri rahatlatan, kenti simgeleyen yerlerdir. Kavşaklarda kenti simgeleyecek yazar, çizer, sinemacı, ressam gibi sanatçıları (örneğin, Abidin Dino, Yılmaz Güney, Yaşar Kemal, politikacıları (örneğin; Kasım Gülek) meşhur hemşehrilerimizin veya Çukurova hikayelerindeki kişileri anlatan (İnce Memed) heykellerle donatım yapılabilir. Ziyapaşa Mahallesi'ndeki ASKİ (Şantiyesi) alanı var. Orası için proje yarışması yapılmıştı. Mimar Sinan Parkı'nı da kapsayan bir düzenleme ile o alan kent meydanı olabilir. Şimdiki Başkan Vekilimiz Zihni Bey ile o zaman juri üyesi idik. Ama bu proje unutuldu.

Seyhan Nehri Üzerinden Raylı Sistem Geçişi De Önerilebilir

Kenti yukarıdan aşağıya doğru taşıyan aksların üzerindeki refüjlerde, Antalya'da olduğu gibi, su yolu götürmemiz mümkün; bunu yapmalıyız! Bu uygulama şehre hem serinlik hem de hareket verir. Sulamaya katkısı da cabası... Eski Adana'yı genişletme şansımız yok, çünkü, orası tarihi doku ve geçmişimizi koruyarak turizme açmalıyız. Öyle ise Oraya giren araç sayısı azaltılmalıdır!" Ulaşım iyi etüt edilebilirse, Adana, halen gelişimini yönlendirebileceğiniz bir kent durumundadır. Bu şans kaçmadan harekete geçilmelidir! Kentin dinamikleri ile anlaşip metronun düzeltilmesi sağlanabilir. Üniversiteye ulaşım, kuzeyden geçerek sağlanabilir. Seyhan nehri üzerinden raylı sistem geçişi de önerilebilir. Dilberler Sekisi'ndeki asansörlü üst geçiti kaç kişi kullanıyor bilmiyorum? Yapmış olmak için yapmamak lazım... D-400 üzerine battı-çıkıttı alt geçitleri yapılması doğru değildi; çünkü, yol genişliği dardı yan yollardaki 5 metre genişlik şehir dışında az araç trafiği olan köy yolları için belki yeterlidir ama Adana'da ki ana yol üzerindeki, bir bölgede olmaz. Ankara'daki "ben yaptım oldu" aldatmacası olan kötü örnekleri hiç göstermesinler. Kötü misal emsal olmaz. Adı E-5 veya D400 ama aslında kentin anayolu olarak kullanılıyor. Tabii üzerinde kavşaklar yan yollar ve yoğun yaya trafiği, toplu taşınım v.s.olacak. Ne yazık ki Karayolları o bölgenin kent yaşamını görmezden, bilmezden gelerek bu işi yaptı! Ayrıca, Girne Köprüsünün Yüreğir ayağında Karataş yönüne dönüş hala tehlikeli. Yapılacak iş yay eklenmesinin başladığı yerdeki elektrik direğinin yerini değiştirerek dönüşü rahatlatmaktır. Bu basit iş için ille de kaza olması mı gerek? Yolları yapanlar araç ve yaya emniyetini artık hiç düşünmüyorlar galiba.

Taşköprü:

Taşköprü'nün Seyhan tarafının düzenlenmesi zor görünüyor. Çünkü kapsamlı bir araç ve yaya trafiğinin yönlendirilmesi şartı var. Çok iyi etüt etmek gerek. Diğer tarafta (Yüreğir yakası) Sarıçam Deresi ıslah edilip küçük bir kavşaklı meydan yapılabilir. Bunun için hala bütün yolun kamulaştırılmasını bekliyorlarsa çok yazık. Mahkeme kararları v.s. hiç bahane değil. Her şeyin süresi var. Bu işlerde zaman kadar kararlılık da çok önemlidir. Karayollarının yanlış alt geçiti yapmaktaki ısrarı kadar bile kararlı olunamıyorsa bu işte tuhaf bir mizah vardır.■

fevziacevit@altinsehiradana.com

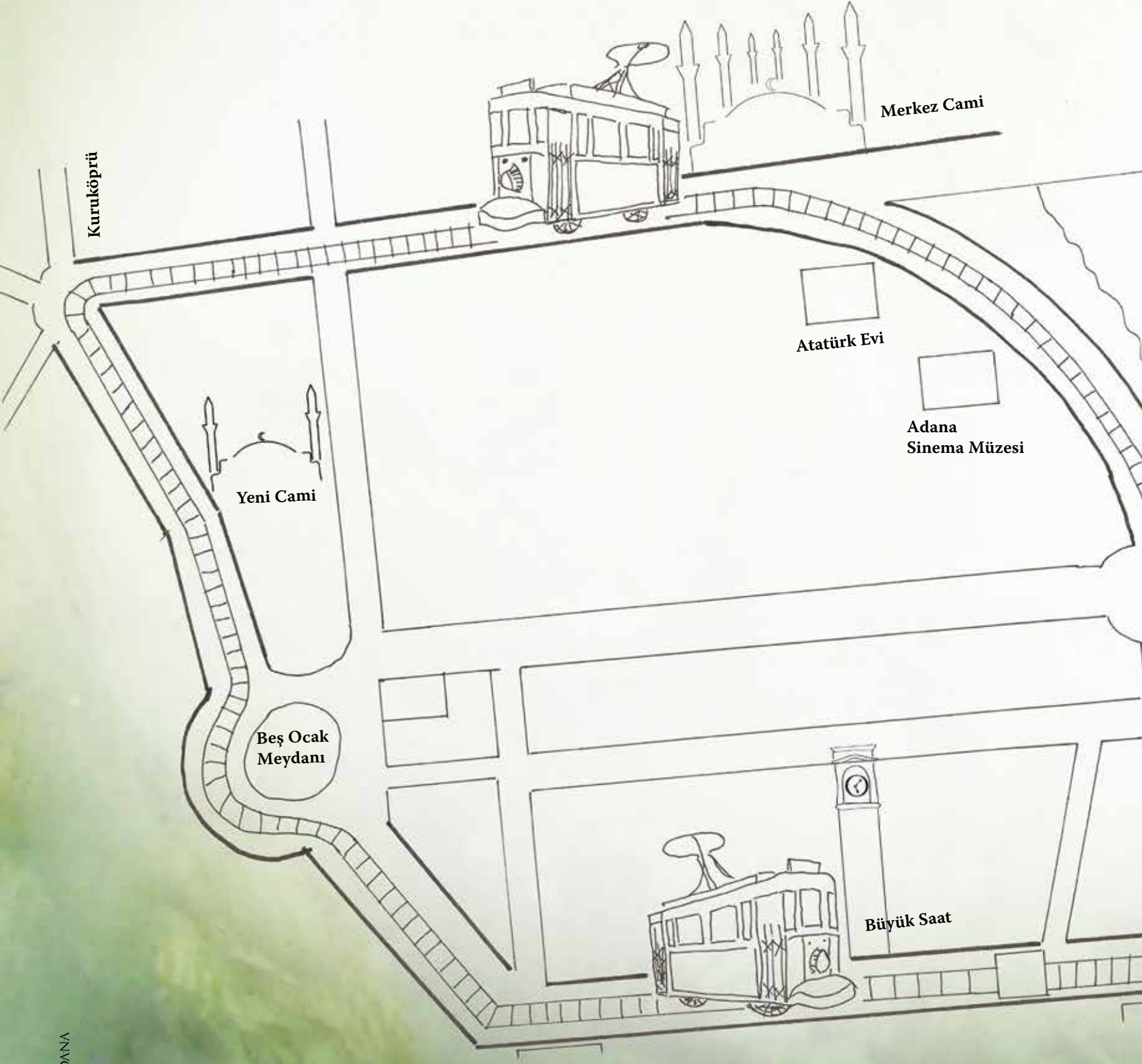

Trafiği sıkıştıran otobüs firmaları başka yere kalksın mı?

Benim Bir Rüyam Var; Adana Kültür Tramvayı

Yazı: S.Haluk Uygur

Resimleme: Bayram Top

Adana'nın Tarihi Dokusunu Dolaşan, Otantik Bir Tramvay

Bazı şeyler rüya gibi gelir bana. Ama çoğu kez zaman denilen kavramın rüyaları bile gerçeğe dönüştürdüğüne şahit oldum. Bu yüzden “Niye olmasın ki...” terimini kullanmakta hiç tereddüt etmedim. Bu yazıma da aynı cümle ile başlamak istiyorum.

Niye Olmasın Ki...

Aslında bugün anlatmak istediğim şey bir rüya kadar da gerçekdışı değil. Bir grup Adana sevdalısı ile beraber daha önceki toplantı veya yazılarımızda bahsettiğimiz ve her defasında da olumlu görüşler aldığımız bir konu. İsmi de “Adana Kültür Tramvayı”. Tarsus Kazanlı Bölgesi yani kentimizden sadece 30 kilometre ötedeki bir alan devletimiz tarafından resmen turizm alanı olarak ilan edildi. Şimdilik buraya 15 bin yatak kapasiteli turistik tesisler yapılacak. Bu; yüzde 50 dolulukla bile, yılda 300 binden fazla turistin bölgemizde bir hafta tatil yapması anlamına geliyor. Bir hafta bölgede kalacak turistin en az 1-2 gün Adana'yı ziyaret etmemesi mümkün değil. Ancak kentimizin de kültürel değerlerini gelen turistlerle paylaşmak için hazırlanması gerekli. Adana ismi değişmeden, hala kurulduğu yerde yaşayan dünyanın en eski şehirlerinden biri. Henüz arkeolojik olarak kazılmamış yerleri olsa bile, böylesine bir tarihin kalıntılarını kentimizde izlemek olası. Fakat kalıntıların hala görünür ve izlenebilir hale getirilmemiş olması bir engel.

İşte Rüyam...

Adana'daki tarihi yerler bir bölgede toplanmış durumda. Tarihi ve kültürel doku Ulucami, Saat Kulesi, Eski Vilayet Binası, Tarihi Kız Lisesi, Taşköprü, Atatürk Evi civarı ve Tepebağ, Sabancı Kültür Merkezi, Adliye Binası, Etnoğrafya Müzesi (Kuru Köprü), Küçük Saat, Yağ Cami ve yeniden Saat Kulesi şeklinde olan bir ringin içinde.

Oteller ve müzeler de bu ringin çevresine kurulmuş ve maalesef bu ring kent merkezinin hala bölgede olması nedeniyle yoğun bir trafik kalabalığının baskısı altında. Benim rüyam şöyle: Bu bölgede bulunan devlet daireleri, bankalar gibi turizme katkısı olmayan ama kalabalık yaratan oluşumlar kuzeye kaldırılrsa. Taşköprü ve regülatör köprü arasında kalan nehir bandı yeşil alan haline getirilip, kafeterya, miniatürk, çiçek pazarı gibi kentlinin de turistin de vakit geçirebileceği kültür vadisi haline getirilse. Taşköprü'nün iki kenarı ve Ziyapaşa Parkı'ndan yararlanarak Ulucami ile Saat Kulesi arasındaki alan birer tarihi meydan şekline sokulsa. Saat Kulesi'nden hareket eden otantik bir tramvay yukarıda bahsettiğim ringi, Taşköprü'nün de çevresinden geçecek şekilde tamamlasa. Hatta bahsettiğim bu bölgeye diğer araçlar sokulmayıp bu bölge sadece yaya ve tramvay trafiğine açık olsa. İnsanlar gün içinde sadece bir bilet alıp, bu tramvaya, istediği durakta inip geldikten sonra aynı biletle geri binebilse. Daha ileri gidiyorum bu bilet müzelere girişin de bedava olmasını sağlayabilse... Sizce olmayacak bir şey mi?

Ya Olursa!

Ama bir olursa Tarsus'a gelecekler de dahil turistlerin en az bir gününü Adana'da geçirecekleri bir alan yaratmış olmaz mıyız? ■

halukuygur@altinsehiradana.com

Taşköprü

Tarihi Kız Lisesi

Çukurova'da Bir İngiliz Irak'ın Taçsız Kraliçesi; Gertrude Bell

Yazı : Mehmet Kobaner
Tüm Fotoğraflar Getrude Bell
tarafından çekilmiştir

Osmanlı'yı Parçalayan Kadın

20. yy başlarında dağlarda, ovalarda, ören yerlerinde, tek başına dolaşan bir kadın vardı. Karatepe (*)Assativatas'ın; 'Eskiden erkeklerin dolaşmaya korktukları yerlerde kadınlar kirmen eğirerek dolaşmaktadır.' dediği İ.Ö. 8. yy'dan bu yana 2800 yıl geçmiştir. Ova ve dağlarda karmaşa hakimdir. Değil tek başına kadınlar, erkekler bile güvende değildir. Gertrude, çevrenin fotoğraflarını çekmektedir. Giyim kuşamı, yabancı olduğunu göstermektedir.

Gertrude Bell, varlıklı bir İngiliz ailesinin kızı olarak 1868 yılında dünyaya geldi. Annesiz olarak büyüdü. Oxford tarih bölümüne giren ilk hanımdı, okulunu birincilikle bitirdi. İki kez dünya seyahatine çıktı (1897-98 ve 1902-1903'te). Aynı yıllarda (1899-1904) Alp Dağlarına tırmandı ve başarılı dağcılık unvanını da ismine ekledi. Alplerde tırmandığı tepeye sonradan ismi verildi. Dünya seyahatleri sırasında Orta Doğu'dan ve çöllerden çok etkilendi. Arapça, Farsça öğrendi.

Osmanlıya Gelir

Osmanlı coğrafyasında bir keşif gezisine çıkmaya karar verir. Bu heyecan ve macera kökenini nereden alır? Öksüzdür, iki kez nişanlanmış ancak ilk nişanlısı göle düşmüş, zatürre olmuş ve ölmüştür. İkincisinin ailesi kendini istememiştir. Viktoriya dönemi kadınının kabullenemeyeceği bir durum söz konusu olmuştur. Bu olaya beklenilmeyecek şekilde tepki gösterir. Kendini çöllere vurur. Belki de, ömrünün sonuna kadar sürecek olan beğenilmemişliğin, itilmişliğin huzursuzluğunu çöllerde, bilinmeyen ülkelerde unutmayı arzulamaktadır.

Gertrude'nin Mutsuzluğu, Araştırmalarının Mutluluğu Oldu

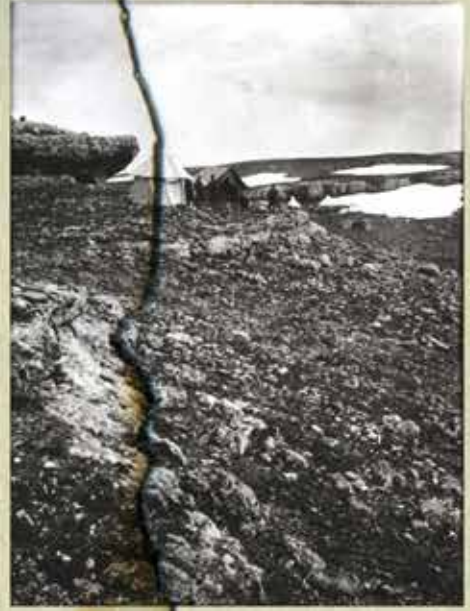
Gertrude'nin mutsuzluğu, bir dönem araştırmalarının mutluluğu oldu. Çukurova'ya 1905 ve 1909 yıllarında iki kez gelmiştir. Çektiği fotoğraflar, anıları, mektupları, ören yerleri; Osmanlı sosyal yaşantısı ve toplumsal olaylarıyla ilgili pek çok bilgi vermektedir.

Nisan 1905'te Çukurova'ya Antakya üzerinden girer. 1905 notlarından anladığımız kadarıyla gelmekte olan kargaşa, savaş ve Osmanlı İmparatorluğunun yıkımını 1905'te görmekte, yıkım sonrası nasıl bir şekillenme olacağına, ne yapılması gerektiğine kafa yormaktadır. Antakya'da kendisine yardımcı olan 'Kıymet'in babası bir dönmedir. Ancak Kıymet annesinin yanına gitmek ve eski dinine dönmek istemektedir. Bu yüzden Bell dönmelik ile ilgili birinci elden gözlemler sunmaktadır. Kıymet istese dinine dönebilecektir. Osmanlı döneminde çok çeşitli sosyal gruplar vardır.

Yezdilik

Anılarında Antakya'daki Yezidilikten bahseder. Yezidilik devlet tarafından korunmaktadır. Payas Kalesi'ndeki hapis-hane içler acısıdır. Mahkumlar arasında cinayetler işlenmekte, bazı mahkumların neden yatırıldıkları bilinmemektedir. İskenderun'da bir meydan kökü fabrikası vardır. Her hafta düzenli olarak Antakya ve Halep'e 500 sterlin gönderilmektedir. Taşıyıcıların bilinmesi ve çevresel kargaşaya rağmen para muntazaman gönderilebilmektedir...

(*)M.Ö 800'lü yıllarda yaşamış "Ben Adania Kraliyim" diyen Geç Hitit Devlet Kralı. Bu sözleri Karatepe'de bulunan kitabeden alınmıştır.

Toroslar'da Gertrude Bell'in Çadırı

Payas Cin Kalesi

Devletin ekonomik sıkıntıları vardır. Askerden kaçışlar fazladır. Osmanlı kendi askerlerine bile para verememektedir. Belki de bu nedenle hediye ve rüşvet vermeden iş yapılamamaktadır. Adana-Tarsus Tren Yolu 300 000 sterline yapılmıştır. Bu kadar yüksek maliyet ihaleye rüşvet verildiği şüphesini doğurmaktadır. Mersin limanından yıllık üç yüz bin sterlinlik ihracat yapılırken, altmış bin sterlinlik ithalat yapılmaktadır. Dış ticaret sanayi tümüyle gayrimüslimlerin elindedir. Ören yerlerinden taş alımı yasaktır, örenler jandarma kontrolündedir.

Biz Kardeşiz

Dönemdeki Türk Ermeni ilişkileri konusunda önemli bilgiler vermektedir. 20 Nisan 1905'te Anavarza'da Julia'nın mezarının yanı başında Kayserili hayvan tüccarlarıyla karşılaşılır. Tüccarlar Türk ve Ermeni'dir. İlişkileri için; "Biz kardeşiz aramızda bir fark yok" derler. Ancak 20 Haziran 1909 notlarında Pınarbaşı civarında konuştuğu resmi görevli, istisnalar dışında tüm Hristiyanların öldürülmesi gerektiği inancındadır. Ancak bu dönemde Ermenilere saldıran eşkiyalarla mücadele edip yakalayanlar da Osmanlı askerleridir. Eşkiyalar kolay, silahsız hedefleri seçmektedir. Devlet Ermenilerin kendilerini koruma amaçlı silahlanmasına müsaade etmektedir. Hedef yalnız Ermeniler değildir, sahipsiz Türklerdir de. Merkezi otoritenin varlığı, askerlerin varlığı, saldırıları engellemektedir. Ancak devletin otoritesi karmaşalarla birlikte zayıflamaktadır.

Gertrude Yemen'e giden askerlerin dramından da bahseder. Giden bir grup asker, Maan ile Akabe arasındaki su kuyularını yolun biraz dışında olması nedeniyle bulamazlar ve susuzluktan şehit olurlar. Arabistan'da savaşan askerlerimiz zor durumdadır. Yaşamları pahasına askerden kaçanlar, bölgedeki aşiretlerin dul kadınlarıyla evlenenler vardır.

Hacı Gayrimüslimler

Çukurova'nın etnik yapısıyla ilgili bilgiler de vermektedir. Antakya'da Yezidi inancından bahseder. Gayrimüslimlere genelde "Hacı" olarak hitap edilmekte, kılık kıyafetleri Müslümanlarınkine benzetmektedir. Avşar kadınlar hotozlu yüksek başlıklar kullanır "yurt" benzeri yuvarlak keçe çadırlarda yaşarken, Yörükler, Roma döneminde de bölgede üretilen adına "Cilicium-Kilikya'nın" denen kıl çadırlarda oturmaktadır. Aziz Paul'un babasının çadır imalatçısı olduğunu hatırlamakta yarar vardır. Bölge halkı bugün olduğu gibi o gün de çok misafirperverdir. Sivrisinekler bugün olduğu kadar o gün de çok rahatsız edicidir. Türkler üç etek denen kıyafeti giymektedir. Pantolon ve şapkayı yalnızca Avrupalılar kullanmaktadır.

Gertrude Bell / Tarsus

Şar da Avşar Çadırı Hotozlu
Avşar Kadınları

Gözlemlerinde Türk-Ermeni İlişkisini de Rapor Etmiş

El Hatun.... Enti Irakiyah

Uzun çöl yolculukları ona; Arap dünyasını tanıma, aşiretleri arasındaki ilişkileri öğrenme fırsatı verir. Lawrence tüm dünya ve Türk kamuoyunda trenler uçuran casus olarak bilinirken, Gertrude'in savaş sonrası Ortadoğu haritasını çizenlerden birisi olduğu bilinmez.

Birinci Dünya Savaşı'nın başlamasına aylar kala Osmanlı İmparatorluğu yıkılma sinyalleri verirken, İngiltere'de diğer tüm Avrupa ülkeleri gibi Ortadoğu'nun değerini anlamıştı. İngiliz hükümeti, Ortadoğu hakkında sayısız konferanslar veren, kitaplar yazan Bell'in yardımını ister. Bölgeyi çok iyi tanıyor, yerel yöneticilerle çok iyi anlaşıyor ve halkı çok iyi anlıyordu. Arap erkekleri içinde Gertrude inanılmaz birisiydi. Ona el Hatun, el Mübarek, el Sitte gibi övücü sözlerle hitap ediyorlardı Hatta bir seferinde Irak Kralı Faysal ona 'Enti Irakiyah-Sen Irak'sın...' demişti.

1915’de İngiliz İstihbaratına Katılır. Artık İsmi: Çöl Kraliçesidir

Lawrence’nin Akıl Hocası

1915’in Kasım ayında Gertrude Bell, İngiliz İstihbaratına katılır. Ortadoğu bölümünde çalışmaya başlayan Bell için en büyük mutluluk nihayet uzun zamandır hayalini kurduğu Ortadoğu’ya geri dönecek olmasıydı. Londra’dan kalkan gemiyle Kahire’ye gelir. Teşkilatta artık “Queen of Desert (Çöl Kraliçesi)” olarak tanınıyordu. Orada 1911 yılında Kargamış’taki arkeolojik kazıya katıldığı sırada tanıştığı T.E Lawrence ile bir araya gelir. Arabistanlı Lawrence Ortadoğu’daki tüm dengelelerini Osmanlı aleyhine bozacaktır. İngiliz altınını ve kabileler arası düşmanlıkları kullanarak Akabe’ye kadar tüm Osmanlı egemenliğini ortadan kaldırır. Osmanlı güçleri Akabe’de denizden bir saldırı beklerken, saldırı aniden çölden gelir. Toplar çevrilemez bile. Akabe’nin düşmesi isyancılara katılan aşiret sayılarını da artırır. Osmanlı egemenliği artık ‘boş bir çadır’ İstanbul doğumlu ve eğitilmiş Hicaz Emiri Hüseyin ile gizli görüşmeler yapılır.

Gertrude Osmanlı’nın Mezopotamya’daki geleneksel gevşek yönetimine karşın, katı merkezîyetçi uygulamalara yönelmesinin, ana dil olarak Türkçeyi dayatan yaklaşımlarının Araplar arasında hoşnutsuzluğu körüklediğini; 1908 ihtilalinin vaatleriyle ortaya çıkan etnik ve siyasi örgütlenmelerin yasak edilmesi nedeniyle, bu örgütlerin yeraltına çekildiklerini fark etmişti. Osmanlı Devleti ile savaşmakta olan İngiltere’nin, Türklere karşı Arap milliyetçilerinden müttefikler olarak istifade edebileceğini düşünüyordu. Hüseyin, Osmanlı’ya karşı ayaklanma karşılığı, oğlunun tüm Arap ülkelerinin kralı, kendisinin de tüm Müslümanların halifesi olacağı sözleriyle ikna edilir. İngiliz politikası Birinci Dünya Savaşı sonrasında İsrail Devleti’nin de küçük bir alanda kurulması konusunda Hicaz emirinden bir de taviz koparılır. Emir, Osmanlı garnizonuna maverini ateşleyerek Hicaz’da isyanı başlatır.

Osmanlıya Karşı Ayaklanan Emir Hüseyin, Halife Olacaksın Diye Kandırılmıştı

Ortadoğu Haritalarını Çizdi

Bell, Birinci Dünya Savaşı sırasında İngilizlerin Irak'ın işgalinde önemli rol oynadı. Bölgeyi o kadar iyi tanıyordu ki; çizdiği haritalar, merkeze gönderdiği istihbarat bilgileri İngilizler Irak'ı işgal ederken kilit rol oynadı. İşgal, Bell'in çizdiği haritalara ve su kuyularını tek tek gösterdiği planlara bakarak gerçekleştirildi. İngilizlerin Basra'yı işgalinden sonra Bell, orada bir ofise yerleşti. 1917'de de Bağdat İngilizlerin eline düşünce, İngiliz İstihbaratının Ortadoğu sorumlusu oldu. Savaş sona erdiğinde, Bell'in İngiltere için önemi daha da arttı. Yeni Irak'ın sınırlarının çizilmesinde söz sahibi oldu.

Savaş sonrasında 1919'da Paris'te düzenlenen konferansta Bell'in ve birlikte çalıştığı Arabistanlı Lawrence'in fikirleri dikkate alındı. Ortadoğu'nun yeni sınırları cetvelle çizilmiştir. Getrude Irak'ın ileri gelenleri tarafından tanınmaktadır. Barıştan sonra tüm gününü ülkenin ileri gelenlerini, şeyhlerini dinleyerek ve fikirlerini paylaşarak geçiyordu. Araplar ona El Hatun demektedir. Irak'ın gölgedeki lideri o olmuştur. Osmanlı himayesinde yüzlerce yıl yaşadıkdan sonra İngiltere'nin himayesine giren Iraklıklar, El Hatun'a kendi kendilerini yönetme zamanı geldiğini söyleyince de Irak'a bir lider arayışına girilir.

Bell ve Lawrence Ortadoğu'nun Kanlı Kaderini Yazdı

Getrude Bell Yalnızca Osmanlılar'a Değil, Ona Kanan Araplara da Zarar Vermişti

Faysal İngiliz himayesinde
Irak Tahtına çıkıyor

Irak Kralı Faysal... Ya Kraliçesi?

Irak'a İngiliz etkisini kabul edecek bir kral seçmenin zamanı gelmiştir. Arabistanlı Lawrence ile en iyi seçimin 1919'da Paris konferansında tanıştığı Emir Faysal olduğu görüşüne varırlar. 1921'deki Kahire Konferansında Churchill'i de ikna ederler. Ve Faysal, 23 Ağustos 1921'de İngiltere'nin himayesinde Irak kralı olarak taç giyer.

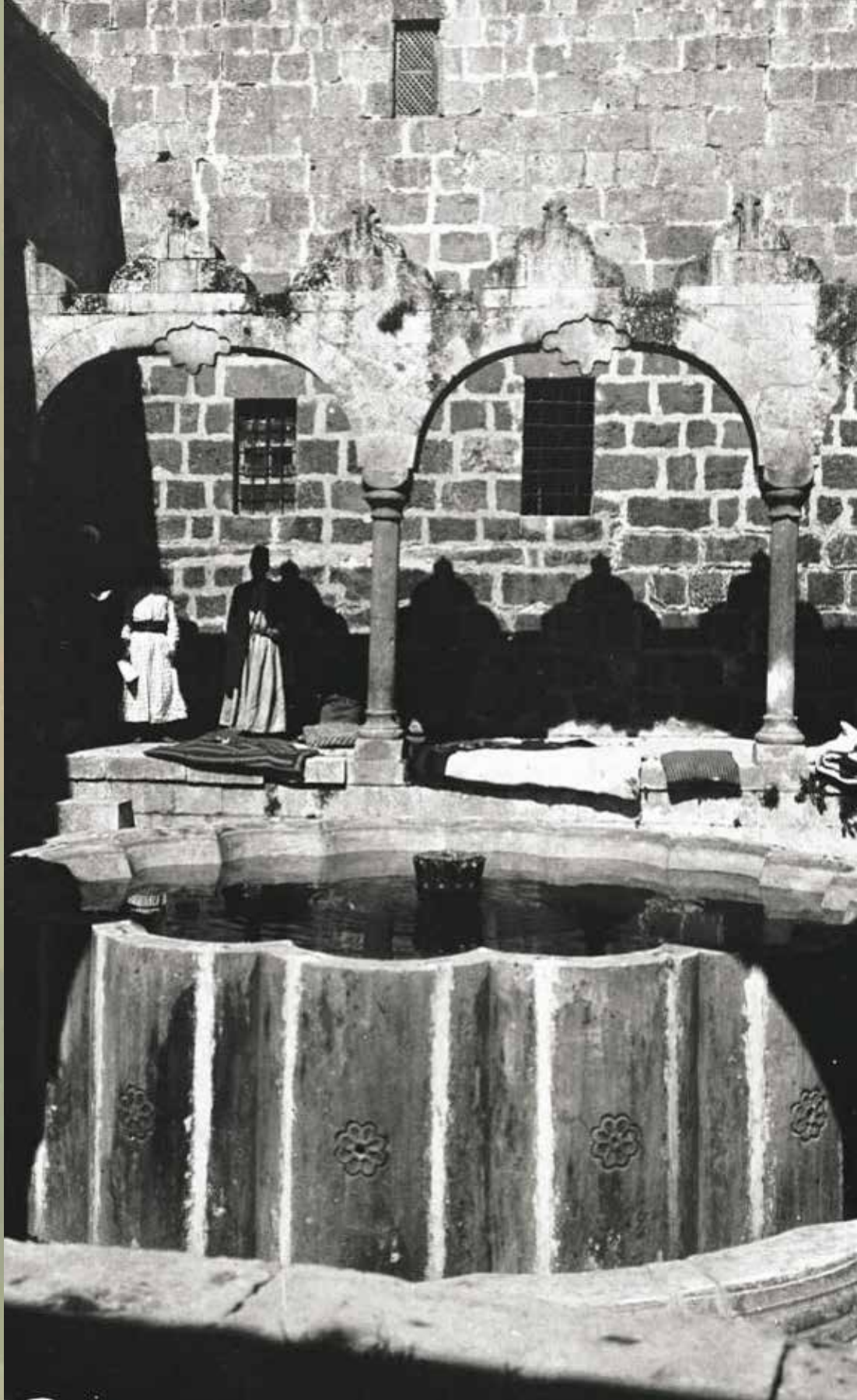
Hicaz Emiri Şerif'e gelince; tüm Arap ulusunun kralı olması bir kandırmacaydı. İngiliz mandasında bir krallığa karşı çıkınca, Suudiler ve Vahabileri devreye sokan İngilizler Hicaz Emirini devirirler. Ancak İsrail Devleti'nin varlığı ve tanınmasının yasal dayanakları sağlanmıştır.

Devletin kurulması için ise İkinci Dünya Savaşı sonrası beklenecektir.

Irak'ın ilk kralının Faysal olmasını sağlarlar. Ancak yalnızca İngiliz çıkarları tarafından belirlenen Kral Faysal daha sonra veliahtı ve ailesiyle birlikte vahşice katledilecektir. Osmanlı sonrası Arap ülkelerinin sınırlarının İngiliz çıkarlarına göre cetvelle çizilmesi, sonuçlarının günümüze kadar uzandığı huzursuzlukların nedeni olmuştur. Gertrude sadece Osmanlılar'a değil, oluşumuna katkıda bulunduğu Arap uluslarına da zarar vermiştir.

Yaşamının Sonu

Irak'a Kültür Bakanı olmuştur artık. Ancak sıkıntılı ve yalnızdır. Soğuk, nemli çadırında, kurt ulumaları arasında, titrediği günleri düşünmektedir. Kalbindeki yalnızlığı o döneminde korku ile yenmekteydi. Yalnız çöllerin sessizliği ve büyüğü rüyalarına girmektedir. 12 Temmuz 1926'da bir kutu uyku ilacı ile yaşantısına son verir. Tıpkı Lawrence'nin motosikletiyle intiharı gibi... ■

ENDERUN SUİT | Faruk Malhan 2011

KOLEKSİYON
www.koleksiyon.com.tr

Okul Öncesi Eğitim Deyip Geçmeyin!...

Yazı ve Fotoğraf: Erhan Yelekçi

5 yaşındaki çocuğu için “her istediğini yapıyorum ama hala mutsuz” diyen bir anneye, diğer anne “belki her istediğini yaptığınızı içindir” diye cevap vermişti bir eğitim sırasında. Gerçekten haklıydı. Çünkü çocuk her isteği olduğundan başarmanın tadını alamadığı için mutsuzdu büyük ihtimalle. Biliyoruz ki, her istediği yapılarak büyütülen çocuk yetişkin olduğunda da istediği her şeye sahip olabileceği beklentisi geliştirdiğinden, istediği gerçekleşmeyince hayal kırıklığı yaşayan mutsuz bir yetişkine dönüşebilir. İlk altı yaş, çocukların en hızlı gelişim gösterdiği dönemdir. Bu dönemde yapılan doğru yönlendirmeler ilerdeki yaşlarında bireyin hayata bakışını olumlu yönde destekleyecektir.

Özel Duygu Ruh Sağlığı Merkezi’nin bünyesinde bulunan Duygu Davranış Bilimleri Akademisi’nin anaokullarına yönelik sürdürülen psikolojik destek projeleri; çocukların hayata olumlu yönde hazırlanmalarının güzel bir örneğini oluşturuyor.

Özel Duygu Ruh Sağlığı Merkezi, anaokullarında hem koruyucu/önleyici hem de problem çözme amaçlı çalışmalar yaparak çocukların desteklenmesi gereken alanlarını belirleyip ailelerine önerilerde bulunuyor. Günümüzde aileler ve okullar artık akademik yönden başarılı çocuklar yetiştirmenin ötesinde kişisel ve sosyal yönden başarılı, sağlıklı ve mutlu çocuklar yetiştirmeyi de önemsemektedir. Duygu Davranış Bilimleri Akademisi bunları amaçlarken bir çocuğun sağlıklı yetişmesinde anne baba kadar, çocuğun arkadaşlarının, bulunduğu okuldaki öğretmenlerinin, sağlanan imkanlarının, bulunduğu okuldaki yöneticiden açığı teyzelerine, müdüründen şoför amcalarına kadar herkesin payının olduğu düşüncesine önem vermektedir.

Bu yüzden öncelikle okulun personeline yönelik hizmet içi eğitimler planlanmakta ve bu plan doğrultusunda tespit edilen konularda seminerler verilmektedir. Psikodrama ağırlıklı bu interaktif eğitimlerle

personele farkındalık kazandırılmakta ve mesleki bilgilerini geliştirmeye yönelik bilgiler verilmektedir. Okulun ihtiyaçları doğrultusunda hazırlanan bu çalışma planı bütün yıl boyunca devam etmektedir.

Bu çalışma programı kapsamında okul öğrencilerine yönelik psikolojik danışmanlık hizmetleri:

- * Uygun test, envanter ve etkinliklerle öğrencileri tanımaya yönelik çalışmalar,
- * Olumlu benlik algısı geliştirme çalışmaları,
- * Öğrencilerin sınıftaki yerini ve grubun dinamiklerini belirleyen etkinlikler,
- * Küçük yaş gruplarına temel alışkanlıkları kazandırma çalışmaları,
- * Çocuklara (veli ve öğretmenlere de yönelik) oryantasyon çalışmaları,
- * Duyguları tanıma ve ifade etme becerisi geliştirmeye yönelik duygu çalışmaları,

Amacımız kişisel ve sosyal yönden başarılı, sağlıklı ve mutlu çocuklar yetiştirmektir

Psikolog Ebru Demir

Uzman Psikolojik Danışman Melis Berk Atalı

* Sınıfta davranış problemi yaşayan ya da sessiz kalan öğrencilerle oluşturulan sosyal beceri gruplarına uygulanan sosyal beceri eğitimleri,

* Çocuklara mutluluk, barış, sorumluluk, saygı, sevgi, iyilik, arkadaşlık gibi “7 yaşayan değer” i tanıtan ve kazandırmaya çalışan yaşayan değerler programı,

* Çocuklara çeşitli test ve gözlemlerle yürütülen gelişimsel takip çalışmaları,

Velilere yönelik çalışmalar:

Velilerle yapılan bireysel (yüz yüze ve telefon) görüşmeleri ile takip çalışmaları

Velilere merkez uzmanlarınca verilen önemli konulardaki seminerler

Her ay velilere ulaştırılan psikoloji bültenler.

Bedeni kadar ruhu da güzel çocuklar yetiştirmeniz dileği ile...

Uzman Psikolojik Danışman

Meral ÖZTÜRK

(Psikodrama eğitmeni)

Aile Terapisti, Psikoterapist, Eğitim Koçu)

Uzman Psikolojik Danışman

Melis Berk ATALI

(Cinsel Terapist, Aile Danışmanı)

Psikolog

Ebru DEMİR

(EMDR Terapisti, Aile Danışmanı)

Okul öncesi kurum personelinin deneyim ve yeterliliği büyük önem taşımaktadır.

Oynuyor, Eğleniyor, Şarkı Söylüyoruz...

Kısacası Geleceği Renklendiriyoruz

Renkli Şekerler Kurucusu
Sinem Atabay

Eğitim için üç ayak çok önemlidir denilir. Eğitim kurumu, veli ve öğrenci... Anne karnından itibaren algıların gelişimi ile başlayan eğitim, yaşam boyu devam eder. Ancak bazı detaylar var. Uzmanlar 2-6 yaş arasında yaşanan eğitimin, deneyimin bireyin tüm yaşamını etkilediği görüşünde. Bu yüzden Renkli Şekerler Anaokulu gibi kurumlar eğitimlerini uzman öğretmen kadroları ve öğretme metodları ile sürdürerek farklılık yaratıyorlar. Biz de anaokullarındaki sistemi daha iyi anlayabilmek için Renkli Şekerler Anaokulu Kurucusu Sinem Atabay ile sohbet ettik:

Altınşehir Adana Kent Kültürü ve Sanat Dergisi: Renkli Şekerler Anaokulu fikri nasıl ortaya çıktı?

Renkli Şekerler Anaokulu Kurucusu Sinem Atabay: Bedensel, zihinsel, duygusal ve sosyal yönden gelişmiş, milli, manevi, ahlaki, kültürel ve insani değerlere bağlı, dürüst, saygılı, nazik ve düzenli, benlik kavramı gelişmiş, kendini ifade edebilen bireylerin yetişmesine katkıda bulunmak için bu sektörün içinde ben de yer almak istedim. Yapılan işin en iyisini ve doğrusunu yapmak için uzun süren araştırmaların ardından koşulları eğitim içerikli olan yepyeni bir bina inşa ederek ve en değerli varlıklarımız çocuklarımıza

sevgi dolu, güvenilir bir ortamda uzman eğitim kadromuz ve personelimizle hizmet vermeye başladık.

A.A: Sınıf kontenjanları ve okulun özellikleri hakkında bilgi verir misiniz?

S.A: 2-6 yaş grubundaki öğrencilere hitap etmekteyiz. Sınıflarımızdaki öğrenci sayımız maksimum 14 olup, öğrencilere birebir eğitim vermeyi ve bireysel olarak daha çok ilgilenmeyi hedeflemekteyiz. Okulumuzda sınıflarımızdaki çocuklarımızı veli bekleme salonundan rahatlıkla izlenebileceği kamera sistemi, kapalı havuz, oyun odası, drama atölyesi, görsel sanatlar atölyesi, satranç odası gibi etkinlik mekanlarımıza yer almaktadır. Yemeklerimiz okulumuzda özenle hazırlanmakta, kullanılan malzemeler doğal olanlardan seçilmekte. Çocukların gelişimi ve sağlıklı beslenmesi düşünülmektedir.

A.A: Eğitim sistemi ve kadronuz hakkında bilgi verir misiniz?

S.A: Eğitim programımız Milli Eğitim Müfredatıyla paralel Çoklu Zekâ Kuramına uygun olarak proje tabanlı olarak hazırlanmaktadır. Öğrencinin kendi öğrenme yapılarına göre çalışmasına izin veren, öğrenci merkezli, hayal etmeye, planlamaya, kurgulamaya dayalı proje tabanlı öğrenme sayesinde çocuklarımız okulda ki al-

dıkları eğitimi diğer yaşantılarına da aktarabilmekteler. Çocukların farklı etkinlikler ile yaratıcılıklarını, özgüvenlerini sosyalleşmelerini ve yeteneklerini keşfetmeleri için anaokulumuzda özenle seçtiğimiz deneyimli okul öncesi öğretmen kadrosu kurumumuzda hizmet vermektedir. Ayrıca Alanında uzman branş öğretmenler eşliğinde satranç, drama, halkoyunları, bale, modern dans, Almanca, İngilizce, müzik, yüzme, resim, yoga gibi branş dersleri de uygulanmaktadır. Bu dersler çocuklarımızın yaş gruplarına göre uygulanmaktadır. Kurumumuz 12 ay boyunca hizmet vermektedir. Ayrıca yaz aylarında yaz okulu programında çocuklarımızla beraber keyifli zaman geçiriyoruz.

A.A: Sizce Renkli Şekerler Anaokulunu farklı kılan özellikler nedir?

S.A: Çocuklarımız branş derslerinden elde ettikleri öğrenim ve deneyim sonucunda ileriki yaşlarda mutlaka bir tanesinde uzmanlaşacağı, fen-doğa, anadili, sanat, kavram, okuma-yazma, mutfak, oyun etkinliklerinden yararlanıp çocuklarımızın sosyalleşme yolunda ilk adımlarını attığı, yaparak, yaşayarak, sorgulayarak, keşfederek, katılarak öğrenildiği, toplam kalite çalışmalarımızla velilerimize ve çocuklarımıza Renkli Şekerler Anaokulu yönetimi ve çalışan kadrosuyla hep daha

İyi Bir Eğitim Vermek, Kaliteli Hizmet Sunmak, İyi Koşullarda Çocuklarımıza Bir Ortam Yaratmak Amacıyla Bu Yola Gönül Verdik

ileri anlayışını geliştirerek hizmet vermeyi hedeflemekteyiz. Bu hedefimize gün geçtikçe ulaşıyoruz. Eğitim programımızdaki “ilkokula destek” doğrultusunda yaptığımız hazırlık sınıfı çalışmalarımız sayesinde okulöncesi hazırlık grubumuz ilkokula çok daha kolay adapte olabilmekteler. Öğretmenlerimizin dışında psikolojik ve danışmanlık birimimiz de çocuklarımızı bilişsel, psikomotor, sosyal-duygusal ve dil gelişiminin takiplerini gözlemlemekte ve testler uygulayarak gelişimlerini takip etmektedir. Bu çalışmaların sonucunda gelişim raporu-veli görüşmeleri ile velilerimizi bilgilendirmektedir. Ayrıca belirli periyotlarda aile içi temel eğitim semineri düzenlemekte ve aile danışmanlığı hizmeti sunmaktadır. ■

Adres:
Turgut Özal Bulvarı Güzelyalı Mahhalesi
81108 Sokak No:3 Çukurova / ADANA
Telefon:
+90 (322) 232 0 452

Adana Sokakları

Adana Sokakları

Bozkır Çocuklarına Adanmış Bir Yaşam

Dr. Albert Eckstein

Yazı: Metin Bahçıvan

Tüm Fotoğraflar Albert Eckstein tarafından çekilmiştir

Anadolu'yu karış karış dolaşırken iki milyona yakın insanla temas etti, çocukları muayene etti, hastalıklarını yendi. Adana'ya da uğradı. Burada hastalandı

15 Haziran 1935 Düsseldorf. Prof. Dr.Eckstein, her zamanki gibi erkenden kliniğe geldi. Beyaz gömleğini giyerken, masanın üzerindeki "Kişiyi Özel-Prof.Dr.Albert Eckstein" yazılı zarf dikkatini çekti; zarfı eline aldı, açtı.

"Reich adına; Sizi, 12 Haziran 1935 tarihli emirlere göre, Haziran 1935 sonunda Prusya Devleti hizmetinden çıkartıyorum. Adolph Hitler (Hermann Göring)."

Almanya tarihinde Hitler faşizminin utanç belgelerinden biri olan bu yazı ve benzerleri, Genç Türkiye Cumhuriyeti için bir fırsat ve şanstı. Yahudi ve solcu avıyla ülkesinden kaçmak zorunda kalan yüzlerce bilim ve sanat adamı; devrimlerle yolunu ısıtmaya çabalayan Türkiye Cumhuriyeti'nde kendine bir liman, bir sığınak buluyordu. Düsseldorf Tıp Akademisi Pediatri bölümünde Ord.Profesör olarak görev yapan Albert Eckstein ve eşi Pediatri uzmanı Dr.Erna da bunlardandı. Üstelik aynı anda Glaskow, New York gibi başkaca üniversitelerden de teklif gelmesine karşın; Berlin elçimiz Hamdi Arpağ'ın yoğun çabası ve güvence veren sözleşmesiyle birlikte Anadolu serüveni başlıyordu.

Almanya'dan Kaçış ve

Anadolu Bozkırında Yeni Bir Yaşam

1.Dünya Savaşında ülkesi Almanya uğruna, Fransızların elinde 3 ay esir kalan ve onur madalyasıyla ödüllendirilen Dr.Albert Eckstein (ailedeki adıyla Schummi) şaşkındı. Neler olabileceğini çözme-yi bırakmış yeni yurduna doğru yol alıyordu. 1 Eylül 1935'te İstanbul-Ankara ekspresi gecenin içinde yol alırken geride bıraktıklarını (okulunu, öğrencilerini, araştırmalarını) düşünüyordu. Pencereyi açtı; bozkırın serin, tertemiz havasını içine çekti. Artık hazırды. Tren tam zamanında gara girdiğinde çok şaşırdı; Doğu'da bu kadar dakik olunamayacağını düşünüyordu. Karşılama-yı gelen genç Türk doktor, otele gidene değin yeni yapılanmaya çalışan Ankara'yı tanıtıyordu Eckstein'a. Otele yerleştikten 3-4 saat sonra Sağlık Bakanı Dr.Refik Saydam'ın karşısındaydı işte. Savaş yılları anıları arasında sigaralı bir Türk kahvesi sohbetinin sonunda; Türkiye Cumhuriyeti'nin sağlık politikası ve projeler üzerinde uzun uzadıya konuştular. Bu konuşmanın üzerine Eckstein soruyordu: "Resmi anlaşma metnini bir kenara bırakırsak,samimi olarak benden ne istediğinizi öğrenebilir miyim?" Bakan Dr. Saydam'ın yanıtı heyecanlıydı: "Sizden, Türkiye'de çocuk sağlığı ve hastalıkları konusunda bir rapor hazırlamanızı istiyorum. Bu rapor halen sorumlu olduğum bakanlığın çocuk sağlığı politikasını da belirleyici olacaktır. O nedenle tüm Anadolu'yu gezin, inceleyin ve ondan sonra bize öneride bulunun..." Bu teklifi değerlendiren Dr.Eckstein, hemen ertesi günü Ankara Numune Hastanesi'nde Pediatri Uzmanı olarak göreve başladı.

Türkiye Aşığı Bir Doktorun Vizöründen Anadolu'da Yaşam

Bir yandan klinikte hasta muayenele-
rini asistanlarıyla yürütürken, vakalar ve
durumlar hakkında raporlar tutmaya ve
fotoğraf çekmeye devam ediyordu. Belki
de hiç hesaplamadığı biçimde tam 14 yıl
yaşadığı Anadolu'yu iki kez boydan boya
dolaştı. 20 kenti, 60 ilçeyi ve yüzlerce köyü
gezdi. Yanında yetiştirdiği asistanlarıyla
(Prf. Dr.Selahattin Tekand, Dr.Bahtiyar
Demirağ, Dr.İhsan Doğramacı, Dr.Sabiha
Özgür...) Anadolu'yu karış karış dolaşır-
ken iki milyona yakın insanla temas etti,
çocukları muayene etti, hastalıklarını yen-
di ve yüzlerce sayfalık raporların yanı sıra
binlerce fotoğraflık bir arşiv oluşturdu.
Bilim ve tıp adamlığı bir yana müthiş bir
insan (hümanizma) duyarlılığıyla, fotoğ-
raflar çekti. Halen Almanya İstanbul Kon-
solosluğu bünyesindeki Alman Arkeoloji
Enstitüsü'nde korunan bu arşiv; bugüne
değin yapılmış en iyi folklorik Anadolu ar-
şivlerinden biri kabul edilmektedir. Fotoğ-
rafların en büyük özelliklerinden biri de
oldukça ayrıntılı notlar içeriyor olmasıydı.

Örneğin 1937 ve 1944'te Antakya'da
çekilmiş fotoğrafların üzerinde; "Antakya-
Suadiye (Samandağ) / Nusayri Çocuklar..."
notu düşülmüştü. Mersin'de çekilmiş bir
başka fotoğrafta ise "Yörük Kadınları..."
notu görülüyor.

Yani salt çevre, manzara, portre ola-
rak düşünülmeyen bu fotoğraflar,
Anadolu'nun muhteşem mozaik yapısını
çok güzel yansıtıyor. Fotoğrafların dönemi
yansıtmasının yanı sıra oldukça iyi bir açı-
ışık ve kompozisyonla çekildiği görülmek-
tedir. Bu fotoğraflardan birinin öyküsü de
oldukça ilginçtir. Yanlarında görevli ola-
rak çalışan Mehmet'in Bolu Mengen'deki
köyüne giderler. Dr.Albert Eckstein, her
zamanki sevecenliği ile köylülere yakla-
şır ve onların onlarca fotoğrafını çeker.
Bu çektiği fotoğraflardan bir tanesi 1942
yılında basılan 10 liralık banknotların ar-
kasında köylü kadını olarak yer alır. Çok
keyifli görünen bu olay, hizmetkar Meh-
met tarafından aynı şekilde karşılanmaz
ve ciddi tepki gösterir. Nedeni de fotoğrafı
basılan kadın Mehmet'in yengesidir yani
kardeşinin eşidir. Dolayısıyla herkesin
yengesinin fotoğrafına dokunmasına çok
kızır. Ancak bu fotoğrafı Atatürk'ün seç-
tiği, Türkiye'deki en güzel köylü kadını
temsil ettiği vurgulanarak ikna edilir.

Çukurova'da Sivrisinek ve "Cibinlik"le Tanışma

Dr.Albert Eckstein, 1937 ve 1944 yıllarında olmak üzere iki kez geldiği Güney Anadolu'da Mersin, Tarsus, Adana, Antakya ve Gaziantep'te köylere varıncaya değin oldukça ayrıntılı bir gezi yapmıştı. 1937 yılı Temmuz ayında Adana'ya ilk geldiğinde 40 derece ateşle hastalanır ve 3 gün boyunca yatar, kendi teşhisini de kendisi koyar; "Papatasi (3 gün humması)". Üç günün sonunda ateşi düşünce hemen fotoğraf makinasını eline alarak; "Köylere gitmeye devam." der. Muhtarlar aracılığıyla getirtilen çocukları muayene ederek, durumlarını tespit edip ve sınıflandırır istatistikler yapar.

Bu gezisinde Adana'da gördüğü "cibinlik"ten esinlenerek kendine bir tulum diktirmişti. Önü fermuarla kapanan yüzü tülbentten yapılmış bu tulum girer öyle uyurdu.

Orta Anadolu'da 300 Yataklı Bir Çocuk Hastanesi Kurulmalıydı !!!

Ankara Numune Hastanesi'nde öğren-ciler yetiştirip, kitaplar hazırlarken sürekli aynı şeyi vurguluyordu; "Ankara'da acilen 300 yataklı bir çocuk hastanesi kurulmalıydı." Bunu her fırsatta her ilgiye ve yöneticiye vurguluyordu. 14 yıl boyunca bunca ısrar ve çabaya karşın bu projesini hayata geçiremedi. Ancak kendi yetiştirdiği asistanı Prof.Dr.İhsan Doğramacı Hacettepe Üniversitesi'ni ve Çocuk Hastanesini kurdu. Ankara'da görev yaptığı süre boyunca halktan kişilerle kurduğu sıcak ilişkilerin yanı sıra; Ankara bürokrasisi, hükümet üyeleri, yabancı diplomatlar ve iş dünyasının önde gelen isimleriyle de çok güzel dostluklar kurdu. Bu ailelerin de gönüllü doktorluğunu yaptığı için herkesin minnet borcu vardı mutlaka.

Mart 1936-Ankara; Dr.Eckstein ,Ekonomi ve Tarım Bakanı olan Şakir Kesebir'in evine çağrıldı. Şakir Bey'in yeğeni altı yaşındaki Altan tifo olmuştu. Dr. Eckstein, baygın çocuğu hemen hastaneye yatırmış ve Filistin'e yapacağı geziyi ertelemişti. Çocuğun tedavisiyle haftalarca bizzat kendisi ilgilenmişti. Çocuğa "maymun kuyruğu" adını takmıştı. Bakan Şakir Bey ile olan yakın arkadaşlığı sayesinde "Türk Aristokrasisi"ne girmiş ve Atatürk'ün evlatlığına da çağrılır olmuştu. Böylece Atatürk'le de tanışmıştı.

20 Haziran 1945 tarihinde TBMM'de, Milli Eğitim Bakanı Hasan Ali Yücel'in konuşması ve önergesiyle Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi kurulur. 7 Temmuz 1945 tarihinde Prof.Dr.Abdülkadir Noyan dekanlığa atanır. Hasan Ali Yücel başkanlığında, dekanlık binasında yapılan toplantı sonrasında Çocuk Hastalıkları Kürsüsü direktörlüğüne Prof.Dr.Albert Eckstein atanır. Bu kez yeni bir sözleşme yapılır; Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi ile yapılan bu sözleşmeyle 1949 yılı sonuna değin burada görev yapar. Onlarca öğrenci ve asistan yetiştirir. Onlarca çalışmaya öncülük eder. Tıp kitaplarının yazılması ve basımına katkıda bulunur. Bu sürede 28 adet uluslararası yayınlanan makale, 8 adet Türkçe makale, 4 adet popüler yazı hazırlar.

İkinci Vatandan Anavatana Dönüş

23 Eylül 1949 yılında Ankara Tıp Fakültesi Dekanlığı'na bir yazı yazar ; "Teklif edilen Hamburg Tıp Fakültesi Çocuk Kliniği Profesörlüğü'nü kabul ettiğimden ötürü, fakültenizle yapılan ve bu yıl sonunda sona erecek olan sözleşmemi yenileyemeyeceğimi üzümlere bildirmek zorunda kaldım..." 23 Aralık 1949 tarihinde Eckstein, Cumhurbaşkanı İsmet İnönü'yü ziyaret eder. İsmet İnönü, büyük bir nezaketle kapıya kadar uğurladığı bu büyük dosta, kendi portresini imzalayarak verir; "Ord.Prof. Eckstein'a Dostlukla İsmet İnönü"

25 Aralık 1949 Pazar günü Ankara Garı tarihi ve mahşeri bir kalabalık yaşar. Eckstein ailesini uğurlamaya yüzlerce insan gelmişti. Profesörler, bakanlar, bürokratlar, öğrenciler, çocuklar istasyonu doldurmuştu. Dr.Albert Eckstein gözleri dolarak Vatan Gazetesine son sözlerini söyler; "Alman Devleti'nden davetiye aldım, savaş dolayısıyla Almanya'da deneyimli doktor azaldı.Ülkemin bana ihtiyacı var. 14 yıl içinde farklı ülkelerden altı kez davet aldım. Ancak ikinci yurdum Türkiye'den ayrılamadım. İki doçentim ve asistanlarım beni aratmayacaktır. Ankara'da Orta Anadolu için 300 yataklı bir çocuk hastanesini mutlaka kurunuz..." ■

metinbahcivan@altinsehiradana.com

**Kaynak: Bozkır Çocuklarına
Bir Umut-Prof.Dr. Nejat Akar
Alman Arkeoloji Enstitüsü-İstanbul**

Dr.Erna Eckstein anlatıyor:

"Türkiye'den ayrılırken gümrük müdürü pazar günü olmasına karşın geldi. Bir saat oturup kahve içtikten sonra şöyle bir soru sordu:

-Beraberinizde ne götürmek istersiniz?...Ben Schummi'ye verilen tüm gümüş hediyeleri düşünüyordum. Ancak o bununla ilgilenmedi ve dedi ki:

-Yoksul bir ülkeye gidiyorsunuz.Kaç kilo pirinç, şeker, çay ve kahve almak istersiniz?...Ben kahve götürmenin yasak olduğunu söyleyince yanıtı bizi çok etkiledi...

-Bu ülkede bir Eckstein için neyin yasak olacağını öğrenmek isterim..."

Zamanın Cumhurbaşkanı İsmet İnönü, büyük bir nezaketle kapıya kadar uğurladığı bu büyük dosta, kendi portresini imzalayarak verir; "Ord.Prof.Eckstein'a Dostlukla...İsmet İnönü"

Zülkarneyn

Yazı: Fevzi Acevit

Fotoğraf: Erhan Yelekçi

Zülkarneyn Kimdir, O'na Sunulan Sebep ve Kudret'in Mahiyeti Nedir?

Enerji Küresi Halindeydiler Üç Asır Sonra Uyandılar

İmparator Dakyus'un askerlerinden kaçan Ashab-ı Kehf (7 Uyurlar) ve köpek Kıtırmir saklandıkları mağarada uykuya dalmışlardı... Yüce Kur'an 7 Uyurlar'ın mağaradaki hallerini şöyle tasvir ediyor:

Kehf Suresi 18/18

"Uykuda olmalarına rağmen onları uyanık sanırsın. / Onları sağa ve sola doğru çeviririz. / Köpekleri de kollarını eşikte uzatmıştır. / Onlara baksaydın onlardan dönüp kaçardın ve onlardan dolayı korkuyla dolardın."

Takipçileri mağara kapısına geldiklerinde Ashab-ı Kehf'i birer enerji küresi halinde sağa-sola dönüyor halde bulmuşlardı. Sanki bir enerji duvarına çarpmış gibiydiler... Mağaraya giremediler. Olayı bir levhaya yazıp mağara girişini kayalarla ördüler...(Kendilerince) 7 Uyurları ölüme terk edip, gittiler. Mağara dostları zaman- da 300 yıl ileriye geçtikten sonra uyandılar.

Kehf Suresi 18/18: *"Uykuda oldukları halde sen onları uyanık sanırsın..."*

18/25: *"Mağaralarında üç yüz yıl kalıp dokuz arttırdılar..."*

Kendilerini bir kaç saat uyumuş sanıyorlardı. Gerçeği kente inince anladılar.

İman ettikleri dinin yayıldığını gördükten sonra vefat edip sonsuza göçtüler.

Neden asırlarca uyudular, niçin uyan- dırıldılar: Mucizevi olayın kahramanı 7 genç ve köpek Kıtırmir, Allah'ın ayeti kılın- mışlardı... Bedenli halde üç asır öteye ge- çiş, zamanda yolculuğu; mucizevi uyanış da, öldükten sonra dirilişi (Bas'u ba'd'el mevti) gösteriyordu.

"Zaman Yolcusu"

Zaman boyutunda geçmişe geleceğe gidilerek yolculuk mümkün müdür?

Bu soruyu insanlık çağlar boyu sormuş yanıtını aramıştır. Ashab-ı Kehf olayı, geçmişe değilse de geleceğe yolculuğun işaretlerini veriyor. 7 Uyurlar dışında "za- man yolcusu" diye tanımlayabileceğimiz bir kimlik var mıdır?

Cevaplar için Kur'an'a gidelim:

Kehf Suresi, 65: *"Derken kullarımız- dan bir kul buldular ki, biz ona katımız- dan bir rahmet vermiş, kendisine tarafı- mızdan bir ilim öğretmiştik..."*

Kehf, 66: *"Mûsâ ona, 'Sana öğretilen bilgilerden bana, doğruya iletici bir bilgi öğretmen için sana tabi olayım mı?' dedi."*

Kıssa şöyle devam eder:

Musa ile "Allah'ın ilim verdiği kişi" yola koyulurlar. Musa'nın yol arkadaşı bir ge- miyi deler...Bir çocuğu öldürür...Yıkılmak üzere olan bir duvarı onarır. Musa'nın soruları karşısında yaptıklarını açıklar: Gemiye, yoksul sahiplerini korsanlardan korumak için deldiğini...Çocuğu, kötü bir evlât olacağı için öldürdüğünü...Du- varı, iki yetim çocuğa ait defineyi koru- mak için ördüğünü, anlatır. Görüldüğü üzere Musa'nın yol arkadaşı, "Gelecekte olacağını bildiği kötü olayları önlemek (geleceği değiştirmek) üzere, o andaki duruma müdahale etmiştir..." Genel ka- bule göre ayetlerde anılan Musa, Allah Elçilerinden Hz Musa (a.s), yol arkadaşı ise Zaman Yolcusu Hızır (a.s)'dır. Yine inanişâ göre Hızır geçmişe ve geleceğe gidebilen bir zaman yolcusudur.

Bir zaman Yolcusu ve Sırları

Zülkarneyn kıssası, Tanrı tarafından “kudret sahibi” kılınan ve kendisine “her konuda bir yol (sebeup) verilen, doğuya, batıya ve iki südd (bir yere örtölmüş, set) arasına seyahat eden, sahip olduğu ilimle demir ve bakırdan aşılamaz set kurabilen, zulmü cezalandıran” bir kişinin öyküsüdür. Değerli okurlarım sebeup, biliyorsunuz, bir şeyin olmasına veya belli bir hâlde bulunmasına yol açan şeydir. Zülkarneyn, sır dolu seyahatlerini İlahi Takdir’in kendisine verdiği sebeup / yol vasıtasıyla yapabilmektedir. Kur’an kıssayı şöyle veriyor:

Kehf Suresi 83: (*Ey Muhammed!*) *Bir de sana Zülkarneyn hakkında soru soruyorlar.*

De ki: “Size ondan bir anı okuyacağım.”

84: *Biz onu yeryüzünde kudret sahibi kıldık ve kendisine her konuda (amacına ulaşabileceği) bir yol (sebeup) verdik./*

Zülkarneyn Arapça’dır. Anlamı, adlandırıldığı kişi gibi gizemlidir. Zü: Sahip, malik... Karn ise; boynuz, perçem, tepe, güneş ve zaman anlamlarını taşıyor. İki kelimedenden türetilen Zülkarneyn, genel olarak “iki boynuzlu” anlamında kullanılmıştır, ancak; iki zaman sahibi şeklinde de tercüme edilebilir. Kur’an’daki anlatıda, Zülkarneyn’in, kim veya ne oldukları açıklanmayan Yecüc ve Mecüc’ü engellemek için bir set inşa ettiğinden söz edilir. Kim olduğu konusunda kesin bilgi yoktur. Kelime anlamından yola çıkılarak çift boynuzlu miğfer takan Büyük İskender’in Zülkarneyn olduğu öne sürölmüştür.. İran hükümdarlarından Büyük Kiros’tur “diyenler de vardır. Ayrıca, Kehf Suresi’nin Orhun Yazıtları ile benzerliklerine dayanarak Zülkarneyn’in Bilge Kağan veya Oğuz Kağan olduğu da iddia ediliyor.

Zülkarneyn, uzaya mı gitti?

Gördüğü “Karabalçıklı Göze” Karadelik miydi? Kur’an yorumcusu ve yazar İskender Türe (*), Zülkarneyn’in, “Güneş Sistemi’nin dışına uzayda bir başka sistem” seyahat ettiğı düşüncesinde. Eğer bu sav doğru ise, insanlık alemine müthiş bir bilgi, Kur’an ayetleri vasıtasıyla verilmiş oluyor: “Zülkarneyn’e verilen gibi bir ‘uygun sebeup’ e sahip olunur ise; uzayın derinliklerine, milyonlarca ışık yılı uzaklıklara, madde ve zaman duvarını aşarak ulaşabilmek mümkün olacaktır..

“Ayetlerde sebeup kelimesi ile ifade edilen; yapabilme imkanıdır. Kur’an’da bu imkanın mahiyeti açıklanmıyor. Zülkarneyn Allah’ın lütfettiğı sebebi (yapabilme imkânını) kullanarak dünyanın doğusuna batısına ya da uzayın derinliklerine seyahat edebiliyor.

Kehf Suresi 85: “O da (Batı’ya gitmek istedi ve) bir yol tuttu.”

86: “Güneşin battığı yere varınca, onu siyah balçıklı bir su gözesinde batar (gibi) buldu..”

Karadelikteki Yıldız

İskender Türe ’ye göre olay, uzayda geçmektedir; “Siyah balçıklı göze” ifadesinin uzaydaki kara deliklerden birini anlattığını düşünmektedir. Ona göre Zülkarneyn, karadelige (**) çekilen bir yıldız görmüştür.

(*) **İskender Türe:** Karizma Yayınları’nda çıkan Zülkarneyn adlı kitabın yazarıdır.

(**) **Kara delik :** Yıldızların kendi merkezlerine çökmeleriyle oluşan Kara delikler yıldızları hatta galaksileri yutarlar..

Kuran Kara Delikleri Tanımlıyor mu?

Kehf Suresi 89: “Sonra yine (doğuya doğru) bir yol tuttu.”

90: “Güneşin doğduğu yere ulaşınca onu, kendileriyle güneş arasına örtü koymadığımız bir halk üzerine doğar buldu...”

Aynı yorumcuya göre Zülkarneyn; sistemin yıldızlarından (güneşlerinden)*** akan ışınların hiçbir örtü ile engellenmediği dolayısıyla gecenin yaşanmadığı bir gezegene ulaşıyor.

Bu yorumda dikkat çekici olan husus, bir değil birkaç (en az iki) yıldızlı bir sistemin söz konusu edilmesidir.

Zülkarneyn kıssasını geride kalan yüzyıllar içerisinde birçok müfessir yorumlamışlardır. Bazıları ayetteki “Güneş’in kara gözeye batar (gibi)” olması ifadesi için, “Güneş’in Atlas Okuyanusu’na batarkenki hali... Bazıları da, Güneş’in Nil Nehri’ne batışı” şeklinde algılamışlardır.

Günümüz yorumcusu İskender Türe de, çağın getirdiği bilgilerin ışığında, “kara balçıklı göze” yi, uzaydaki kara deliklerden biri olarak düşünüyor. Sonuç olarak hepsi yorumdur. Kur’an ayetlerinin anlam boyutları derinlikler içinde derinlik taşır... Kur’an’ın beyanları zaman üstüdür, bu nedenle de her döneme ışık tutar.

İzler, İşaretler

Ayet: Belirti, iz, işaret, mucize anlamlarını taşır. Kur’an, ibret verici olayların ayet olduğunu bildirir.

Ayetler, insanları; kendini ve kainatı (alemleri) tanımaya, var oluş sırrını araştırmaya yönlendirir. Tek tanrılı dinlerin hepsinde, hatta çok ilahlı inançların çoğunda insana yapılan öneri aynıdır: “Kendini Bil / Tanı”, bu çağrı Delphi Tapınağı girişinde yazar. Yüce Kur’an, 14 asır önce, deve ile seyahat edilen kılıç ve mızrakla savaşılan bir çağda tebliğ edildi. Ashab-ı Kehf, Zaman Yolcusu ve Zülkarneyn kıssaları ile anlatılan mucizevi olayların aynı surenin ayetlerinde yer almaları rastlantı değildir: Kur’ansal terminolojiyle söylersek; “Hikmetin maksadı” vardır. O amaç; ayetler yoluyla insanları düşünmeye yönlendirmektir... Mucizevi olaylarla sergilenen izler, işaretler (ayetler) sayesinde insanlık; zamanda geleceğe gidilebileceğinin, uzaya yolculuğun, ölümden sonra dirilişin mümkün olduğunu gözlemleyerek anlıyor...

Zamanda Geleceğe Gitmek Mümkün mü?

Aynı olaylar, ulaşılan bilgi ve teknoloji düzeyinizin, var oluşu ve evreni anlamamıza yetmeyeceğini gösteriyor, ötele-
rin de var olduğunu söylüyor. Mucizevi
olaylar, düşünüp ibret alan insanlara İlahi
Takdir'in ikramıdır. İspat arayan benlikle-
re sunulan kanıtlardır. Yüzyıllardır konu-
şulmaları ve etkili olmaları da bundandır.

Gelecek sayıda mistik sırlara yolculuğu-
muz devam edecek, Ölüm, Diriliş, Gök-
lerdeki Şuurlular başlığı taşıyan konuları
paylaşacağız. ■

fevziacevit@altinsehiradana.com

(***) **Güneş:** Bilindiği üzere Güneş, Dün-
yamızın yer aldığı sistemin yıldızıdır...
Ona "Güneş" adı biz insanlar tarafından
verilmiştir. Zülkarneyn kıssasını yorum-
layan müfessirler, ayetleri, kendi çağla-
rındaki bilgileri değerlendirerek tevil et-
mişlerdir. İskender Türe, çağdaş fiziğin
bulgularını (black holes/ kara delikleri)
dikkate alarak yeni ve farklı bir bakış açısı
sunuyor.

Adana'da Çağdaş Uygarlığı Yapılandırmak

Yazı: Nuri Gürdil

Atatürk'ün Mimarı Seyfi Arkan'ın Adana'daki Şaheseri

Tarih, yalnızca olaylar ve kahramanlar üzerinden yazılsa da ders kitaplarında, hayatın ve uygarlığın kitabı başka başka adlara ve uğraşlara da yer veriyor sayfalarında...

"Dört bin yıllık tarihi olan Adana ne zamandan beri kenttir?" sorusu kadar, "Bu toprakları kent yapan nedir?" sorusu da önemli değil midir? Bir yere gittiğinizde dikkatinizi çeken ve belleğinizde yer eden en önemli şeyler nedir, ne hatırlarsınız oraya dair? Mesela?

İnsanlar mağara ya da ağaç kovuklarından çıkmasa kentler de olmazdı, kentlerin yaratıcısı mimarlar da, mimarlık da... MÖ 1. yy'da yaşamış olan Romalı mimar Vitruvius mimarlıkta başarıyı "kullanışlılık, sağlamlık, güzellik" ölçütlerine göre değerlendirirken Rönesans'ta bu ölçütlere "kullanışlılık, süreklilik- kalıcılık, güzellik" gibi yeni değerler eklenir.

Modern dönem, sağladığı yeni ve güçlü yapı unsurlarıyla dönemin toplumsal-kültürel-siyasal yapısına uygun yeni bir tarz oluşturmaya zorlar mimarları... Peki ya ülkemizde, kentimizde nasıldır bu sürecin yansıması?

Kurtuluş Savaşı sonrası kurulan Cumhuriyet, halkçı bir yönetim anlayışıyla, yeni ve farklı bir kültür taşır bu topraklara. Dolayısıyla cumhuriyet rejimi; edebiyatı, resmi, müziği, tiyatroyu ne kadar etkilemişse mimariyi de o denli etkiler, o da payına düşeni alır dönemden, o da geleceğe not düşer tüm sanat dalları gibi... Genç Cumhuriyet, kendi yapılanmasını oluştururken kendi mimari tarzını da oluşturacaktır: Modern ve Batılı, halk için ve halka dönük... Hedef bellidir: Her alanda çağdaş uygarlık düzeyine yükselmek...

Kentin ve kentsel estetiğin oluşturulmasında mimari proje yarışmaları önemli bir yer tutar bu dönemde; ancak 1930'dan sonra hemen her önemli eserde bir mimarın adı öne çıkar özellikle: Mimar Seyfi Arkan. Kazandığı pek çok mimari proje ile Arkan, Atatürk'ün mimarı olarak anılmaya başlar, hatta ünlü şair Yahya Kemal Beyatlı, Seyfi Arkan için övgü dolu şu dizeleri yazar:

"El atsa, bir lahzada çölleri abad eder,
Her işinde münkesirdir,
Bin kalbi birden adeder,
Öyle bir insan ki,
İşlerken düşünmez kârını,
Arkan adında buldu memleket imarını."

Yahya Kemal'in sözünü ettiği mimarın eserlerinden biri sık sık karşınıza çıkar Adana'da yaşıyorsanız, Seyfi Arkan adını hiç duymamış da olsanız... Sahi, Atatürk'ün mimarına Adana'da hangi yapıyı yakıştırırsınız?

Adana Halkevi

Cumhuriyet'le yaşıt çocuklar daha okula başlamamıştır ama 1929 ekonomik bunalımı dünyayı ikinci bir savaşa doğru sürüklemektedir. Kurtuluş Savaşı fikrinin ve Anadolu aydınlanma hareketinin doğum yeri olan Adana'da bir Halkevi vardır o yıllarda. Hâlihazır kullanımdaki 250 kişilik gösteri salonu ve diğer mekânlar yeni rejimin halka ulaşmasına yetmemektedir. Çağdaş uygarlık düzeyine ulaşabilmek için kültür devrimine gereksinim vardır, halkın bilinçlenmesi, yönetime katılması ve cumhuriyet rejimini içselleştirmesi gerekmektedir. Bu misyon ve vizyon ile dönemin kent yöneticileri, "tek parti" yöneticileri ile el ele verip Adana'ya yakışan bir parti binasıyla beraber Halkevi binası ve kültür merkezi yapmayı planlarlar, emperyalist güçler İkinci Dünya Savaşı'nın cephe planları üzerine kafa yorarken...

Cumhuriyet Halk Partisi ve Bayındırlık Bakanlığı'nın ilgili birimleri, gösteri, tiyatro ve sinema için 1000 kişilik bir salon (uygulamadaki işçilik hatalarıyla bu sayı 800'e düşer); ayrıca konser, balo ve sergiler için 500 kişilik bir salon; spor için palaestra (Eski Yunanistan'da spor salonu); "dekorasyon, yayın ve rejistrasyon" için stüdyo; 20,000 ciltlik bir kütüphane, ayrıca gazete ve dergi okuma salonu ve bir müze ile tümünün eklentilerini de içeren 30 maddelik istekler listesini hazırlarlar. Yıl 1937'dir, nüfus henüz yüz bin bile değildir ve ülkenin dördüncü büyük kentidir Adana. 2012'nin iki milyonluk Adana'sında o yapı hâlâ en önemli kültür merkezlerinden biridir. Peki, şimdi ülkenin kaçınıcı büyük kentidir Adana; ama sadece nüfusu ya da yapıları ile değil, vizyonuyla da?

29 Ekim 1940 yılında açılışı yapılan Adana Halkevi ya da kurulduğu dönemki adıyla Seyhan Parti Kurağı (Merkezi) ve Halkevi, dönemin en önemli (ve en pahalı) halkevi binalarından biridir. Üstelik bu yapı, Hermann Jansen'in Adana için yaptığı kent planlarıyla da bağlantılıdır.

Altı Kolon

Kültürel olarak belirli bir misyon ve vizyonun izlerini taşıyan yapının ana girişindeki beş kapıyla ilintili altı kolon aralığı, CHP'ye altı ok-meşale simgesine göndermede bulunan mimari bir armağandır sanırım, mimarın yapısına işlediği...

İç mekân düzeni açısından toplantı ve tiyatro salonu, bir Arkan baş eseri olarak kabul edilmektedir: Balkonun salona akışı, sahne ile yan duvarlar ve balkon tavanının akustik dağılıma yardımı, aydınlatma ve bütün elemanlar arasındaki bütünlük...

Türkiye'de devlet eliyle üretilen "modern mimarlık" nesnelerinin ikonik bir örneği sayılabilecek Adana Halkevi, tıpkı yine Arkan ürünü olan İzmit Halkevi gibi, inşa edildiği, kullanıldığı dönemde takdir edilen, geçen sürede mimari değerinden bir şey kaybetmeyen bir yapıdır. Öyle ki bugün 72 yaşındaki bu yapı, günümüzde de Adana'nın en önemli kültür sanat mekânlarından biri olarak varlığını sürdürmektedir, artık "Halkevi" değilse de adı...

Her şey değişir zamanla: Çok partili dönemde, halkevlerinin toplumsal ve kültürel etkinliği giderek azalacak ve CHP'nin siyasal kimliği ile ilişkilendirilmeleri sonucu depolitizasyon süreci ve baskıcı politik yaklaşımlarla gerek halkevi örgütlenmeleri ve gerek yapıları da gündemdeki önemlerini yitirecekler, hatta ötekileştirilecekler ve hatta sakıncalı hale geleceklerdir. Ancak her şeye rağmen Adana Halkevi, mimari yapısı ve kullanımındaki çeşitlilik ve işlevsellikle en önemli halk evlerinden birisi olur halk evlerinin kapatıldığı 1951 yılına kadar.

Seyfi Arkan'ın İsmi Var mı?

Halkevlerinin kapatılmasından sonra bina, kültür merkezi olarak kullanılması yanında Adana Büyükşehir Belediye binası olarak hizmet verir uzun yıllar. Bugün ayrıca "Adana Bilim ve Teknoloji Üniversitesi Rektörlük Binası" olarak da hizmet veriyor.

Son söz olarak, önünden geçerken durup dikkatlice bakın; yan taraflarındaki parklarda oturup Adana'nın her türlü yükünü çeken bu mimari eseri inceleyin. "Eser" demişken bakın bakalım binaya ait bir küçük bilgiye ya da Seyfi Arkan adına, bir tescil/emeğe saygı/vefa belgesine rastlayacak mısınız? Sahi, duymuş muydunuz daha önce bu mimarın adını; yoksa varımız yoğunuz yalnızca Mimar Sinan mı? Siz hiç üstünde yazarının adı yazmayan bir kitap, imzasız bir resim, sahipsiz bir eser gördünüz mü? Dikkatli bakın, göreceksiniz...

Not: Bu yazı, TMMOB Mimarlar Odası Adana Şubesi tarafından çıkarılan Güney Mimarlık dergisi (Doç. Dr.Ali CENGİZKAN, Adana'da Cumhuriyet Dönemi Mimarisi "ADANA HALKEVİ" Eylül 2010 Sayı: 1) ile Adana Mimarlık Rehberi 1900-2005 adlı çalışmada ortaya konulan bilgiler referans alınarak yazılmıştır. ■

nurigurdil@altinsehiradana.com

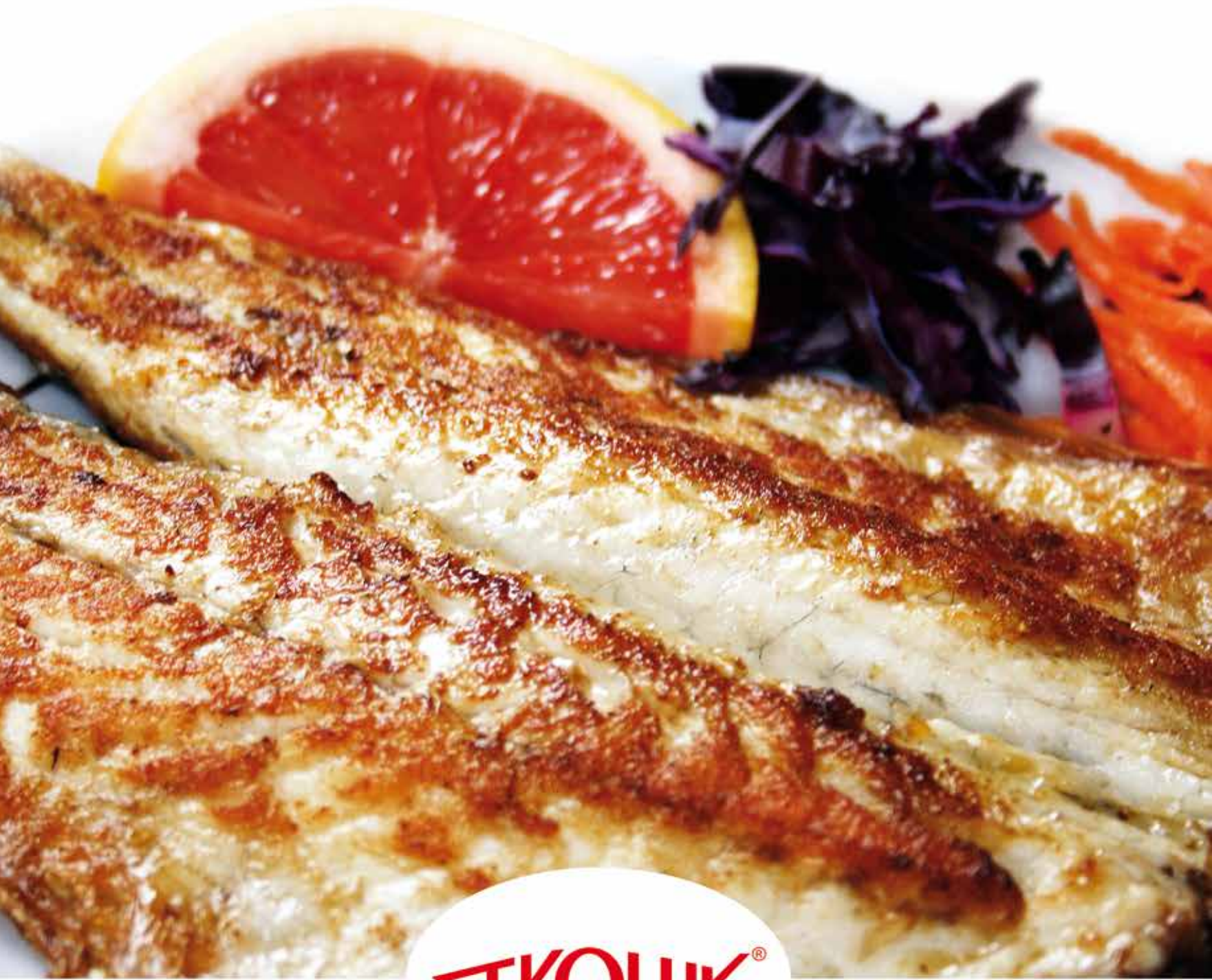
Mimar Seyfi Arkan'ın Bazı Eserleri

- *Türk Ticaret Bankası, Adana Şubesi (1950)
- *Adana Halkevi Binası (1940)
- *Adana Ucuz Evler Mahallesi (1939)
- *Trabzon Sergi Sarayı (1945)
- *Atadan Evi (Camlı Köşk) (1937)
- *Meslek Okulu Projesi (1936)
- *Sinema Projesi (1936)
- *Hariciye Köşkü (1934)
- *Halk Plaj Evleri (1956)
- *İs Bankası Şube Binası, Turistik Otel ve Sinema (1955)
- *Osmanlı Bankası, Taksim Ajansı (1951)
- *Öğretmen Yurtları (1947)
- *Beyazıt Transformatör Binası (1946)
- *Dahiliye Vekili Köşkü (1937)
- *Gündüz Villası (1934)
- *Bayan Kemal Güçsav Villası (1955)
- *Bay Emin Sazak Villası (1955)
- *Akhisar Tütüncüler Bankası (1951)
- *1700 Evlik Sıra Ev Projelerinin İnşası (1955)
- *Bay Emin Sazak Villası (1955)
- *Türk Ticaret Bankası, Gaziantep Şubesi (1951)
- *İzmir Milletlerarası Fuarı-Ferguson Müessesesi Pavyonu (1951)
- *İstanbul (Gare Maritime) Yolcu Salonu (1939)
- *İller Bankası (Belediyeler) Bank Genel Müdürlük Binası (1937)
- *Türk Ticaret Bankası, Ankara Şubesi (1951)

Her biri sizin için özel olarak hazırlanır.

AKOLUK®

Balıkları Barınacağınız

Merkez

Cemal Gürsel Caddesi
0 322 359 54 76

Şube

Çukurova Üniversitesi
0 322 338 60 55

Adana Semalarında Uçalım mı?

Yazı ve Fotoğraf: Levent Arpaç
Resimleme: Diyar Erzen

Göl, mevsim dolayısıyla gün ortasında bile iyice güneye yatmış olan güneşin yansıması ile ışıltı ışıltıydı.

Çok bilinen bir klişedir... “Only flying is better than” denir. Türkçesi: “Bundan daha iyisi ancak uçmaktır!” Evet, yüceltileceklerin en tepesinde hep uçmak var. Adrenalin seviyesini yükselten sporlar hep uçmakla kıyaslanıyor. Aşıklar bile sevdiklerinin yanına “uçar gibi” gitmiyorlar mı?

Altınşehir Adana ekibi olarak, Adana Havacılık ve Doğa Sporları Kulübü Başkanı Güner Akkaya’nın ve Tarkim Havacılık A.Ş.’nin davetine uyarak, 2011 yılının pırıl pırıl güneşli son gününde Adana Havalimanındayız... Tarkim Aviation tesisleri önünde Yakup Çarkçı ve Güner Akkaya tarafından karşılandık. Tanışma faslından sonra sohbet, sorduğumuz sorular ve aldığımız cevaplarla röportaja dönüştü...

Altınşehir Adana: Tarkim Havacılık A.Ş.’nin geçmişini ve faaliyetlerini öğrenebilir miyiz?

Yakup Çarkçı: 1994 yılında tarımsal ilaçlama ve ilaçlama uçaklarına bakım yapmak için Adana’da kurulan şirket, 1996 yılında alınan yetkilerle, Türkiye’de kurulmuş ilk özel sivil havacılık okulu olma özelliğine sahiptir. “Tarkim Uçuş Okulu” adıyla 11 yıl boyunca eğitimlerini Adana’da sürdürdü. 2007 yılında İstanbul’da bir şube açarak Türkiye’de çok az uçuş okulunun sahip olduğu ATPL(A) Frozen lisansı verme yetkisini de aldı. Amatör olarak uçak kullanmak isteyenler için PPL(A), bu işi meslek olarak edinmek isteyenler için ise ATPL(A) lisansları veriyoruz.

A.A : Bu lisansların içeriği ve maliyetleri hakkında bilgi verebilir misiniz?

Y.Ç: Aslında 14 ana başlık altında eğitim veriyoruz... Bunlardan en bilinenleri; PPL(A), kendi uçağını veya kiralayacağı bir uçağı ticari olmayan amaçlarla veya sportif olarak kullanmak isteyenlerin alacakları eğitim sonrası edinecekleri lisansdır. 40 saatlik uygulamalı uçuş eğitiminin ve 120 saatlik teori derslerinin ardından Ulaştırma Bakanlığı, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü tarafından açılan sınavlarda gösterilen başarı sonrası alınır. Kurs ücretimiz 11.450 €'dır.

ATPL(A) ise, sivil havacılık sektöründe pilot olarak çalışmak isteyenlerin, 49.000 € ödeyerek aldıkları 778 saatlik teorik eğitimin ve 214 saatlik uygulamalı uçuş eğitiminin ardından, girdikleri sınavda başarılı olmaları halinde edindikleri pilot lisansıdır.

Bulutların arasından yol alarak
Adana'yı gezebilirsiniz.

A.A: Tarkim Havacılık A.Ş.'nin başka faaliyetleri var mı?

Y.Ç: Olmaz olur mu? Yeterli deneyime sahip amatör pilotlara uçak kiralama hizmetinin yanı sıra, filosunda bulunan çeşitli boydaki jet uçakları ve kaptan pilotları ile hava taksi hizmeti, 5700 kg'ın altındaki uçaklara, Avrupa standartlarında servis ve bakım hizmeti veriyoruz. Ayrıca sportif havacılık konusunda, Türkiye'nin birçok noktasında düzenlenen aktivitelere katılım ve destek sağlıyoruz.

A.A: Sizi, Yakup Çarkçı'yı tanıyabilir miyiz?

Y.Ç: 1968'den beri uçuyorum. 20.000 saatten sonrasını kaydetmedim. Uzun yıllar boyunca zirai mücadele uçakları ile pamuk ekilen her yerde uçtum. 7 yıldır Tarkim'de eğitmen pilotluk ve okul müdürlüğü yapıyorum.

A.A: Sizce Adanalıların havacılığa ilgisi ne seviyede?

Y.Ç: Yöresel tanımı ile zehir uçakları vasıtasıyla önce çiftçi kesimi uçmaya başlamış. Büyük tarla sahipleri uçak satın alıp kullanmışlar. Mesela Çukurova'nın önde gelen ziraatçılarından Sn. Ali Özler, güneyde bir uçuş okulu kurma hazırlıkları içersinde. Bugünlerde, valilikten, emniyetten, askeriye den pilot adaylarımız var. Bir de doktorlarımız var. Hobi olarak uçuyorlar. Aslında biz herkese uçmayı tavsiye ediyoruz. İlle lisans almak zorunda değiller. Gelsinler grup olarak, onları uçuralım. Adana'yı yukardan keşfetsinler! Hatta şehit çocuklarını bedava uçurmayı teklif ettik. Valilikle o konuda bir çalışmamız da var. Özel günlerde, uçakların arkasında pankart uçurarak veya kanatların altına reklam, ilan olarak da uçuyoruz. Sevdiğine bu yolla evlenme teklif edenler bile oldu.

Pilot Adaylarımız Daha Çok Emniyet Veya Askeriyeden. Bir De Doktorlar Var

A.A: Ne dersiniz bizim uçuş vaktimiz gelmedi mi?

Y.Ç: Hiç sormayacaksınız sanıyordum.

Buyurun aşağı inelim. Kısa bir eğitim sonrası “uçakbaşı” yaptığımızda damarlarımızda biriken adrenalin gözbebeklerimizi büyütmüş, nefes alışlarımızı sıkılaştırmıştı. Daha önceden uçuş tecrübem olduğundan ben biraz daha sakinim. Uçak önünde çektiğimiz hatıra fotoğrafının ardından pilotumuz Yakup Çarkçı kibarca bize oturacağımız yerleri gösterdi, besmele ile yerleştik. Önde, dördüncü uçuşunu gerçekleştirecek olan kursiyer Ateş Taflı ve saçlarını bu meslekte ağartmış eğitmen pilotumuz Yakup Çarkçı, arkada bendeniz. 4 kişilik uçağımız kalkış için hazır. Biz ise dünden hazır! Kule ile temas kurulup kalkış izni alındı ve kursiyer Ateş’in kumandasında piste doğru hareketlendik. Pistin ucunda pozisyon alan Ateş, Yakup kaptandan aldığı komutlara uyarak gaz verip, saniyeler içinde hızlandığı uçağı salimen kaldırmayı başardı.

İşte aşağıdakileri veya havada karşılaştığımız bir başka uçağı böyle selamlıyoruz

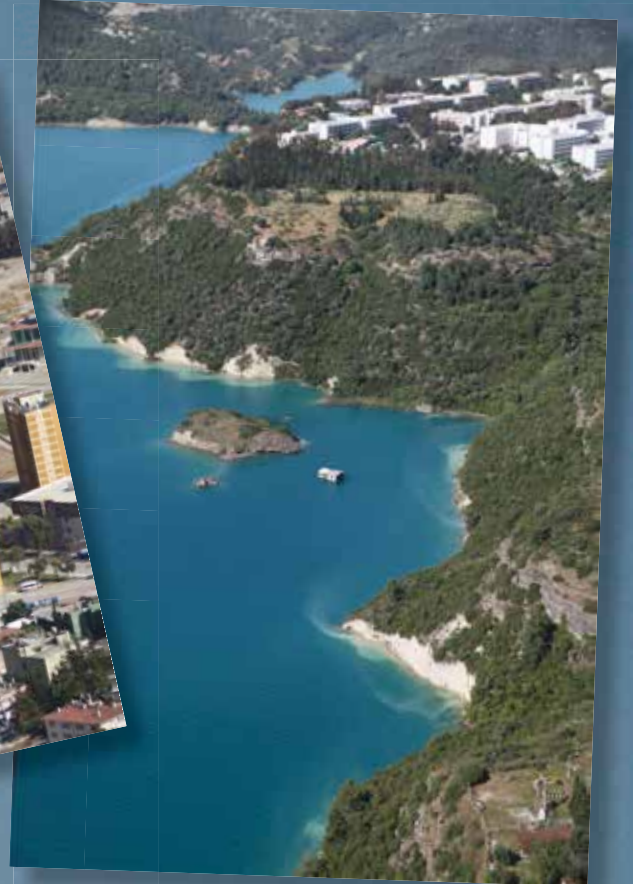
Yeterli yüksekliğe ulaşana kadar kuzeye, dağlara doğru uçuşa devam ettik. Çatalan ve Seyhan Baraj Gölü havzalarını inceleyip, fotoğraflarını çekme fırsatını bulduk. Toroslara yaslanmış Yeni Adana apartmanları, arkamızda kalmış olan güneşin ışıklarıyla bize göz kırpyorlardı. Uçuş esnasında, motorun sesini, gövde ve kanatlardaki titreşimleri, vücudumuzun her zerresinde hissederken uçağı kullanıyor olabileceğimizin düşüncesi bile kalp atışlarımızı hızlandırıyordu.

Uçağı 2000 feette sabit tutarak uçuran Ateş, hocasının takdirini kazanmış olmanın keyfini sürerken, sanırım ortamı biraz daha ısıtıp heyecan katmak isteyen Yakup kaptan, kumandayı ele alarak uçağı bir sağa bir sola yatırıp, sanki kanat çırparak; “İşte! Aşağıdakileri veya havada karşılaştığımız bir başka uçağı böyle selamlıyoruz.” dedi. Arkasından, önce uçağın burnunu yukarı dikerek gaz verip sonrasında aşağı çevirmesiyle, içimiz bir hoş oldu. Bu hareketin adı da yunuslama hareketiymiş! Böylece; “g basıncı” olarak adlandırılan, ani alçalma veya yükselme hareketlerinde, yer çekiminin vücut üzerindeki etkisini de tanımış olduk. Rotamızı güneye çevirdik. Seyhan Baraj Gölü üzerinde birkaç tur atarak Adana Yelken Kulübü’ne ve Çukurova Üniversitesi’ne selam verdik.

Yelken, rüzgâr sörfü ve su kayağı yaptığımız göl, mevsim dolayısıyla gün ortasında bile iyice güneye yatmış olan güneşin yansıması ile ışıltıydı. Dilberler Sekisi üzerinden alana doğru yöneldik... Kursiyer Ateş henüz yeterli deneyimde olmadığından, kumandayı tekrar ele alarak bizi yere sağ salım indiren eğitmen pilotumuz, tabir caizse “yağ gibi indirmişti.” Kısa ve toprak pistlerde, zirai mücadele uçaklarıyla sayısız kalkış ve iniş yapmış olan Yakup Çarkçı için bu iniş su içmek kadar basitken, bizim gözümüzden o kadar da kolay görünmüyordu... Uçağın piste doğru alçaltılması, hızın ayarlanması, rüzgârın kollanması, teker konduktan sonra düz gidişin sağlanması gerekiyordu. Bu gibi hatasız yapılması gereken işlerin altından kalkılması için ise eğitim ve deneyim şarttı! Pilotumuz aprona yanaştığında hafif uyuşmuş vücudumuzu, titreyen bacaklarımızla uçağın dışına taşıdık. Güzel bir deneyim yaşamış, uçmanın zevkine varmıştık. ■

leventarpac@altinsehiradana.com

Adana Kuşlara da Cennet

Yazı ve Fotoğraf: S.Haluk Uygur

Adana'da 250 Türden Bir Milyon Kuş Yaşıyor

Sabahın erken saatlerinde arazi ara-cımla 40 kilometre uzaklıktaki sa-hile doğru yol alırken Türkiye'deki kuş cennetlerini düşünüyordum; Manyas daha çocukluğumdan beri bildiğim bir cennetti. 1982'de Kayseri'de görev yaparken Sultan Sazlığı'nı da ilk keşfedenler arasına girmiştim. İzmir ve Ankara Nallıhan ismi çok duyulan kuş alanlarındandı. Tuz Gölü, Beyşehir ve Eğirdir yine bilinen yerlerdi. Ama şaşırtıcı ki okuduğum kuş cennetleri ile ilgili uluslararası referans düzeyine gelmiş kitap Türkiye'de en çok kuş nüfusunun Çukurova'da olduğunu yazıyordu. Referans kitap öyle yazıyordu ama "kamuoyunun kitabı" bunu bilmiyordu. Bir yerlerde terslik olmalıydı. Tersliklere işaret etmeyi görev kabul ettiğimden olacak şu Çukurova'daki kuş cennetlerini yazayım dedim. Düşünürken zaman çabuk geçermiş derler bu sırada Adana'ya 30 kilometre mesafedeki Kapı Köyü'ne gelmişim bile. Ancak düşünce beni bırakmıyordu bir türlü...

Bir Kuş... Bir Fotoğraf... Bir Kuş... Bir Fotoğraf...

Tamam inandık... Madem en çok kuş bizim buralarda yaşıyor. Peki neden? Kitap, hazreti Google'dan bile daha bilgili vesselam. Ona da cevabı hazır; "Kuş milleti akıllı hayvanlardır" diyor, arkasından devam ediyordu: "Ve narin. Narin olduğu kadar da ürkek. Onlar bu özelliklerine uygun yurt ararlar. Bir kere doğanın doğallığının bozulduğu yerde kuş bulamazsın. Hava da, su da, kara da adam gibi tertemiz olacak. Temizlik yetmez. Başka şeyler de gerekli." Bu arada Kapı Köyü'nden sola denize doğru giden toprak yola sapmıştım bile... Yol rehberim sapakta bulunan kahverengi "Milli Park" levhası. Levhanın tahta olması doğal bir alana girdiğimizin işareti olsa gerek. Bu ara sorular da peşimi bırakmıyor bir türlü...

Cennette Yiyecek Kolay Bulunmalı

Başka şeyler de ne ki? Kitaba bilgili dedik bir kere, tabi ki buna da cevabı hazır... Kitap; "Hayvan yiyeceği kolay bulunmalı" diyor. "Bunun için su sığ olmalı ki kuş içinde dolaşıp avlanabilmeli" diye de ekliyor. "Sığ olmakla birlikte eğer denizle bağlantısı olursa, bu bağlantıdan girecek balık ve diğer canlılar kuşların beslenmesi için en önemli şeylerdir."

Peki avcılar? Tam aklıma bu soru düştüğü sırada bir bina ile karşılaşmam iyi bir tesadüf olsa gerek. Binanın üzerinde "Milli Parklar Müdürlüğü Akyatan Kuş Koruma Alanı" diye yazması tesadüfün niye iyi olduğunu açıklar herhalde. Ama buna rağmen geveze kitaptan da cevap geliyor; "Sadece avcılar değil, kuş her türlü tehdide karşı kendini güvende görmek ister. İnsan... Diğer canlılar... Doğal zorluklar... Bunun için sulak arazinin ayrıca sazlık olması güzel olur! Çünkü kuşlar bir tehlike karşısında bu sazlıklar içinde saklanabilir."

Tüfek Menziline Dışı

"Bir de kuşlar geniş sulak alanı seçerler. Çünkü avcının geldiğini hissettiklerinde tüfek menziline dışına çıkacak kadar alanları olsun isterler." Gördüğümüz gibi kitabımızın dili düşüverdi. Artık ben sormadan anlatmaya devam ediyor. Bu arada uzakta görünen bir kule mi var ne? "Göçmen kuşların en çok tercih ettikleri konaklama alanları Akdeniz sahillerine yakın yerlerdir. Çünkü Rusya'nın soğuktan Afrika'nın sıcaklığına göç ederken koca Akdeniz'i geçmeleri gerekir. Bunun için de yola dinlenmiş ve beslenmiş olarak çıkmalıdır." Düşüne düşünce giderken gözetleme kulesine varıveriyoruz. Fotoğraf makinemizin tele objektifi bir taraftan dürbün görevini yaparken, öbür taraftan çalışıp duruyor. Bir kuş, bir fotoğraf... Bir kuş, bir fotoğraf...

Kuşlar Bozulmamış Doğayı Sever

Akyatan... Ağyatan...

Tuzla... Yumurtalık

Kitap ise anlatmaya devam ediyor; "Burası Akyatan... Adana sahillerinde bulunan dört hatta beş lagünün en büyüğü. "Şimdi sen lagün de nedir ki?" diye sorarsın. Sormadan anlatayım, denizle bağlantısı olan ama tatlı su ile de beslenen sığ göletler demek. Eskiden buralar denizmiş, Seyhan ve Ceyhan nehirleri alüvyon taşıya taşıya denizi doldurmuş, geriye bu sığ göletler kalmış." Akyatan'dan başka hangi lagünler var? "Tuzla, Ağyatan ve Yumurtalık Lagünleri... Bunların hepsi Uluslararası Ramsar Sözleşmesi gereği kuş koruma alanlarıdır. Çukurova'da bu lagünlerden başka yerlerde de Ramsar statüsünde kuş koruma alanları var. En önemlisi Seyhan Baraj Gölü ve Dilberler Sekisi."

Şehrin Ortasında

Kuş Cenneti... Hem De İki Tane...

Yani şehrin ortasında iki kuş cenneti? "Evet buraların suları içilebilecek kadar temiz. Sazlıklar da var. Etrafı yeşil ve avlanmak yasak. Milyonluk bir şehrin ortasındaki bir kuş cenneti ender bulunur." -Peki kaç kuş yaşıyor bu alanlarda? "Kırmıtlı ve Anavarza Kuş Koruma alanlarını da sayarsanız bir milyon civarında nüfusları var. Tam 250 çeşit kuş yaşıyor. Üstelik bunlardan "Saz Horozu" ve "Yaz Ördeği" sadece bu bölgelerde yaşar. Kuş dışında da buraya özgü canlılar vardır." -Ey! Kitap hazretleri! Bari bu kuş cennetlerine nasıl ulaşırız onları da anlat da seni daha fazla rahatsız etmeyeyim. "Onlar için yandaki kutulara bakmanız yeterli desem kafi mi?"... ■

halukuygur@altinsehiradana.com

Düz çizgiler: Her araçla gidilebilir.

Kesikli çizgiler: Ancak arazi araçları girebilir.

Nasıl Gidilir?

Seyhan Baraj Gölü ve Dilberler Sekisi zaten şehrin içinde yürüyerek bile ulaşabileceğiniz yerde. Dilberler Sekisi'ndeki en iyi gözlemi ahşap "Gençlik Yaya Köprüsü" üzerinden yapabilir, hatta köprü üzerinden sakar mekeleri besleyebilirsiniz. Akyatan'ın iki farklı bölgesine, iki farklı yoldan ulaşabilirsiniz. Birincisi için Karataş'a doğru giderken Mihmandar Kasabası'ndan Tuzla'ya doğru döneceksiniz. Yaklaşık 10 km. Sonra Kapı Köyü'ne ulaşırsınız. Kapı Köyü'ndeki işaret levhaları sizi kuş gözetleme kulesine kadar götürür. Kapı'dan güneye doğru yönelmeyip Tuzla'ya giderseniz, Tuzla Lagünü'ne ulaşırsınız. Akyatan'a ikinci yol ise Karataş'a gelmeden Küçük Karataş Köyü'ne dönüp dalyana kadar giden yoldur. Akyatan'a ise Karataş'a gelmeden doğuya Bahçe Köyü'ne doğru dönecek, kanala kadar gittikten sonra setin üzerinden Batık Gemi mevkiine kadar süreceksiniz. Burası için kesinlikle arazi arabası ve iyi hava şarttır. Batık Gemiden sonra yol yok. Sahilin kenarından lagünün denizle bağlantısına kadar gidebilirsiniz. Yumurtalık lagünleri ise Yumurtalık'ın Haylazlı Köyü'ndeki Çamlık Dalyanı'nda. Buraya Yumurtalık'tan Misis'e doğru giderken ulaşabilirsiniz.

Adana'nın Ortasında
İki Kuş Alanı Olduğunu
Biliyor Musunuz ?
Dilberler Sekisi ve
Baraj Gölü...

Diyar Erzen

Bir Rüya Gördüm, Hayr Olaydı...

İstanbul'un İskenderi Varsa Adana'nın Aşil'i Var

Yazı: İpek Kobaner
Resimleme: Diyar Erzen

Müziğin, mozaığın, müzenin
sözcük kökeni olan musa (*)...

Sabahın seherinde sesler duyuyorum derinden, tekrar tekrar adımı söyleyen, bir var gibi bir yok gibi, fısıltı gibi... "Musa Musa" diye sesleniyorlar, adeta hatırlatmak istencesine yine duyulur duyulmaz bir şeyi...

Musalar Beni Adana Müzesi'nde Bekliyor

Aslında biliyorum kimin seslendiğini, nasıl unutabilirim ki? Bu musa bizim musa. Yani sanatın her bir dalının esin perisi olan musa(*)... Hani sanatçıların hep gelmesini beklediği, gelince de dünyanın güzelleşmesini sağlayan musa... Aynı zamanda müziğin, mozaığın, müzenin sözcük kökeni olan musa... Niye mi sesleniyor bana? Çünkü müzede bekleniyordum. Güzel konuşma ve epik şiirin musası Kaliope mi, yoksa papyrus tomarlı tarih musası Klio mu beni bekliyor bilemiyorum... Ama müzeye gitmem gerekiyor, orada beni neyin, kimin beklediğini bilmesem de, yalnız olmam gerektiğini biliyorum. Musalar biraz utangaçtır, geldikleri gibi gidiverirler, ne zaman geri döneceklerine de kendileri karar verirler. Hazır gelmişlerken kaçırmamalıyım diyorum ve hemen o gün öğlen saati müzeye gidiyorum. Tam Adana müzesinin yaşlı merdivenlerini çıkarken, Kaliope kolumdan tutarak beni bir sarkofagosun yanına götürüyor. Sarkofagosun et yiyici anlamına gelmesi, pek hoşlanmasam da, başlı başına bir yazı konusu aslında, ama konumuz o değil şimdi...

(*)Efsaneye göre Zeus, Apollon'un emrine 9 adet ilham perisi vermiş. Bu periler kendi alanlarında sanatçılara ilham verirlermiş. Bu perilerin isimleri muz veya musa olarak okunur. Museum yani müze kelimesi buradan türemiştir. Yani Museum "İlham Perileri Evi" anlamına gelir.

Truva Kahramanı Aşil İle Konuştum

Beni bekleyen Aşil Lahti'ymiş, Musalar'a çağırta da oymuş, derdi varmış, anlatmak istiyormuş. Bakıyorum, daha önce gördüm mü diye, merdivenin hemen yanbaşıyla öylece duruyor. Attika tipi denen, mitolojik olayların anlatıldığı ve karışık canlıların tasvir edildiği bir lahit.Aramızda bir diyalog oluşuyor, nasıl olduğunu bilemediğim... "Nerede kaldın? Hiçbir ölümlü beni bu kadar bekletemez." diyor. "Tarsus'ta bir Romalı zengin'in mezarı olduğum yeter artık! Halikarnas Balıkcısı Cevat Şakir' den bu yana benden bahsedilmiyor. Arayanım, soranım, bakanım, temizleyenim yok. İstanbul Arkeoloji Müzesi'ndeki İskender lahtinden ne eksikim var benim, suçumuz Adana'da olmak mı?" diyor biraz sinirlice.

Aşil Bana İlyada'yı Anlattı

Sonra daha yumuşak bir sesle; "Biraz İlyada konuşalım mı?" diyor, belki konuşmayı özlemiş, belki de kendini tanıtmaya arzusunda, bense biraz merak, biraz şaşkınlıkla dinliyorum, hatta soru bile soruyorum arada... Biliyor musun diyerek, başlıyor anlatmaya; "Atlı arabamı sürerken Truva Ovasında, ünlü çılgımla düşmanlarıma korku saldığım zamanlarda, İlyada Destanı'nda anlatılan Orion Köpeği denilen bir yıldız vardı hani, yıldızların en parlağı, çok bela getirir zavallı insanlara, denmişti.

Yaşlı Priamos, ilk kez gördüğünde ovayı geçen Aşil'i, insanlara bela getiren Orion gibi parlıyordu (İlyada 22;25-31) diyerek tasvir etmişti beni. İşte öyle anıldığım günleri özleyorum..."

"Uğursuz Orion yıldızının parlamasından kastettiğin nedir?" diye soruyorum merakla. "Mısır'dır" diyor dikkatlice. Yüz kapısı olan ve her kapısında bin beş yüz askerin olduğu Mısır' dır (İlyada 18; 148-155). Orion yıldızının parladığı günlerde, Nil Nehri taşar ve ovayı sinekler böcekler basar, hastalıklar kaplar. Tıpkı, Musa'nın Mısır'dan çıkmalarına müsaade etmeyen Firavuna lanetinde söylediği gibi (Exodus 8. Bölüm 16-32), bu dönemde açık havada bulunmak akıl karı değildir. Tıpkı, benim Truva Ovası'nda bulunduğumda, düşmanlarıma karşımda bulunmasının akıl karı olmaması gibi..." diyor, haklı da.

Sıçanlı Apollon Tapınağı

Sonra ben soruyorum, o da sabırla cevaplıyor. Peki diyorum, on yıllık kuşatma süresinde, bir de vebaya yakalandığınız söyleniyor, nasıl kurtuldunuz? Apollon Soter yani kurtarıcı Apollon sayesinde." diyor şükranla. "Sonra?" diyorum;

Çanakkale Gürpınar'da vebadan kurtulma anısına Apollon Smintheion-Sıçanlı Apollon tapınağını yaptırdınız, değil mi? "Vebadan kurtulma anısına, Apollon'a şükran adına yapıldı o." diyor.

"Peki niye sıçanlı dediniz?" diyorum. "Veba ile sıçan arasında ilinti var." diyor. Şaşıyorum, o yıllardan bunu "Nereden biliyorsunuz?" diyorum o şaşkınlıkla... "Bilmiyoruz ama hissediyoruz, hissetmek bilmekten daha önemlidir." diyor filozofça. Truva Savaşı'nı bırakıp, istesen ülkene dönebilirsin." diyorum, ısrarla... Bana şöyle bir bakıp başlıyor anlatmaya: "Annem gümüş ayaklı Thetis, kaderimi iki seçenekli olarak sunmuştu." diyor. "Eğer, Truva Savaşı'na katılırsam kısa ve onurlu bir yaşam sürecektim. Katılmazsam, memleketimde uzun ancak üsüz bir yaşam beni bekliyecekti. (İlyada 9; 410)" diye açıklıyor.

Kısa ve Onurlu Yaşam

Dayanamayarak tekrar soruyorum;

"Kısa ve onurlu bir yaşam yerine uzun ve onurlu bir yaşam istenemez miydi?" diye.

"Yani seni topuğundan yani Aşili'nden yaralayarak öldüren kargı hiç atılabılırdi, veya bebekken topuğundan tutulmadan ölümsüzlük nehri 'Stinx'e batırılamaz mıydın?'" "Bu kaderdi ve seçme şansım yoktu." diyor. "Benim isteğim kısa, onurlu ve ünlü bir yaşamdı ve gördüğün gibi halen biliniyorum, bu lahtin sayesinde Adanalılar da beni ve dönemimi hatırlayacaklar..."

Gayrimenkulde Dünya Lideri

RE/MAX AS

0322 458 16 16
0322 232 01 01

www.remax-as.com

ISO 9001:2008
PAZAR GÜVENİ AÇIĞI

Adana Müzesi'nde gelenlerin ilgisizliği asıl sorunuydu.
Halbuki o ilk günkü kadar parlak, temiz ve bakımlı görünmek istiyordu.

“O nedenle, biraz da bu Sarkofagosdan bahsedelim.” diyor ve başlıyor anlatmaya... “Uzun kenarında, öldürdüğüm Hector’un arabaya bağlı cenazesi görülmekte. Cenazeyi almaya babası Priamos gelmiş ve beraberinde kurtarmalıklar getirmişti. Priamos’un ordugahına geldiğini hiç bir Akhalı görmemişti. (Tıpkı bin yıl sonra İsa’nın mezarının açılıp cenazesinin alınmasını, mezarın önünde bekleyen Romalı askerlerin görmemesi gibi.) Hermes hiç kimseye göstermeden Priamos’u ve hediyelerini getirmişti. Hector’un cenazesini veremeyerek, onursuz bir öbür dünyaya mahkum etmeyi planlıyordum aslında. Çünkü o köpek, kısa kenarda, cenazesi yıkanarak gömülmeye hazırlanması tasvir edilen, can dostum Patraklos’u öldürmekle kalmamış, cenazesine de hakaret amacı gütmüştü. Gerek Brises’in ısrarı, gerek Priamos’un yalvarması, daha çok da Afrodite’den korkum nedeniyle, kurtarmalıkları alıp, saygın bir ölüm için, cenazeyi verdim.” diyerek sözlerine devam etti. Ben de dinlemeye...

Aşil Müzede Sizleri Bekliyor

Aşil aslında, hem kendini gençlere anlatmak, hem de yaşadığı dönemi, yani tarihimizi bize anlatmak istiyordu. Adana Müzesinde ziyaretine gelenlerin azlığı, gelenlerin ilgisizliği asıl sorunuydu. Halbuki o ilk günkü kadar parlak, temiz ve bakımlı görünmek istiyordu. Tam haklısın diyeceksen, rüyam bitti, uyandım. Aşil’ e haklısın, İstanbul’un İskender Lahti varsa, Adana’ mızın da Aşil Lahti var demek, bu rüyada söyleyemediğim sözler oldu, istememe rağmen... Bu rüyanın hayrolması, gereğinin yapılması için, bu sözleri söylemek de ödevimiz oldu.

*Efsaneye göre Aşil bebekken ölümsüzlük nehrine batırılıyor. Ancak onu ölümsüzlük nehrine batıran ayak bileğinden tuttuğu için, ancak bileğin arka kısmı olan Aşil tendonu bölümünden öldürülebiliyor. ■

ipekkobaner@altinsehiradana.com

ERKAN KOLEJİ

ANAOKULU - İLKÖĞRETİM - LİSE

"Geleceğe Kosarken Yanınızdayız."

0322 202 02 02
www.erkankoleji.k12.tr

Asker Arkadaşım Zeki Müren

Yazı ve Resimleme: Etem Çalışkan

Bursa'da veya Bursa'nın köylerinde, ilçelerinde, loş odalarında, dut dallarının yaprakları arasında minik minik çok ayaklı böcekleri görmüşlüğünüz vardır. Yaptıklarının doğanın bir mucizesi olduğunu bilmeden, dut dallarındaki yemyeşil ipek gibi yaprakları oya işler gibi yerler. Bilmem kaç günde karınları doyduktan sonra kozalarını örmeye başlarlar. 1931 yılında Kaya'dan tohumlanan bir ipek böceği doğar. Bursa'nın Hisar'ında. Çok güzel bir sesle, şarkı gibi ağlayarak pembeden pembe bir bebek... Muhabbet kuşu bir bebek... Bir ipek böceği... Başlar örmeye kozasını. İlk ve ortaokul Bursa'da. Lise İstanbul Boğaziçi Lisesi'nde yatılı. Okullarda çok başarılı, hep birinci. Boğaziçi Lisesi hayatı da sona erince "Bir muhabbet kuşu" da ötmeye başlamıştı. Şiir yazıyordu, yazdığı kağıtların kenarlarına süslemeler yapıyordu. Yazdığı şiirlerine besteler yapıyordu ve o şarkıları defalarca okuyordu.

78

Kendi görülmezdi ancak Sesiyle, şarkıları, türküleri ile Zeki Müren okulun içinde herkesle beraberdi anlayacağınız. Yedek subay Okul döneminde Zeki Müren ile ya revirde ya da "katıksız hafta sonu hapsi"nde karşılaşırdık.

Veda Konseri

Altı aylık Yedek Subay Piyade Okulu dönemini tamamladık. Omuzlarımızda asteğmen demirleri ışıltılı. Başımızda subay kokartlı şapkalarımız. Ayrılık sihirli bir hüznün. Ama bu hüznü neşeye dönderecek bir güç var...

Akşam okulun sinema-konser salonunda Zeki Müren'in veda konseri. Salon tıklım tıklım dolu. Ön sıralarda okul komutanları ve davetli misafirler, eşleri ile birlikte. Ve sonraki sıralarda okulun bir günlük asteğmenleri. Konser saati geldi. İbadet sessizliği içindeki salonun ışıkları yavaş yavaş azaldı. Sessizlik, bekleyiş ve sahnenin ağır kadife perdesi açıldı. Bir günlük asteğmen Zeki Müren'e komutanlarından ve asteğmen arkadaşlarından, yürekten, gönülden alkış, alkış, alkış ve alkış...

Sahnede, önde tam ortada siyah simonkin giysiler içinde, Türk Müziğinin sanat sembolü dimdik pürüzsüz bir duruş, arkasında aynı siyah giysiler içinde saz heyeti... Çıt yok salonda ve sahnede. Zeki Müren, komutanları başını hafifce öne eğerek, ellerini serbest bırakarak, nezaketin gönülden gelen ipek kozasındaki ipek inceliğindeki sessizliği ile selamladı. Sahne ışıklarını da ışıktandıran Zeki Müren, salondan sahneye dolan alkışlar içinde, gözleri buğulu... "Efendim" ile başlayan veda konserinin başlangıç cümleleri bile dakikalarca alkışlandı. Veda konseri; şarkılar, türküler, musiki değildi ki yalnızca... Perde açılmadan önce de salonun duruşuyla başlamıştı konser. Sanatın yüceliği içinde akıp gitmişti saatler.

Zehretme Hayatı Bana Cananım

Saz heyeti sustu ve ayakta. Zeki Müren, konser konuşmasını sundu. Alkış...Alkış... Bütün rütbeler ayakta sanatın karşısında. Perde kapandı. Alkış...Alkış... Bordo kadife açıldı. Kendi adına yazdığı şiirin şarkısını okudu. "Zehretme hayatı bana cananım..." Alkışlarla açılan perde alkışlarla kapandı ve açılmadı...

Ertesi gün, 45. dönem Piyade Yedek Subay Okulunun yeni asteğmenleri başımızda okul komutanlarımızla birlikte mezuniyet töreni yürüyüşündeyiz, okuldan Kızılay'a doğru... Kızılay Bulvarı, Piyade Yedek Subay Okulu teğmenlerini bekliyor. Zeki Müren de aramızda. Binaların balkonlarında, elleri çiçekli genç kızlar ve kadınlarla dolu. Askeri müziğin çaldığı yedek subay marşı ile yürüyörüz. Üstümüze çiçekler yağıyor... Güller, yaseminler yağıyor. Zeki Müren'in şarkılarının notaları, şiirleri yağıyor. Dün geceki veda konserinin alkışları çığlıklar yağıyor... Zeki Müren sağ kolu ile ulaşıyor balkonlara...

Ve... Konserler, geziler, turneler, filmler. Radyo, televizyon konserleri.. Resim ve kumaş desenleri sergileri, sevgiler, aşklar ile geçen bir ömür. Bir gece İzmir'de sahnede, kimsesizliğin dünyasından sonsuzluğa, ördüğü ipek kozasını terkederek uçup giden bir kelebek misali perde kapandıktan sonra alıştığının dışında bir daha açılmadı... 1996 yılının 24 Eylül'ünde bir daha açılmamak üzere kapandı. Bursa'da tohumlanan ipek böceği İzmir'de sonsuzluğa uçan kelebek oldu. Şimdi, Bursa Emirsultan'da babası ve anneciği ile koyun koyuna...■

etemcaliskan@altinsehiradana.com

**Zeki Müren İçin Bir
Demet Yasemen
Dargınım Sana Hayat**

Akde

Akdeniz Akşamları şarkısı, Adanalı bir sanatçı olan Serhan Kelleözü'ne aittir. 90'lı yılların ünlü pop grubu olan "Grup Merdiven" in kurucularından, şarkılarının çoğunun bestecisi ve söz yazarı olan Serhan Kelleözü'nün sözü ve bestesi kendisine ait yaklaşık 700 adet şarkısı bulunmaktadır. Sanatçının, İbrahim Tatlıses, Haluk Levent gibi birçok ünlü tarafından söylenen, en çok bilinen şarkısı "Akdeniz Akşamları" dır. Şarkının hikayesini sahibinden dinleyelim;

"Akdeniz Akşamları Bir Başka Oluyor; Hele Bir de Aylardan Temmuz ise Bambaşka..."

Türkiye'nin hem havası hem de insanı en sıcak şehirlerinden biri olan Adana'da büyümüş, yetişmiş biri için , soğuk bir memlekette yaz ayı geçirmenin büyük bir ceza olduğunu düşünüyorum. Yıl 1981, Erzurum'da askerlik yapıyorum. Günlerden 4 Temmuz, akşamüstü buz gibi bir havada nöbetteyim... Karşı dağlar kar içerisinde, hava buz kesmiş, içim titredi... Bir temmuz ayı, hava soğuk, uçsuz bucaksız dağlara, bembeyaz karlarla örtülü tepelere baktıkça Adana'ya, memleketime duyduğum hasret artıyor... Bir deniz özlemi basıyor içimi... Yaz sıcaklığını, ılık ılık esen rüzgarı, dalgaların kıyıya vurmasını hayal ediyorum... O uçsuz bucaksız dağların arasında olduğumu unutup, bir an kendimi bir yaz akşamında, Çukurova 'da buluyorum. Denizin sesi kulaklarımda, çocukluğumdan beri aşık olduğum Kızkalesi, dünyanın en güzel kumsalı, sanki karşımda...

Bir Adana Şarkısı niz Akşamları

Yazı: Tuğba Akkoca

Fotoğraf: Erhan Yelekcı

Bu Şarkı Akdeniz Sahillerinde Büyüyen İnsanların Destanıdır

İyot kokusu burnumda, memleket hasreti basıyor içimi, benim temmuz akşamlarım böyle olmazdı diyorum ve birden dudaklarımdan sözler ve melodi dökülüyor...

*"Akdeniz akşamları bir başka oluyor;
Hele bir de aylardan
temmuz ise bambaşka...
Sahilde insanlar kol kola sımsıcak;
Coşmamak elde mi böyle bir akşamda...
İşte ben böyle bir akşamda
aşık oldum..."*

**"Her Şarkının Bir Misyonu Var,
O Duygu Tamamlanmadan
Şarkının Misyonu Bitmeyecek."**

Adana, Mersin, İzmir, Kuşadası Türkiye'nin birçok sahilinde dolaşırım. Yaz akşamlarında, sahilde, üç beş genç toplanır, kazara ellerinde de gitar varsa, başlarlar "Akdeniiiiizzz akşamlarını" şeklinde şarkı söylemeye... O sırada, yanlarından kısa pantolonlu, ayağında terlik, elinde sigarası, sırtında bazen gitarı, bazen balık oltası ile bir ihtiyaç geçer... İşte o ihtiyaç için toplanan gençlerin Erzurum dağlarında memleket hasreti ile yazdığı şarkıyı söylüyorlar olması sanki bir büyü gibidir... Şarkıyı kimin yazdığı, yazanın bile umurunda olmamalı, şarkı yazıldıktan sonra paylaşılandır, sahiplenendir. Her şarkının bir misyonu var, o duygu tamamlanmadan şarkının misyonu bitmeyecek...

"Çukurova'da Yaşayan İnsanlar Bir Destanın Parçasıdır..."

Hiç Okyanusa Aşık Oldunuz mu?

Serhan Kelleözü kendisini "şarkı yazarı" olarak tanımlıyor. Yaşamda olan ve olması gereken güzellikleri, insana dair daha iyi ve daha güzeli anlatmayı seviyor şarkılarında. Okyanusa hiç aşık oldunuz mu? Bir yudum, bir yudum içersiniz, okyanus eksilmez, okyanus sonsuzdur, ulaşılmazdır. Sanatla uğraşmak da böyledir, içtikçe içesin gelir sanatı ama susuzluğunuz dinmez. Bir şeyler üretme isteği, var olanla yetinmemektir. "Bereketli topraklarda" yetişen, nisan ayında turuncu, baharda yasemin kokuları ile yaşayan, Çukurova'nın sıcaklığı ile kavrulan, severse sonuna kadar, Allah'ına kadar seven, en büyük aşkların yaşandığı Akdeniz sahillerinde büyüyen insanlar bir destanın parçasıdır. İşte, Çukurova insanını, aşklarını, dostluklarını, gençlerimize işleyen Akdenizli olmayı, bir müzik eseri ile anlatmak istedim, üzerinde yaklaşık 24 yıl çalıştığım, önümüzdeki zamanlarda yayınlamayı planladığım 2,5 saatlik eserimi Akdeniz-Çukurova destanını şehrim, insanıma hediye ediyorum. ■

tugbaakkoca@altinsehiradana.com

Öteki Kıydan Selam Var

Fotoğraf: S. Haluk Uygur

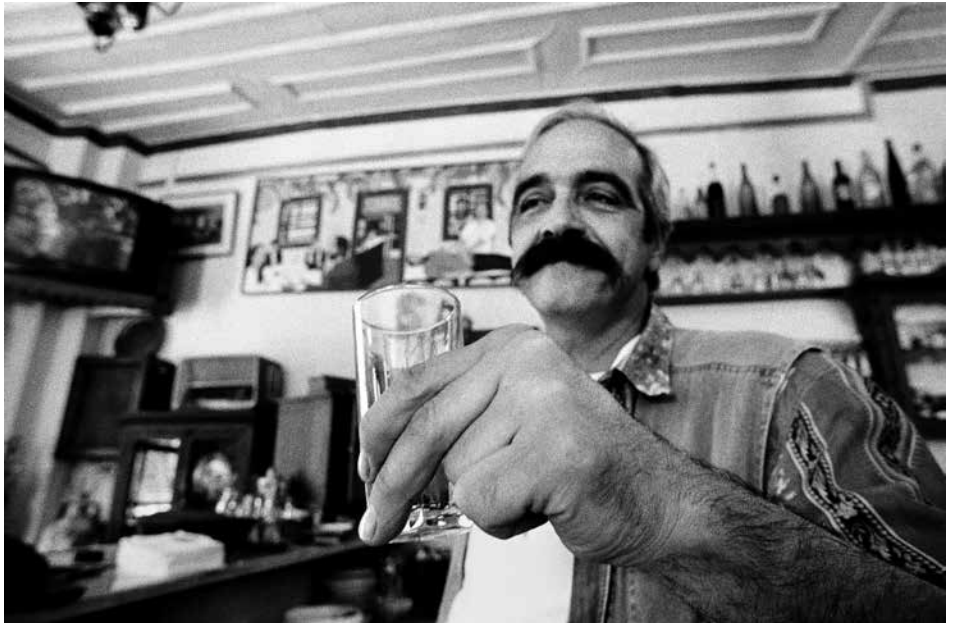
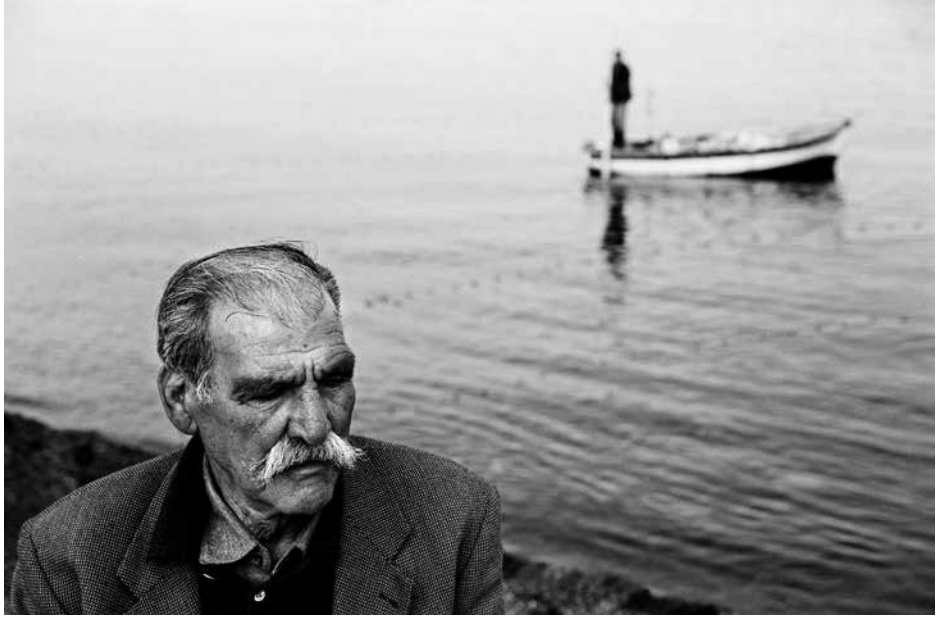
1998 yılında, tam da "Kardak Krizi" nin düşmanlık tohumları saçtığı yıllarda birkaç kez gitmiştim Yunanistan'a... Orada iki şeye çok şaşırmıştım. Birincisi; üst düzeyde "it dalaşı" diye tabir eden vuruşmalar devam ederken bile sıradan Yunan halkının Türkiye'den geldiğimizi duyunca çok sıcak davranmış olmalarıydı. Halbuki devletleri; aşağılamak için, bizi gümrükte arabamızın üzerine su sıkarak karşılamıştı.

Çok zengin olduğu söylenen Yunanistan'ın altı boş bir ekonomiye sahip olduğunu hissedince de şaşırmıştım. En büyük fabrikaları bira veya kurşun kalem üretenleriydi. Ama her taraf üzerinde 12 yıldız bulunan mavi tabeladan geçilmiyordu. Yani, eğer varsa, zenginliklerinin üretimden değil; Avrupa Birliği yardımları ile olduğu açıktı. O yıllar birçok kişi bu yardımların karşılıksız olduğunu sanarak bir taraftan "Avrupa'nın şımarık çocuğu" muhabbeti yapıyor, öbür taraftan Avrupa Birliği'ne gıpta ile bakıyordu.

Benim fotoğraflarım ise işin hiç de böyle olmadığı inancındaydı halbuki. Hatta "Az Gittik Uz Gittik" isimli kitabımda üretim yapmayan Yunanistan'ın 10 yıl içinde iflas edeceği kehanetinde bulunmuştum.

O yıllar bana bu kehaneti yaptıran fotoğrafları "Öteki Kıydan Selam Var" adıyla sergilediğimde de askeri görevli olduğunu söyleyen bazı sivil insanlar sergiden fotoğraf indirmeye teşebbüs etmişti. Yani bir nevi onlar da üzerimize su sıkıyorlardı.

Ve geldik bugüne... O sergideki fotoğraflar şimdi bana daha anlamlı geliyor. Fotoğraftaki insanlar bize ne kadar benziyor değil mi?

Ben Kimim

anneyim
doktorum
avukatım
öğretmenim
babayım

İnsan ve Değerleri

Yazı: Ahmet İhsan Çay

Fotoğraf: Erhan Yelekçi

Özgür İnsan Olmanın Şartı; Özgür Düşünceli Olmaktır

İnsan ve Değerleri

Yaşamımıza değerlendirmelerimizde kullandığımız ölçütlerle yön veririz. Ancak bu değerlendirme işini yaparken kullandığımız ölçütleri, değerleri yeniden gözden geçirdiğimiz sürece evrimsel doğrultuda gelişme olanağını buluruz Yoksa bağnazlığın, önyargıların, boş inançların karanlığında kaybolur gideriz.

Doğru değerlendirebilmek için özgür insan olabilmeyi başarmış olmak gerekir. Bunun ön şartı ise özgür düşünceli olmaktır. Eş deyişle özgür düşünmenin sağladığı özgür güce sahip olmak demektir. Halbuki çoğumuz; sosyal, çevresel, ailesel, kültürel ve moral değerlerle kalıplanmışız. Bu kalıpların değer ölçütleri ile çoğu zaman refleks değerlendirmeler yaparız. Bunun sonucu olarak bu ölçütlere uymayan düşünce, sanat eseri vb. insan başarılarını acımasızca mahkum eder, yargısız infaz ederiz. Kişi karşılaştığı her şeyi şu veya bu şekilde değerlendirmek, adım başına karar almak, karar vermek, tavır takınmak zorundadır.

Bu arada çoğu kimse başkalarını eleştirmekten öz varlığını eleştirmeye fırsat bulamaz ve genelde felsefenin en temel sorularından ilki olan; “Ben kimim?” sorusunu soramaz. İçinde yetiştiği kültürel ve sosyal bağlamların ötesinde kim olduklarını sorgulayanların sayısı oldukça azdır.

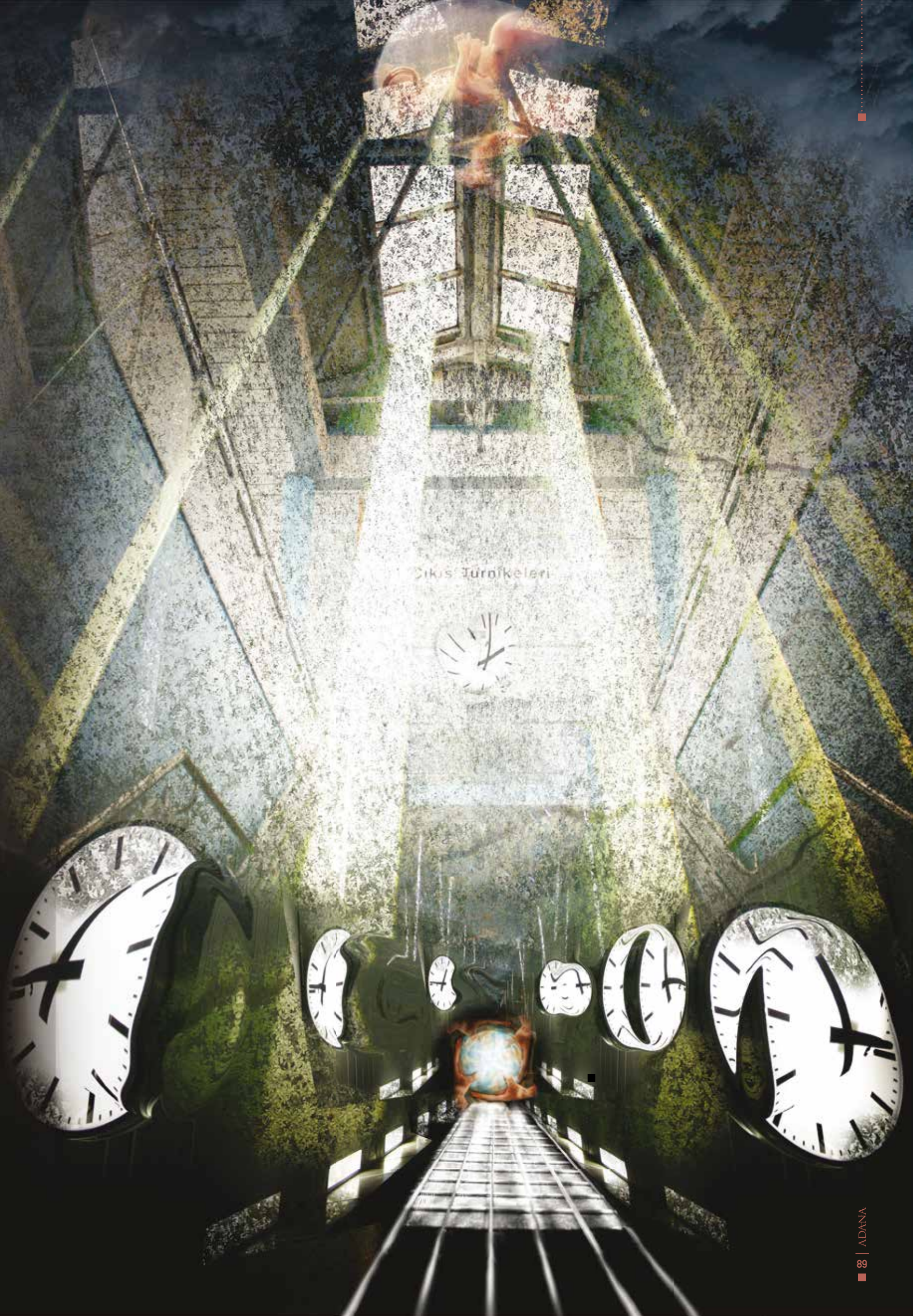
Ben Kimim?

Ben bütün bu soruları soran, farkında olan gözlemleyen bilincim. Bilimsel psikoloji uzun yıllar bilincin kendisi ile bilincin içeriği arasında bir ayırım yapamadı. Bilinç farkında olan, bilincin içeriği farkında olunan şeydir. İkisi aynı şey değildir. Algılayan, gözlemleyen, farkında olan bilinçtir. Algılanan, gözlemlenen ise bilincin içeriğidir. Ben kimim sorusuna cevap ararken hep bilincin içeriğini saymışızdır; ben öğretmenim, ben babayım, doktorum vb. gibi. Çoğu kez insanlar farkında olan gözlemleyen bilinçle, gözlemlenen arasındaki farkı göremedi, böylece bu fark edilemeyince insanlar gözlemlenen şeyin içinde hapis oldular.

Ben öğretmenim, babayım, anneyim, doktorum, avukatım gibi sosyal rollerin içinde hapis oldular, soramadılar, farkına varamadılar, gözlemleyemediler. Hapishanede olduğunuzu fark ettiğiniz an kendiniz olma yolunda ilk adımı atmış olursunuz. Başkalarının dediği, size yüklenen kalıplara göre ve bu kalıpların değer ölçütlerine göre yaşamınızı yönetme tutsaklığından kurtulmanın ilk adımı atmış olursunuz.

Kalıplanmışlıklarımızdan kurtulabilmek için, öz varlığımızı eleştirebilmek için değer ölçülerimizi zaman zaman yeniden gözden geçirmemiz gerekmektedir. Yoksa, bize yüklenmiş olan tartışılmaz doğruların içinde hapsolürüz. Bilincimiz elvermediği için de, kalıplanmış değerler nedeniyle oluşan davranışlarımızın sorumluluğunu hep başkalarına yükler dururuz. İnsan başarılarının ve davranışlarının hayat için değeri, hayat için taşıdıkları anlamı ortaya koyacak yerde; davranışları ve başarıları hazır değer yargılarına uydurmak, yaşayan insanın realitesine aykırı, hayata aykırı bir davranış olarak hayatı yoksullaştırmıştır. Hayatı zenginleştirmenin yolu “gözlemleyen ben” dediğimiz bilince ulaşmakla mümkün olur. ■

ahmetihsancay@altinsehiradana.com

Cikis Türükeleri

Kudurcuk...

Koğurcak...

Korçak...

Kaburcuk...

Kaurcak...

Yani Kukla

Yazı: Mahmut Hazım Kısakürek

Fotoğraf: Erhan Yelekcı

Konusunu günlük yaşamdan ve edebi hikâyelerden alan kukla, bir hareket ve hacim oyunudur.

Kukla, tek aktörlü, üç boyutlu, taklit ve söze, karşılıklı konuşmaya dayalı geleneksel seyirlik oyunudur. İlk kuklanın ne zaman yapıldığına ilişkin kesin bir bilgi bulunmamaktadır. Ancak yazılı kaynaklara göre ilk kez eklemli kafatası ve menteşeli maske formuyla ilkel toplumların büyü ve dini törenlerinde kukla kullanılmıştır. İnsanların kontrol etme arzusunun ortaya çıkarttığı bir sonuçtur. Eğitimde, edebiyatta, psikolojide kullanılmaktadır. Türkçe “bebek” anlamına gelen ve bugün Anadolu’da yaşayan korçak, kudurcuk, kaburcuk, koğurcak, kaurcak, vb. gibi isimlerle yaşayan kukla seyirlik oyunların en eskilerindenidir. “Korkolçak”, “çadır hayal” (ipli kukla) adı ile yaşayan kukla Orta Asya’da da aynı isimle yaşatılmaktadır. Konusunu günlük yaşamdan ve edebi hikâyelerden alan kukla bir hareket ve hacim oyunudur. 14. yüzyıldan bu yana oynatıldığı bilinmektedir. Geleneksel Türk kukla tiyatrosunun başkahramanı “İbiş” ve “Beyefendi” dir. İbiş kurnaz ve hazırcevaptır. Beyefendi ise varlıklı bir kişidir, İbiş’in patronudur. El kuklası ile oynatılır.

Bir dönem kuklalar politik amaçlı kullanılmıştır. Ayrıca Hristiyan kiliselerinde dini konular kuklalar oynatılarak insanlara anlatılmaya çalışılmıştır. Ülkemizde ipli kukla, el kuklası, araba kuklası, iskemle kuklası, yer kuklası, ayak kuklası, baş kuklası gibi türlerle bilinen kukla sanatı 19. yüzyıl sonlarında önemini kaybetmeye başlamıştır. Cumhuriyet döneminde sınırlı sayıda sanatçı yaşatmaya çalışmıştır. Kuklacılık Tarihi’ne göre Eski Yunanistan’da da pişmiş topraktan yapılmış bebekler bulunmuştur. Tiyatroya meraklı olan Yunanlılar hususi küçük sahneler kurarak kuklalarla temsiller vermişlerdir. Büyük tiyatroların orta yerine konulan eğreti sahnelerde oynatılan bu kuklaları binlerce halkın görebilmesi için insan büyüklüğünde yaparlarmış. Sahnenin önünde duran bir adam da ağzına tuttuğu bir boru ile bu kuklaların söylemesi lazım gelen sözleri yüksek sesle söylemiş. Bu tiyatrolarda umumiyetle zamanın filozofları, siyasi kişilikleri taklit edilir ve onlarla alay edilerek halk eğlendirilirmiş. Eski Romalılarda ve Orta Çağ’da da kukla oyunlarına tesadüf edilmektedir. Bunlar ekseriya panayırarda görülürdü. Seyyar kuklacılar şehir şehir dolaşarak hemen kuruverdikleri küçük sahneciklerde kukla oynatarak halkı ve çocukları eğlendirirdi.

Âdeta insan gibi hareket eden ve her vaziyeti alan kuklalar yapıldı.

Fakat o devirlerde bunların bir şeytan işi olduğuna inanıldığı için öldürülmekten korkan kuklacılar oynattıkları kuklaların mekanizmasını ve iplerini aynı zamanda halka göstermek suretiyle tehlikeden kurtulmaya çalışırlardı. Rönesans döneminde İtalya'da bütün sanatlar gibi sahne sanatları da ilerlemiş ve halkta yeni bir tiyatro zevki uyanmıştı. Her tarafta küçük küçük tiyatrolar kuruluyor, meydanlarda halka temsiller veriliyordu. Bunlar arasında kukla tiyatroları da görülüyordu. Kuklacılar hemen dört direk dikerek üstüne bir kırmızı bez gerer ve içine girip etrafa toplanan halka ve çocuklara gülünçlü piyesler oynatırlardı. Oynanan kukla oyununun baş kişinin adı Polliçinello idi. Bu şahsiyet karakter itibarıyla bizdeki Karagöz'ün karşılığı idi. Başında beyaz bir külah, sırtında gömlekle çıkar, uzun burunlu ve tuhaf simalı olup hareket ve sözleriyle herkesi güldürürdü. Rastgelen yere sahnesini kurarak kukla oynatanlar ancak oyun sonunda para toplamak suretiyle para kazanırlardı. XVII. Yüzyılda İtalyanlar bir nevi kukla daha icat ettiler ki bu kuklalar yukarı taraftan iplerle oynatılırdı. Kukla oyunlarında ipli kuklalarla büyük bir ilerleme elde edilmiştir. Âdeta insan gibi hareket eden ve her vaziyeti alan kuklalar yapıldı. Bu kuklaların halk tarafından alkışlandığı vakit eğilerek selam vermeleri ve elini göğsüne koyup nezaketle çekile çekile kulise girmeleri seyircileri hayran ediyordu. Bunları oynatmak da öbür el kuklalarından daha zordur. İpleri birbirine karıştırmaksızın her hareketi yaptırabilmek ve aynı zamanda konuşturabilmek kolay bir iş değildir. Fransa'da en çok rağbet edilen oyunlar Fransız şövalyelerinin kılıç kalkanla dövüşmelerini gösteren oyunlardı. Bunlara yalnız çocuklar ve halk değil, hatta aydın tabaka da çok ilgi gösterirdi.

Kukla Türleri

El Kuklası: Çoraptan yapılan en basit versiyonlarından tutun da, vantrilokların kucaklarına oturtup ağız ve çene bölgelerini tek elleriyle oynattıkları tiplere kadar pek çok çeşidi var el kuklalarının. Büyük tipte olanların göz kapakları bile kuklacı tarafından içeriden bir mekanizma ile idare ediliyor.

Kol Kuklası: Oynatmak için iki kişi gerektiren kol kuklası da benzer bir mekanizmaya sahiptir. Daha karışık bir şekilde hareket eden kolları da olduğu için bir oyuncuya daha gerek vardır.

Parmak Kuklası: Daha basit bir mekanizma olamaz herhalde. Parmağa takılan minicik bir kuklacık.

Çubuklu (Sopalı) Kukla: Yine aşağıdan idare edilen ama ayakları da olan kuklalardır. Arka taraftan vücudun çeşitli kısımlarına bağlı olan bir değnek mekanizmasıyla idare edilirler. Endonezya adalarında yaygın olarak oynatılan geleneksel "wayang golek" kuklaları bunlara örnektir.

İpli Kukla: İple kontrol edilen kuklalara aynı zamanda Fransızca bir kelime olan "marionette" de deniyor. Bu romantik isim, Fransızcada Hz. İsa'nın annesi Meryem'in Orta Çağ zamanına ait figüründen gelen bir isim. İpli kuklaların vücutları tamdır.

Hayatın en yeni konseptleri

NEVZAT
—aksesuar—

Sahip olduğu işlevsellik, prestij ve güzellikle, Dessi imzalı her ürün, onu hergün yeniden yorumlayan kullanıcılarının hayatına değer katıyor

www.nevzatmobilya.com

Yeşilyurt Mah. No: 3/B Seyhan/ADANA
Tel: 0322 **226 93 24**

"Adana Bayii"

DESSI
METAL FURNITURE

Genel olarak ellerden, ayaktan ve baştan bağlı olan iplerin uçları, artı ya da “H” şeklindeki çıtaların uçlarına ve ortalarına bağlıdır. İki eline bu çıtaları alan oynatıcı, bunları ustaca hareket ettirerek kuklalarını her şekle sokabilir. **Düz Kuklalar:** Kuklalar genellikle üç boyutlu olurlar. Ama düz figürler birbirine bağlı çeşitli vücut parçalarından oluşur ve aradaki eklem parçalarının aşağı yukarı oynayıp alçalıp yükselmesine bağlı olarak hareket eder. İpli kuklalar gibi yukarıdan oynatılırlar.

Gölge Oyunu Kuklaları: Deri ya da başka bir şeffaf malzemeden yapılan iki boyutlu kuklalar, arkalarına sabitlenen çubuklarla, yarı geçirgen bir ekranın arkasında hareket ettirilirlar. Mantık olarak oldukça basit görünse de, ortaya çıkan sonuç oldukça renkli ve keyiflidir. Elbette Karagöz ve Hacıvat aklımıza ilk gelecek örnek olsa da, Çin gölge oyunu kuklaları da meşhurdur.

Siyah Işık Kuklası: Sadece asıl oynatıcının görüldüğü, diğer kişilerin ise siyah giysileri nedeniyle izleyicilerin fark edemediği, karartılmış sahnede oynatılan, yarım insan vücudu büyüklüğündeki kuklalardır. En ünlüsü, Japon “bunraku” kuklalarıdır.

Su Kuklası: Kökenleri Vietnam’a dayanan su kuklaları, haliyle tahtadan mamul ve sahne olarak da havuz kullanılan kuklalardır. Su altında gizlenen uzun çubuklarla idare edilirler.

Türkiye’de Kuklacılık

Eski Türk geleneklerinde yer alan kukla, belli bir amaca yönelik anlatım için çeşitli tiplerin, şekillerin ve cisimlerin oyunlatılması sanatıdır. Tahta, alçı, mukavva veya bezden yapılmış elle, ipile veya sopayla oynatılan kukla çeşitleri bulunmaktadır. “Türk Gölge Oyunu” içerisinde çok eski bir tarihe sahip olan kukla sanatı, eski dönemlerdeki kadar yoğun olarak yapılmasa da halen devam etmektedir. Kuklalar; güldürmek, eğlendirmek amacıyla yapıldıkları gibi oynatılmaları sırasında gerek kişileri gerekse kurgusal hikâyeleri ile eğitici ve eleştirel bir işleve sahip olmaları bakımından da oldukça önemlidirler.

Kuklalar; güldürmek, eğlendirmek amacıyla yapıldıkları gibi eleştirel bir işleve de sahip olmalı

Türkiye’de geçmişi Orta Asya ve Mezopotamya’ya kadar uzanan ve Anadolu topraklarından Osmanlı İmparatorluğu’na geçen ve asıl gelişimini bu dönemde gösteren kuklacılık, günümüze kadar birkaç sanatçıyla yaşamakta idi. Ancak değişen yaşam şartları, teknolojik ilerlemeler ve ilgisizlik gibi nedenlerle yok olma tehlikesi ile karşı karşıya kalan kuklacılığın tanıtılması, geliştirilmesi ve yaşatılması gerekmektedir. Bu çalışmaları sürdürmek ve yeni kukla sanatçıları yetiştirmesini sağlamak üzere Uluslararası Kukla Birliği (UNIMA) Türkiye Milli Merkezi kurulmuş. UNESCO ‘ya bağlı bu birliğin açtığı kurslar ve düzenlediği festivaller amacına ulaşmış ve birçok yeni sanatçı gösteri yapmaya başlamıştır. Türklerin de, özellikle Özbekler’de, çok zengin bir kukla geleneği bulunmaktadır. Türkistan’da Korçak Oyunu adı verilen kuklanın başlıca iki türü bulunmaktadır. Bunlardan biri çadır hayal ipli kukladır. “Dest Korçak” ya da “Kol Korçak” ise el kuklasıdır.

Türklerde ise özellikle Osmanlılar döneminde kukla çok yaygın ve çeşitlidir. Bu örneklerle eski kaynak metinlerinde de rastlanmakla birlikte, eski şenlikleri gösteren sayısız minyatürlerde görülmektedir. Osmanlı döneminde çok çeşitli olan kuklalardan biri çingenelerin oynattığı çok ilkel biçimdeki “iskemle kuklası” dır. Ancak Anadolu’da yüzyıllar boyunca köylerde görülen kukla türleriyle şehirlerde görülen kuklaların birbirinden ayrı yapılarda, işlevlerde olduğu belirtilmektedir. Köylü tiyatrosu geleneğinde kukla, ritüel özelliklerini bugün bile korumuştur. Anadolu’da yağmur yağdırmak için bugün de adına “Bebek”, “Çaput Adam”, “Kepçe Kadın” “Bodi Bostan”, “Gelin Gök”, “Kepçe Başı”, “Su Gelini”, “Kodu Gelin” v.b denilen ilkel kuklalar kullanılmaktadır. ■

mahmuthazimkisakurek@altinsehiradana.com

BU SAYFAYA SIĞAMAYACAK
YÜZLERCE ŞEY
AŞAĞIDAKİ KÜÇÜK KAREDE

interkey®
grafixtasarım

www.interkey.com.tr

Fibonacci Dizisi

ve Müzikte Altın Oran

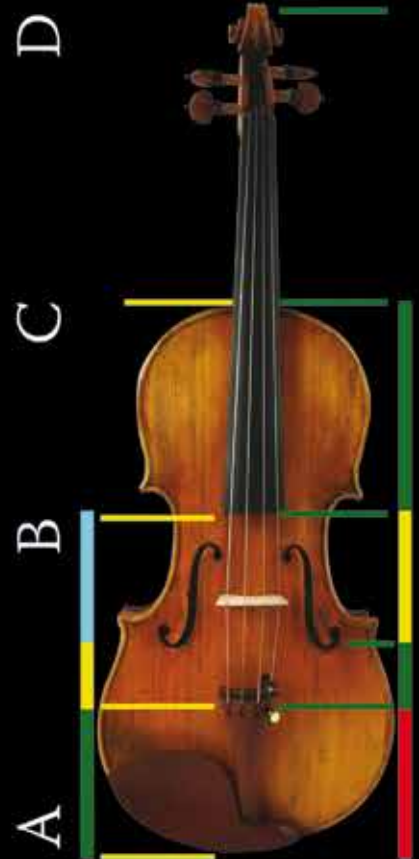
Yazı: Prof. Dr. Fikri Akdeniz

Altın Oran pek çok kompozisyonda bulunur,
çünkü zamanın bölünmesiyle ilgili bir
“doğal” yoldur.

Çok sayıda kişi sezgisel olarak matematik ve müzik arasında bir ilişki olduğunu söyler. Müzik teorisyenleri, müziği anlamak için çoğu kez matematik kullanırlar (David Wright, Mathematics and Music, 2009, AMS). Matematiğin tanınmış oranı olan ve doğada bir güzellik ölçütü olarak belirtilen Fi Sayısı (ϕ) = 1,618... sayısı ile ifade edilen “Altın Oran” müzikte de yaygın etkiye sahiptir. Örneğin, müzik aletlerinin yapımını etkilemiştir. Müzik aletleri çoğu kez ϕ sayısını temel alarak yapılır. Keman tasarımı olduğu gibi yüksek kalitede ses telinin tasarımında da Fibonacci sayıları ve ϕ kullanılmıştır. Aşağıda orkestra müzik aletlerinin en güzellerinden biri olan keman üzerindeki altın oranlar görülmektedir. $AB/BC = \phi$ = 1,618 ve $AC/CD = \phi$ = 1,618 olmasının dışında

$$\frac{AD}{AD} = \frac{AD}{AD} = \frac{AD}{AD} = \phi = 1,618 \text{ dir.}$$

Güzelliğin Matematiği

1,1, 2, 3, 5, 8, 13, 21, 34, 55, 89, 144...şeklinde uzayıp giden Fibonacci sayılarının oluşturduğu diziye Fibonacci dizisi denir. Ardışık iki sayının toplamının bir sonraki sayıyı verdiğine dikkat edelim. (1+1=2, 2+1=3, 3+2=5, 5+3=8 gibi bu yolla sonsuza kadar uzanan Fibonacci Sayılarını bulabilirsiniz) Fibonacci dizisi yaşam, güzellik ve sanatsal kavramların oluşturulmasında ortaya çıkmaktadır. (*)

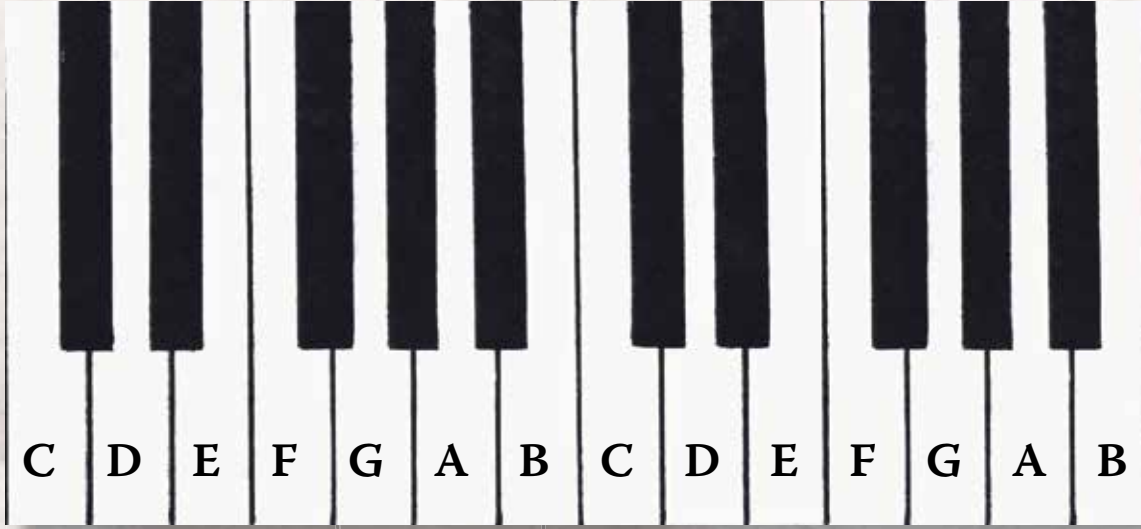
Fibonacci dizisindeki bir sayının bir önceki sayıya oranını alırsak, aşağıdaki kesirleri ve karşılık gelen ondalıklı sayıları buluruz.

Oranlara karşılık gelen sayıların değerleri arttıkça oran değerlerinin hangi sayıya yaklaştığını görmek çok kolaydır. Oranların özel bir sayıya doğru gittiği görülür ki bu değere "Altın Oran" denir. Yaklaşık olarak bu sayının değeri=1,618034'dir. Müzik de aşağıda görüldüğü gibi Fibonacci dizisine dayanmaktadır: Her notanın kendi oktavının aralığında 13 nota vardır. Bir skala 8 notadan oluşur, bunlar da 5. ve 3. notalar bir arada çalınan tüm notaların temelini oluşturur ve bunlar, temel nota olan skalanın 1. notasından 2 aralık uzaktadır. (Dikkat ederseniz bu rakamlar hep Fibonacci dizisinin içindedir.)

Piyano ve Matematik

Piyanonun tuşları da (C'den C'ye) Fibonacci sayılarına uymaktadır. Skala içinde sekizi beyaz, beşi siyah olan 13 tuş bulunmaktadır. Bunlar da 3 ve 2'li guruplara ayrılmıştır. Görüldüğü gibi skala üzerinde 1., 2., 3., 5., 8. ve 13. notalar ilk altı Fibonacci sayısı olan 1, 2, 3, 5, 8, 13' tür.

1/1	2/1	3/2	5/3	8/5	13/8	21/13	34/21	55/34
1.0	2.0	1.5	1.666	1.600	1.6	1.615385	1.619048	1.617647

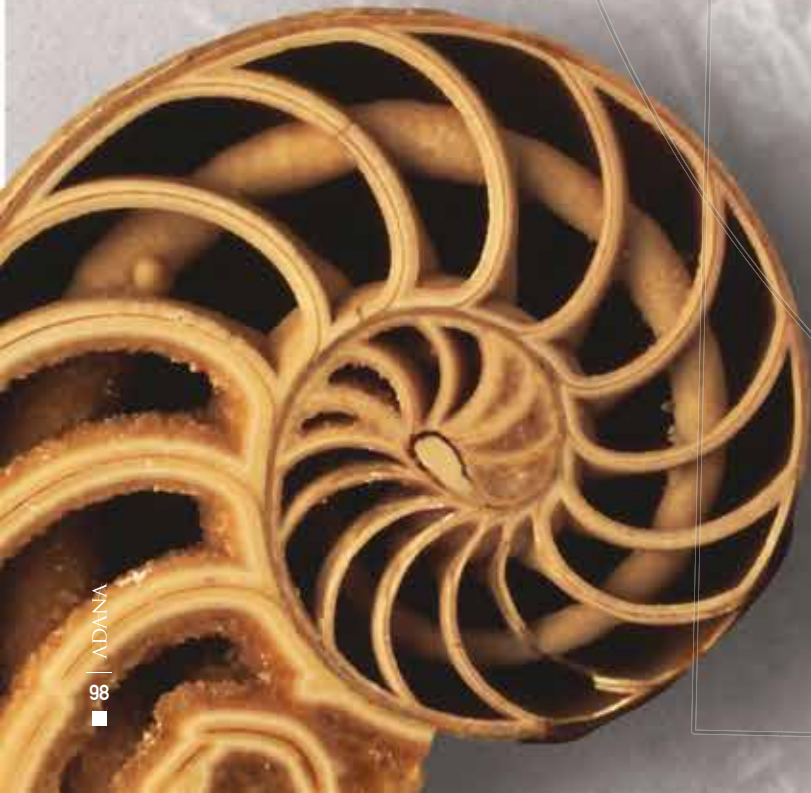

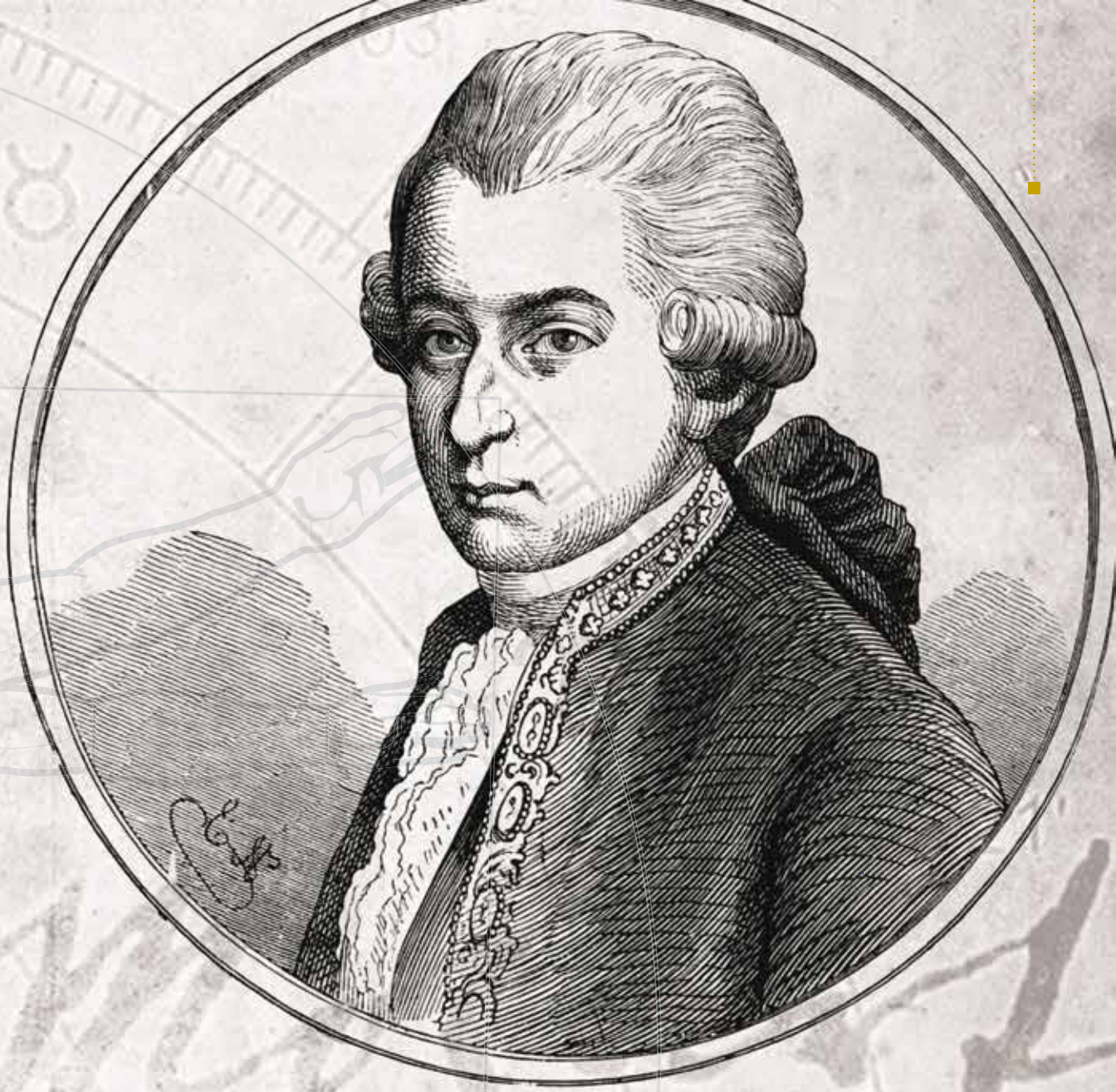
1 2 3 5 8 13

(*)Matematiksel olarak yapısında bu dizilimi barındıran veya oranları bu dizideki bir sayının, bir önceki sayıya bölümünde ortaya çıkan 1.618'e yakın olan herşeyi insan güzel veya sağlam bulur.

Mozart ve Altın Oran

Altın oran bir doğru parçasını ya da bir müzik bestesini iki parçaya bölen bir matematiksel formüldür. Fiziksel bir kanıt olmasa da Mozart'ın yaptığı müzikte Fibonacci dizisini kullandığını görmek zor değildir. Mozart yazdığı piyano sonatını altın oranı yansıtabilecek biçimde dikkat çeken bir sayı ile iki parçaya ayırmıştır. 19'uncu yüzyıl Çek bestecilerinden Antonin Dvorak; "Mozart bir güneştir." demiştir. Pek çok kişi Mozart'ın müziğinin ısı ısı parlamadığı konusunda fikir birliğindedir. Muhtemelen onun müzik dehası günlük olaylardan ilham alıyordu. Öte yandan, matematiksel denklemlerle müzikteki beste ölçümlerine sahipti. Matematikçi John F. Putz, Mozart'ın müziğindeki yapıya dikkat çekmiştir. Putz 1995'te Mathematics Magazine 68(4), 275-282 dergisinde yayınlanan araştırma makalesinde Mozart'ın piyano sonatlarında altın oran bölünmesi olup olmadığına yanıt aramıştır.

Çağdaş müzisyenler ve besteciler de altın oran ve Fibonacci sayılarından yararlanmaktadırlar.

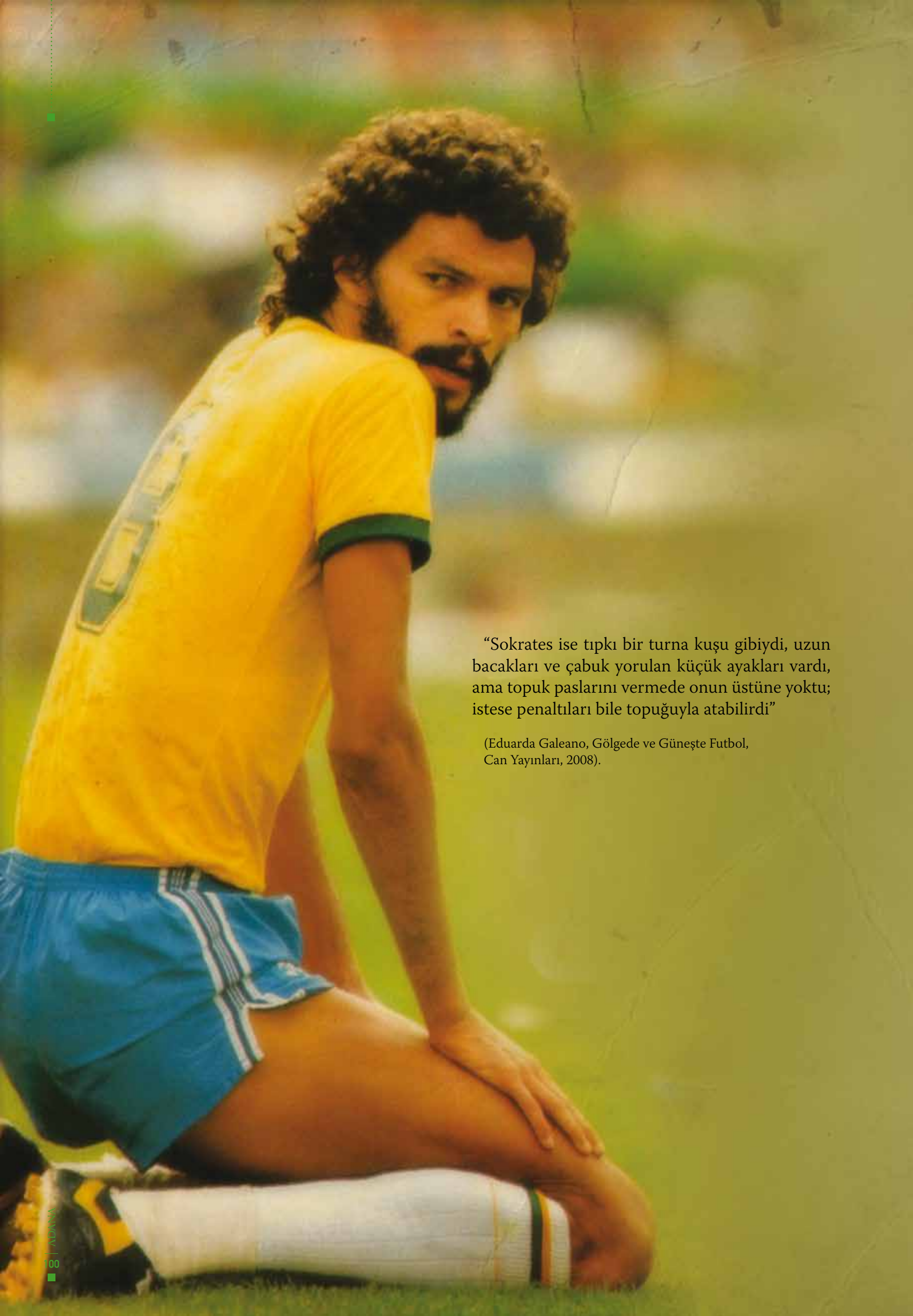
Mozart'ın döneminde piyano sanatları geleneksel olarak iki parçaya ayrılırdı. 1 Anlatım (Müzik temasının işlendiği daha kısa olan parça); 2 Geliştirme ve tekrarlama (recapitulation). Mozart'ın C Major Sonat No1'i 100 ölçümden oluşuyor ve 38 ve 62 ölçümlük iki parçaya ayrılıyor. $38/62=0,613$ değeri yaklaşık olarak Altın Oran değerine oldukça yakındır. Putz, Mozart'ın piyano sonatlarındaki bölümlerde yaptığı analiz sonucunda altın oran olduğu sonucuna varmıştır. Yirminci yüzyılın en önemli müzisyenlerinden Macar besteci Bela Bartok (1881-1945) ve Fransız mimar Le Corbusier (1887-1965) çalışmalarında bilinçli olarak altın oranı yerleştirmişlerdir. Dünyaca ünlü Alman klasik müzik bestecisi Bach'ın (1685-1750) da eserlerinde altın oran kullandığı iddiaları bulunmaktadır. Fransız besteci ve piyanist Erik Satie (1866-1925) "Sonneries de la Rose Croix" da dahil olmak üzere parçalarının çoğunda altın oranı kullanmıştır. Illinois Üniversitesi müzik Profesörü Sever Tipei (1943 -) bir öğrencinin müzikte altın oranla ilgili sorduğu soruya verdiği yanıt aşağıdaki gibidir:

Altın Oran Sezgi midir, Bilinç mi?

Altın oran aslında pek çok kompozisyonda bulunabilir, çünkü zamanın bölünmesiyle ilgili bir "doğal" yoldur. Mozart, Beethoven, Chopin vs. tarafından yapılan pek çok çalışmada bulunabilir. Soru şudur: "Sezgisel olarak mı yoksa bilinçli bir şekilde mi kullanılıyor?" Öte yandan, Fransız besteci Debussy (1862-1918) ve Macar besteci Bartok (1881-1945) gibi müzisyenler bilinçli girişimler yaparak bu oranı ve Fibonacci dizisini kullandılar. Bartok, yarım tonların Fibonacci sayılarıyla ifade edilebilen büyüklükteki aralıklarda melodiler yazdı. Ayrıca altın orana karşılık gelen oranlardaki parçalarla formal kesitleri böldü. Çok ayrıntısına girmeden, Debussy de bazı müziklerinde bunu yaptı. Çağdaş müzisyenler ve besteciler de Altın Oran ve Fibonacci sayılarından yararlanmaktadırlar.■

fikriakdeniz@altinsehiradana.com

$$\frac{a+b}{a} = \frac{a}{b} = \phi = 1,6180339887498948482045868343656381177203091798097494886180954$$

“Sokrates ise tıpkı bir turna kuşu gibiydi, uzun bacakları ve çabuk yorulan küçük ayakları vardı, ama topuk paslarını vermede onun üstüne yoktu; istese penaltıları bile topuğuyla atabilirdi”

(Eduarda Galeano, Gölgede ve Güneşte Futbol, Can Yayınları, 2008).

Futbolun Socrates'i

Tıp, Felsefe Ve Futbol

Yazı: Ali İhsan Ökten

Ben Bir Darbe Çocuğuyum

Socrates Brasileiro Sampaio de Souza Vieira de Oliveira. Biz onu kısaca "Sokrates" olarak bilirdik. Sadece Brezilya Milli Takımı'nın değil, futbol tarihinin de gelmiş geçmiş en iyi orta saha oyuncularından biriydi. Lakabı ise "doktor"du. Futbol oynarken aynı zamanda tıp fakültesini de bitirmiş ve üzerine felsefe doktorası da yapmıştı. Sadece adı ve futboluyla değil, aynı zamanda felsefeye olan düşkünlüğü, entelektüel bilgisi ve ülkesinin demokrasiye geçmesi için verdiği siyasi mücadele ile de bir filozof gibiydi. Oyunu okuma, topuk pası verme, vücut ve top tekniğini bir arada kullanma gibi yetenekleriyle futbola ayrı bir estetik katmıştı.

Ben Bir Darbe Çocuğuyum

1954 yılında adını Sokrates koyacak kadar Yunan felsefesi tutkunu bir babanın oğluydu. Babasının Antik Yunan felsefesine merak sarması çocuklarına büyük Yunan filozoflarının ismini vermesine neden olmuştu; Sofokles, Sostenes ve Sokrates. Yaşamında hep adaleti aradı Sokrates. 'Bir darbe çocuğuyum.' diyordu. 1964 yılında, on yaşındayken babasının yakalanmamak için evinde 'Bolşevik' kitaplarını yakmasını unutamıyordu. Yaşamda üç idolünün olduğunu söylüyordu; Küba'nın efsane lideri Fidel Castro, Arjantinli yoldaşı Ernesto Che Guevara ile müzik efsanesi 'Beatles' grubunun solisti John Lennon. En sevdiği filozoflar ise Hobbes, Platon ve Machiavelli'ydi. Oğlunun ismini ise "Fidel" koymuştu.

15'inde Seçime

Meşin yuvarlağın peşinde koşarken babasını yaptığı seçimden dolayı hiç yarılmadı. Ne bakmadan attığı muhteşem topuk pasları ne karşısındakini ve seyrendenleri şaşkına çeviren çalımları ne de oyunu okuyup çözüm üretmedeki yeteneği onu meslektaşlarından ayrı kılan...

Onu farklı kılan sonuç odaklı futbol anlayışını reddedip ülkesinde 22 yıl süren askeri diktatörlüğe karşı çıkıp demokrasiden yana tavır koyması olmuştu. Sahaya demokrasi yazılı saç bandı takarak çıkan Sokrates, Corinthians'ta futbolcuların yönetimde söz sahibi olabilmesi için "Corinthians Democracy" hareketini başlatmıştı. Corinthians, 1982 yılında şampiyonluk kupasını havaya kaldırırken Sokrates ve arkadaşlarının formalarının arkasında "Democracia" yazıyordu. Bununla kalmadı 1982'de Brezilya'da düzenlenen ilk serbest seçimlerde dikta rejiminin yıkılması umuduyla halkı sandığa çağırarak "Dia 15 Vote" yani "15'inde Seçime" yazılı formalarla sahaya çıktılar. 1989 yılında yapılan ilk özgür seçimlere kadar mesajlarıyla, konuşmalarıyla demokrasi ve özgürlük mücadelesi verdi.

Futboldaki ilk sendikalaşmayı ve futbolcu haklarını dile getirerek; "Bu saatten sonra devrim, sadece globalizmin halkı uyutma aracı olan futbol sayesinde olur." demişti.

Futbolda Güzellik, Zaferden Önemlidir

Hayatını birçok meslektaş gibi 120 metre uzunluk ve 90 metre genişlikle hiçbir zaman sınırlandırmadı. 1982 ve 1986 Dünya Kupaları'nda Brezilya Milli Takımı'nın kaptanı olan Sokrates, dünyanın şapka çıkardığı takımlarını şu sözlerle tarif ediyordu: "Bu takım, hayal gücü, idealizm ve şiirin birleşimi. İnsanlar onların hayallerini yansıttığımız için bizi izlemeye geliyorlar. Futbol sahasında güzellik, zaferlerden daha önemlidir!". 1982 Dünya Kupası'nda gönüllerin şampiyonu olan Brezilya'nın kaptanı, kendilerini şampiyonlar gibi karşılayan taraftarlara şöyle diyecekti: "Çalım atmak diktatörlere çalım atmaktan daha kolay... Siz zoru başaracak, Brezilya'ya demokrasi şampiyonluğunu getireceksiniz!"

Eğer tıp okumamış olsaydım,
yetenekleri daha sınırlı
bir oyuncu olurdum

Geri Geri Oynasa Bile Daha İyi

Çalı sakalı, dağınık saçlarına taktığı bandanası, iri cüssesi, o dönem giyilen kısa şortların da etkisiyle oldukça uzun görünen bacakları, fuleli koşuları ve yaptığı politik çıkışlarla büyük bir futbolcudan ziyade 1980'lerin bir pop starına benziyordu. 1.93'lük boyuna karşın oldukça küçük olan 40 numaralı kramponlarıyla müthiş bir yaratıcılıkla oynuyor, topuk pasının öncülerinden biri oluyordu. Pele onun hakkında şöyle diyordu: "Socrates geri geri oynayarak birçok futbolcudan daha iyi oynayabilir".

Saha içinde çok fazla bir efor sarf etmeden topa zarafet ve soğukkanlılıkla hükmediyor, tepegözü gibi bir saha görüşüyle topu en müsait arkadaşına aktarabiliyor, defans oyuncularını şaşkına döndürüyordu. Üstelik aldığı tıp eğitimi nedeniyle 25 yaşına kadar doğru dürüst top oynamayan bu adam, sahalara çıkmasıyla şampiyonluklara uzun zamandır hasret kalan bir taraftar topluluğuna ilaç oluyor, 1979, 1982 ve 1983 yılında 3 ayrı şampiyonluğun altına imza atıyordu. 1983'te Güney Amerika'da yılın futbolcusu seçilip sevinmesi gerekirken, O daha çok ülkedeki askeri düzenden insanları adına endişe duyuyordu.

Futbolcu ve Doktor

Futbolculuğunun yanında aynı zamanda bir tıp doktoru olan Socrates, futbolu bıraktıktan sonra bir süre gönüllü olarak Brezilya'nın fakir ve gelişmemiş kasabalarını dolaşıp hiçbir ücret almadan doktorluk yaptı, tıpkı Che Guevara gibi... "Ben futbol oynarken aynı zamanda tıp da okuyordum. Herkesten daha çok yenilikçi olmak zorundaydım. Eğer tıp okumamış olsaydım, yetenekleri daha sınırlı bir oyuncu olurdum. Kesinlikle..." şeklinde konuşuyordu.

Filozof Sokrates'in Krampon Giymiş Hali

Futbol 9 Kişiyile Oynansın

Evet, o bir "futbol" filozofuydu. Futbolun her yerde birbirine benzemesinden, standartlaşmasından rahatsızdı. Bugün oynanan futboldan hiçbir zevk almıyor, futbolu güzelleştirmek için 11 kişinin sahada yaratıcılığı kısıtladığından dem vurarak, futbolcu sayısının 9 kişiye indirilmesini istiyordu. "Futbol değişti çünkü Brezilya değişti. Kentli bir ülke olduk. Önceleri oyun oynama imkanı sınırsızdı, istediğin her yerde oynayabilirdiniz. Şimdi oyun alanı bulmak zor. Rio plajlarında oynayan çocuklar da bağımsız değildir. Escolinhasların yani plaj futbolu idman kulüplerinin üyesi olmak zorundadırlar. Çocuklar artık futbol oynamayı sahipsiz çayırarda öğrenemiyorlar çünkü sahipsiz arazi kalmadı."

Sigaradan Öleceğim Dedi.

Bağırsak Enfeksiyonundan Öldü

Kendi sağlığını ise hiçbir zaman düşünmedi. Tam bir sigara ve içki düşkünyüdü. "13 yaşımdan beri sigara içiyorum. Benim için tek felsefi mesele var o da şu: "Neden olmadığım biri gibi görünmeye çalışıyorum? Sigara içiyorum. Akciğer kanserinden ya da amfizemden gideceğim. Sigara içmeden duramıyorum." Bağırsak enfeksiyonu geçiren Brezilya Milli Takımı'nın ve futbolun efsane oyuncusu 57 yaşındayken 2011 yılının son günlerinde hayata veda etti.

Futbolun ve demokrasinin yeşil sahalardaki filozofunun, genç sayılacak yaştaki ölümü sadece Brezilya için değil evrensel kültürümüz için de bir kayıptı. Çünkü o bir futbolcudan çok daha fazlasıydı... Belki de yüzyıllar sonra adaşı olduğu efsane filozofun krampon giyinip dünyaya tekrar gelmiş hali gibiydi.

İtaat etmek yerine direnmeyi tercih eden geleneğin son temsilcilerinden Sokrates hayata veda ederken arkasında "Başka bir dünya mümkün..." diyenlere futbolda nasıl var olabileceklerini gösteren çok güzel bir yol haritası bırakmıştı. Başkaları ise milletvekili olmuştu ama her şeyi büyükleri biliyordu. ■

aliihsanokten@altinsehiradana.com

Eli Ateşin İçindeki Yazar

Virginia Woolf

Yazı: Şebnem Ragıboğlu

Her Yazdığı Kitaptan Sonra Bunalıma Girdi...

Yaşamına Daha İyisini Yapamayacağı Korkusuyla Son Verdi

Bu sayfaların konusu her ne kadar “Kadın ve Sanat” olsa da bu yazı dizisinde amaçlanan kadının kendisini kanıtlamasına katkıda bulunmak değil, kendini kanıtlamış kadınları belleğimizin derinliklerinden yüzeye çıkarmak ve kadınlık değil, fakat insanlık yönlerine vurgu yapmaktır. Sanat yapmak için elbette ki bir birikim gerekli olacaktır. Bu ruhsal veya kültürel birikim olabilir. Bu birikimi her kim yaparsa, kadın-erkek, beyaz-siyah, güzel-çirkin, fakir-zengin, yaptığı sanat bir adım öne çıkacaktır. Bir sanat eseri meydana getirmek, bu ister bir roman olsun, ister heykel, resim veya müzik, sancılı bir süreçtir. Sanatçıların yaşam öykülerini okuduğumuzda, bunu açıklıkla görebiliriz. Kadınların, sanat tarihi kitaplarına yeterince geçememiş olma sebebini kanımca yine kadında aramak gereklidir. Tarihe geçenlerin (sadece sanat tarihine değil) bilim tarihine veya politika tarihine, elini ateşe sokanlar olduğunu görürüz. Bu sayının konuğu Virginia Woolf, elini ateşe sokmakla kalmaz bizzat kendini ateşe atar. Ve bunu şöyle dile getirir: “Sanatımı son derece vahşi koşullar altında öğreniyorum. Çok az insan, yazarken benim çektiğim kadar eziyet çeker.” Virginia Woolf, her bir kitabını yaratma sürecinde delirmeyi göze alarak sanatından vazgeçmez.

Eşinin Başa Çıkamadığı Uzun Bir dönem Hastahaneye Kapatıldı

Huzursuz Bir Ruh, Virginia Woolf

1882 yılında Londra'da dünyaya geliyor Virginia. Babası Sir Leslie dönemin tanınmış yazarlarından biri ve üniversitede öğretim üyesi. Annesi ise sanatçı bir aileden gelme. Virginia'nın büyük teyzesi, İngiltere'nin ün kazanmış ilk fotoğraf sanatçısı Margaret Cameron.

O yıllarda kadınların, İngiltere'de bile ikinci planda kalması nedeniyle, erkek kardeşlerinin aksine okula gönderilmiyor Virginia. Babasının çok kapsamlı olan kütüphanesinde kendini geliştiriyor ve doymak bilmeyen okuma açlığını gideriyor. Bu kütüphane, onun yazarlık yolundaki gelişiminde etkili bir kaynak oluşturuyor. Ölümüne dek çoğu roman olmak üzere 20'ye yakın kitap ve 200'e yakın kitap eleştirisi yazıyor.

İlk depresyon belirtilerini annesini 13 yaşında yitirdiğinde yaşıyor. 22 yaşında babasını kaybettiğinde ise bambaşka ve özgür bir yaşamın kapıları açılıyor Virginia'ya. Erkek kardeşleriyle beraber Bloomsbury mahallesinde yeni bir eve taşınıyorlar ve Bloomsbury adıyla anılan entelektüel bir arkadaş grubuna dahil oluyorlar. Grup üyeleri birbirlerinin evlerinde toplanarak edebiyat ve felsefe tartışıyorlar.

Virginia, 30 yaşında evleneceği Leonard Woolf ile bu grup toplantılarında tanışıyor. Leonard, bu grubun en değerli üyelerinden biri.

"Ben Deliyken..."

Böyle yazıyor günlüğüne Virginia. Hayatı boyunca dönem dönem nöbetler geçiriyor. İlaç içerek veya kendini penceleden atarak başarısız intihar denemelerinde bulunuyor. Bu nöbetlerin çok uzun sürdüğü de oluyor. Eşinin ve hastabakıcıların başa çıkamadığı uzun bir dönem, hastaneye kapatılıyor. Kimi doktorlar şizofren teşhisi koyuyorlar Virginia'ya.

Özellikle yazdığı kitapları bitirme aşamasına geldiğinde hastalığı nüksediyor. Bilincini kaybediyor ve sesler duyuyor.

**“Sanat Açısından Bunlar,
Yani Delilik Nöbetlerim
Son Derece Verimli.
İnsan Daha Üretici Oluyor.”**

En ünlü kitaplarından biri “Mrs. Dalloway”, tek bir günde geçmesine rağmen, Virginia roman kahramanlarını zihinlerinde geçmişe göndererek, romanında geniş bir zaman dilimini anlatmaktadır. Bu kitapta “Kanallama” dediği bir tekniği kullanarak, roman kahramanlarının bugünüyle geçmişi arasında bağlantılar kurar.

“Kendine Ait Bir Oda” ise feminist hareketin elinden düşürmediği bir kitaptır. Konu, kadın ve edebiyattır. Erkeklerin; “Madem bizler kadar düşünme yeteneğiniz olduğunu ileri sürüyorsunuz, neden Shakespeare gibi bir deha çıkaramadınız?” sorusuna bir yanıtıdır. Virginia, Shakespeare’in Judith adında bir kız kardeşi olduğunu varsayar ve bu kızkardeşin edebiyat ve yazı konusunda çok yetenekli olmasına rağmen, hangi engellemeler yüzünden bir Shakespeare olamayacağını kanıtlamaya çalışır. Ve kitabını, “Para kazanın, kendinize ait ayrı bir oda ve boş zaman yarattın ve yazın. Erkekler ne der diye düşünmeden yazın” diye noktalar.

**“Ben İngiltere’de İstedikini
Yazmakta Özgür Tek Kadınıam”**

Virginia, kocası Leonard ile beraber, evlerinin alt katında kurdukları matbaa sayesinde, yayınevlerinin onayını almak zorunda kalmadan özgürce yazabilme olanağı elde etmiştir. Bir hobi olarak başlayan matbaa, zamanla gelişmiş, daha geniş ve ayrı bir mekana taşınmış ve bir yayınevi niteliği kazanmıştır.

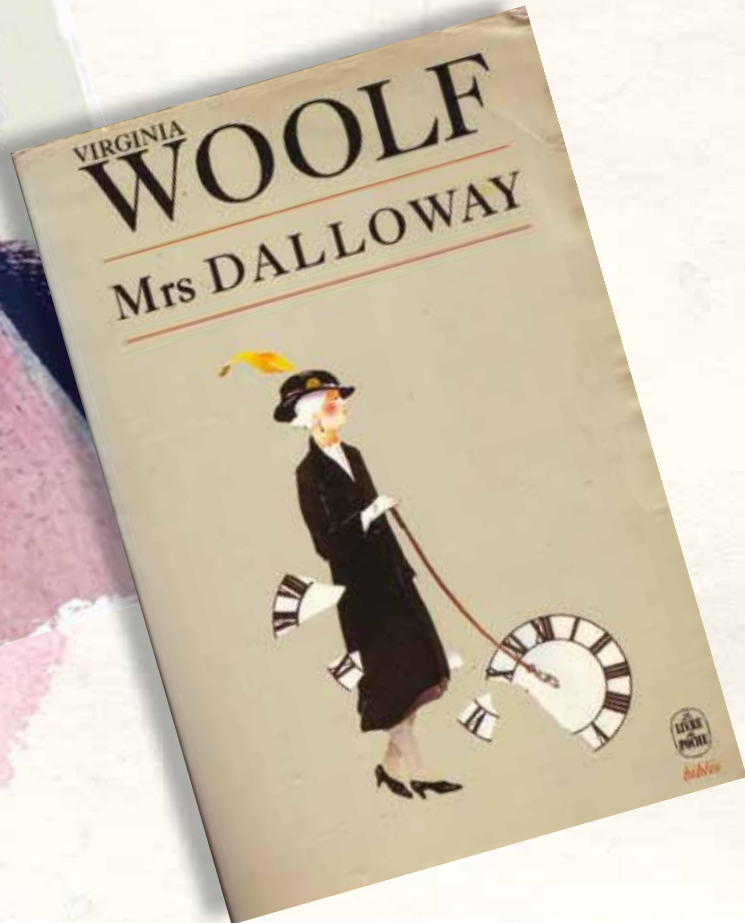
İngiltere’de ve Avrupa’da ilerleyen yıllarda üne kavuşacak olan kimi yazarların ilk kitapları da bu yayınevinde basılmıştır.

Suların Uğursuz Çağrısı

Kocası Leonard’ın işte olduğu bir bahar günü Virginia kocasına aşağıdaki mektubu yazar, evlerinin yanındaki ırmağa yürür. Yürüyüşlerinde yanında bulundurduğu bastonunu ırmak kenarına bırakır. Elbisesinin ceplerini ağır taşlarla doldurur ve ırmağın ortasına, derin yerine doğru ilerleyip kendini suların akıntısına yani ölüme bırakır. 59 yaşındadır. Cesedi, uzun aramalar sonucu 15 gün sonra bulunur. Eşine şöyle bir not bırakmıştır:

“Hissediyorum. Yeniden deliriyorum. O korkunç zamanlara tekrar katlanamayız. Sesler duymaya başladım. Bu yüzden yapılacak en iyi şeyi yapıyorum. Sen mümkün olan en harika mutluluğu verdin bana. Hayatımın tüm mutluluğunu sana borçluyum. Zannetmem ki iki kişi, bizim sahip olduğumuz mutluluktan daha fazlasına sahip olsun.” ■

sebnemragıboglu@altinsehiradana.com

İsa'dan Daha Popüler

John Winston

Yazı: Edip Kuzey Akten

Lennon

Bir
duygu, tasarı ya da
güzelliğin anlatımında kullanı-
lan yöntemlerin tümüne kısaca "sanat"
diyoruz. Yani yöntemler çok çeşitli; ama
sanırım müzik, tüm sanatlar içinde ifade ve etki-
leme gücü en yüksek olanlardan birisi. Çünkü hem
sözü, hem melodiyi ve çoğunlukla görsel unsurları bir
arada kullanabilme imkanı sunuyor insana. Belki de
bu yüzden en popüler ve en çok "yapılmaya çalışılan"
sanat türü olması. Evet, müzikle iştigal eden sayısız insan
var, ama ne yazık ki büyük bir kısmı "kakafoni" dışında
bir şey üretmiyor. Zira müzik, uzun bir zamandır
"sanatsal" işlevi dışında endüstriyel bir üründür. Ve
sistem, sanatsal öğeleri önemsemiyor, sadece
çabuk üretilen, hızla tüketilen ve idrak
gerekltirmeyen ruhsuz sesleri pompa-
lamaya devam ediyor, zavallı
kulaklarımıza.

John Lennon

Çünkü
müzik, her şeyden
önce bir "sanat" ürünüdür ve
çok güçlü bir ifade biçimidir. Neyse ki
zamanın tüm evrelerinde arkasında beyin
bulunan kulaklara hitap eden sesler ve sözler
üreten "sanatçılar" var, sayıları hızla azalsa da... Yeni
yazı dizimizin öznesi, bu müzisyenler olacak. Duygu-
larını ve fikirlerini notalarla, sözleriyle, duruşlarıyla ve
tavırlarıyla gezegenin yüzüne vuran, müziği hem sanat, hem
de ifade aracı haline getiren ve kitleleri peşine takıp, cesurca
yürüyen "özel" insanlar. Kimi sözleriyle, kimi yarattığı yeni
bir müzikal türle, kimi tavırlarıyla, kimi kıyafetleri ve sahne
soylarıyla, kimi de sadece varlığıyla çığır açan kahra-
manlardan bahsedeceğim sizlere. Enstrümanları silah,
sözleri mermi, müzikleri marş, tavırları eylem olan
"Melodik Devrimciler"den. Oysa; "Bir ülkenin
türkülerini yapanlar, yasalarını yapanlardan
daha güçlüdür!" sözüyle ne güzel
anlatmış işin aslını Victor
Jara.

Ben 5 yaşındayken annem bana hep mutluluğun
'hayatın anahtarı' olduğunu anlatırdı.

Okula başladığımda bir sınavda;
büyüyünce ne olmak istediğimi sor-
duklarında 'Mutlu olmak istiyorum.'
diye yazdım. Bana soruyu anlamadı-
ğımı söylediler. Ben de onlara hayatı
anlamadıklarını söyledim

9 Ekim 1940'ta İngiltere'nin Liver-
pool kentinde büyük bir efsane
dünyaya gözlerini açtı. Birer işçi
olan anne ve babası, John iki yaşınday-
ken boşandılar. Teyzesi Mary "Mimi"
Smith tarafından büyütülen John, baba-
sını 20 yıl boyunca yalnızca iki kez gö-
rebildi. 1957'de lisedeyken, teyzesi ona
ilk gitarını hediye etti. Aynı yıl, annesi
bir polis otosunun altında kalarak öldü.
Bu olayla çok sarsılan John, yıllar sonra
Beatles'ın en ünlü şarkılarından 'Julia'da
annesine olan sevgisini anlattı ve ilk oğ-
luna da "Julian" ismini verdi. Kendisi gibi
annesini henüz 14 yaşındayken kaybeden
Paul McCartney ile kaderlerinin tek or-
tak noktası ise bu acı olmayacaktı. Çünkü
birlikte kurdukları grup, müzik tarihinin
en sevilen gruplarından birine, her ikisi

de ölümsüz birer efsaneye dönüşecekti.

Şubat 1958'de Paul McCartney, Geor-
ge Harrison'ı Lennon'a tanıttı. Temmuz
1960'ta grubun 'The Silver Beatles' olan
adı 'The Beatles'a çevrildi. Bir yıl sonra
da Ringo Starr gruba katıldı. Grubun ilk
45'liği olan 'Love Me Do' Ekim 1962'de pi-
yasaya çıktı. The Beatles ile dünya çapında
başarı kazandılar, bazı eleştirmenler tara-
fından dünyanın gelmiş geçmiş en iyi gru-
bu olarak nitelendirildiler. Kazandıkları
ödülleri kendileri bile sayamıyordu.

Burada uzun uzun efsanevi The Beatles'ı
anlatmayacağım ben size. Şüphesiz The
Beatles 'müzikal bir devrimci'dir, müzik
tarihinin en önemli figürlerinden biridir,
bugün bile dünyanın en çok satan grup-
larının başında gelir, yani büyüklüğü ve
etkisi tartışılmaz. Ama benim yazımın ko-
nusu, The Beatles'ın beyni; zeki, yaratıcı,
sivri dilli asi çocuğu ve romantik devrim-
cisi olan John Lennon.

"Müzik herkesindir.

Ancak yayımcılar ona insanların
sahip olduğunu düşünüyor."

Lennon her zaman grubun en aykırı
rı ve 'siyasi' kişiliği oldu. Hatta 1963'te
Kraliçe Elizabeth ve Prenses Margaret'in
de katıldığı Londra'daki Royal Variety
Performance'da çalarken mikrofondan;
"Arkada ucuz koltuklarda oturanlar el-
lerinizi çırpabilir misiniz? Onun dışında
herkes, sadece mücevherlerinizi şingir-
datsanız yeter." diyerek yeni bir sansasyo-
na imza attı.

Daha sonra Amerika'daki bir röporta-
jında John Lenon o olay yaratacak sözü
söyledi: "... Şu an İsa'dan daha popüle-
riz ama hangisi ilk gidecek bilmiyorum,
Rock'n Roll mu, Hristiyanlık mı?..." Her
ne kadar espri olsun diye söylemişse de
bu söz elbette dokunduğu konu dolayısı-
yla toplumun büyük bir kesiminin tepki-
siyle karşılaştı. Beatles plakları yakılmaya
başlandı, Hristiyan örgütlerce kara listeye
alındılar. Daha sonra ABD basınına yap-
tığı açıklamada: "Herhalde 'televizyon
İsa'dan daha popüler' deseydim hiçbir şey
olmazdı. Ben Tanrı karşıtı, İsa karşıtı ya
da din karşıtı değilim... Ne dediysem onu
dedim ve yanlıştı. Ya da yanlış anlaşıldı ve
şimdi de bütün bunlara yol açtı; ama ben-
den mutlaka bir özür bekliyorsanız ve bu
sizi mutlu edecekse özür dilerim." şeklin-
de konuşmuştu.

“Hayat; biz onu planlarken başımızdan gelip geçenlerdir.”

Lennon, 1964'te “In His Own Write” ve 1965'te “A Spaniard In The Works” adlı kitaplarını yayımladı. Ve o yıllarda hayatına giren biri, hem Lennon'ın hem de grubun kaderini tamamen değiştirecekti. Tüm fanatik The Beatles hayranlarının lanetlediği ve “grubu dağıtan kaltak” olarak nitelendirdiği avangard ressam ve “konsept” sanatçısı Yoko Ono...

Yoko Bir Şeytan mı ?

Yoko, kendi felsefesi, ürettikleri, müziği ve yaptıklarıyla Lennon'ı derinden etkiledi. Her ne kadar kızsak da Yoko bir 'şeytan' değil, Lennon'ın uğruna eşini ve oğlunu terk ettiği büyük aşkı, müzik ve eylem arkadaşı, oğlunun annesi ve bir sanatçıdır. Lennon, Yoko ile tanıştıktan sonraki dönemlerinde; The Beatles'ı aşan parçalara, derin politik duyarlılığa ve anarşizme kayan tarzına ulaştı. Belki de Yoko, Diego'nun Frida'sı, Robert Mapplethorpe'un Patti'si olmuştur Lennon için...

1968 yılında Yoko ile birlikte “Unfinished Music, No.1: Two Virgins” albümünü

çıkardılar. “Two Virgins”, içeriği ve Lennon ile Ono'ya ait çıplak fotoğraflar yüzünden birçok tartışmalara neden oldu. Çift, 20 Mart 1969'da evlendi ve bundan birkaç ay sonra avangard albümleri, “Unfinished Music, No.2: Life With the Lions” ve “The Wedding Album”ü yayınladılar. Vietnam Savaşı'na karşı yaptıkları ve adeta bir marşa dönüşen şarkıları ‘Give Peace a Chance’ de bu dönemde yapıldı. Bir sonraki ay Lennon ve Plastic Ono Band, eroin bağımlılığına karşı verdiği savaşı anlatan “Cold turkey”i yayınladı. Lennon ve Ono barış kampanyalarına devam ediyorlardı. ‘War Is Over! (If You Want It)’ ile billboardları sarsıyorlardı. Şubat 1970'te bir hafta içerisinde ‘Instant Karma’ şarkısını yazdı ve bu parça İngiltere ve Amerika listelerinde hit oldu. Bu parçanın hit olmasından iki hafta sonra Beatles üyelerinden Paul McCartney, grubun dağılacağını açıkladı. Lennon da kendi albümü “John Lennon/Plastic Ono Band”ın tanıtımını Beatles'in çevresinde dönen birçok efsanenin yanlışlarını anlattığı bir söyleşide tanıttı.

“Beatlemania” olmasa da Beatles sona ermişti; oysa John'un hayatında bazı şey-

“Gerçekten sevginin bizi kurtaracağını düşünmüştüm ve hala tek ihtiyacınız olan şey sevgi.”

ler yeni başlıyordu. John ve Yoko'nun balayı Amsterdam'daki bir otel odasının yatağında geçti. Hair Peace ve Bed Peace (saç barışı ve yatak barışı) yazan koca iki pankartla beraber yataklarında bir hafta geçirdiler, tüm kameralar ve dünyanın gözleri önünde. Bu güzel ve sıra dışı protesto John'u 'barışın çılgılığı' haline getirdi ve o bu lakabı gururla taşıyıp Yoko'suyla beraber çok daha fazlası için çalıştı. John altısı Yoko Ono'yla olmak üzere on bir albüm yaptı.

Lennon, bir kaç dakika sonra kendisini öldürecek olan Chapman'a imza verirken

Nixon Onu Ulusal Tehlike Olarak Gördü

1971 yılının başında Lennon New York'a taşındı. Burada yeni bir marş haline gelen 'Imagine' parçasını yayınladı. Bu parçanın hit olmasının ardından Lennon ve Ono daha fazla politik aktivitelere girdiler. Gelişen politik tavırlarının sonucu, 1972 yılının yazında "Sometime in New York City" albümünü çıkarttılar. Bu albüm tümüyle politik parçalardan oluşuyordu. 1973 yılında "Mind Games"i yayınladı. Bir yıl sonra da 1974'te Ono'dan ayrılarak Los Angeles'a taşındı.

Daha sonra Lennon ve Ono yeniden birleşti. 1980'de Lennon ve Ono'nun ortak çalışması olan "Double Fantasy" yayınlandı. Yoko ve John'un bol yankılı ve politik yaşamları birilerini rahatsız etmeye başlamıştı. Bir New York aşığı olan ve orada hayatını sürdüren Lennon, Nixon yönetimi sırasında ulusal tehlike olarak hedef gösterilmiş ve sınır dışı edilmek istenmişti. Çünkü Lennon, insanları yazdığı ve beslediği parçalarıyla katıldığı televizyon programlarında cesur, özgür açıklamalarıyla; peşinde dolanan kameralara verdiği zekice cevaplarıyla ve yaratıcı eylemleriyle her daim barışa çağırıyor, Vietnam Savaşı'nı sorgulatıyordu. Demokrat Carter başkanlığı kaybedince yükselen 'yeni sağ'ın hedeflerinden biri olmaya devam etti.

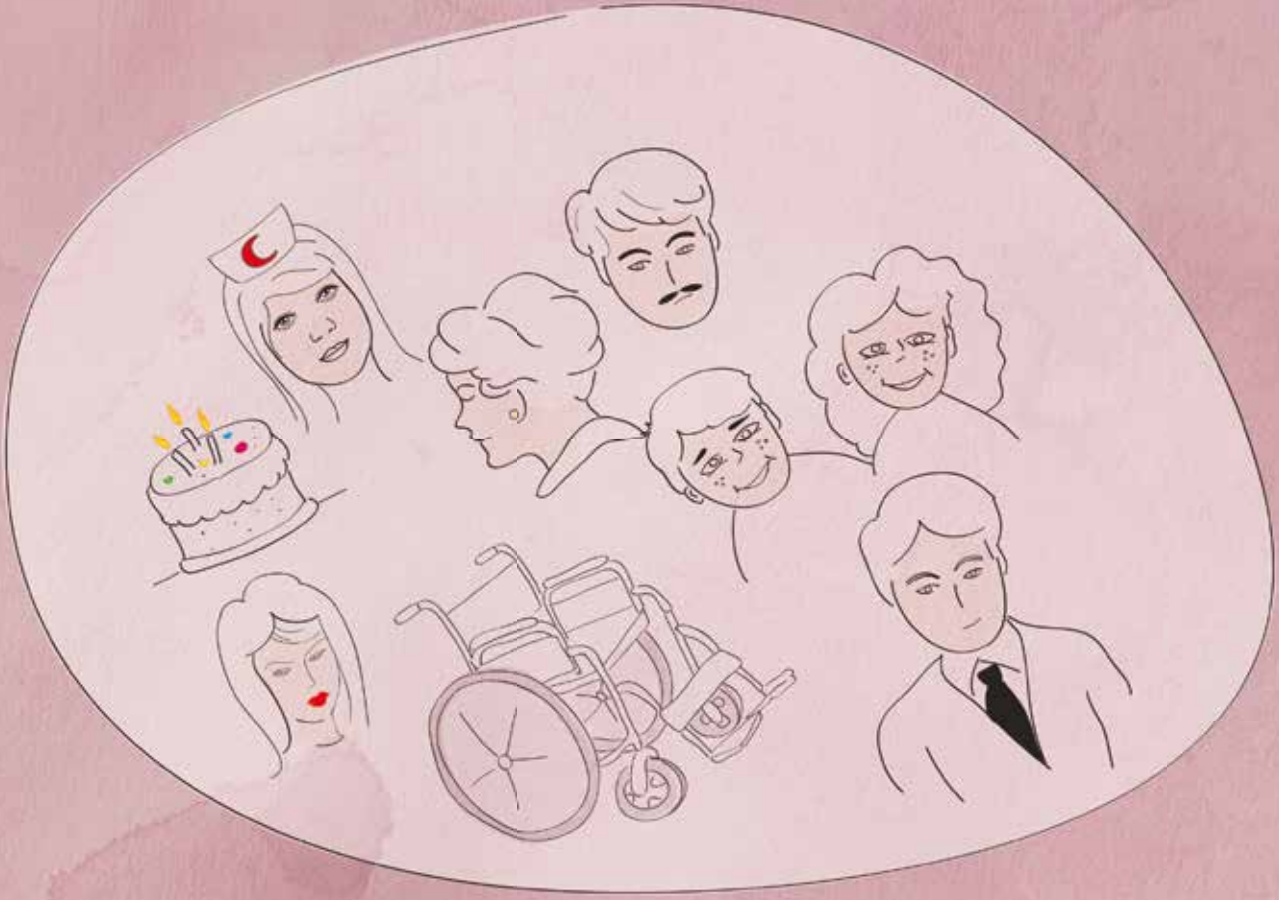
"Tanrı, acımızı ölçtüğümüz bir konsepttir."

"Büyük bir olasılıkla bir kaçık tarafından haklanırım."

1960'ta, henüz gencecik bir "Beatle" iken bir röportajda nasıl öleceği sorulduğunda bu cevabı veren Lennon'ın bu kehaneti 20 yıl sonra gerçekleşti. 8 Aralık 1980'de New York'ta kaldığı otelin önünde, Mark David Chapman adında bir adam, elindeki plağı Lennon'a uzatıp imzallattı, hemen sonrasında da Lennon'ı vurdu. Akli dengesi yerinde olmadığı öne sürülen Mark David Chapman, Lennon'ı çok sevdiğini ama 'The Beatles'ı dağıttığı için' öldürdüğünü söylese de akli başında herkes olayın bu kadar basit olmadığını biliyordu. Lennon sistemin tekerine çomak sokuyordu ve durdurulması gerekiyordu. Ve bu sebeple bu 'güzel ruhlı adam'; hayatını sevgi ve barışa adanmış koca bir yürek, çirkin bir savaşın kurbanı ama aynı zamanda müziğin ve felsefenin ölümsüz efsanelerinden biri haline geliyordu... ■

John Lennon'u Dinlemeden Ölmeyin:

- 01- Imagine
- 02- Give Peace A Chance
- 03- Mother
- 04- Jealous Guy
- 05- Mind Games
- 06- Going Down On Love
- 07- Woman
- 08- Just Like Starting Over
- 09- Grow Old With Me
- 10- Working Class Hero

Diyar Erzen

Moda: O Günü, Bu Günü, Şu Günü Kutlamaları

Yazı: İlkay Zehra Ülbeği

Resimleme: Diyar Erzen, Utku Kalıpçioğlu

Özel Günler önümüze pişirilip pişirilip konan
bir pilav çeşidi haline gelmiş bulunmakta
ve bu pilav artık lapa oldu

Sevgililer günü
Öğretmenler günü
Anneler günü
Babalar günü
Sekreterler günü
Avukatlar günü
Doktorlar günü
Çocuklar günü
Hemşireler günü
Yaşlılar günü
Yeni yılın ilk günü
Gazeteciler günü
Doğum günü
Kadınlar günü
Su günü
Engelliler günü
Solaklar günü
Evlenme günü
Barış günü
O günü...
bu günü...
şu günü...
Say say bitmez.

Sadece bir gün...Hatırla, önemse, kutla, hediye al, anlık, temelsiz, geçici bir mutluluk yarat, sonra da unut, ta ki bir yıl sonraki o gün tekrar gelinceye kadar.

Bu mudur?

Günümüzde budur. Moda olan budur.

Bu gün kutlamaları, gazetelerde, TV'lerde, sosyal medya ağlarında, basın-da, içtenlikten uzak sanal moda yaratılar olarak alışverişin körüklendiği, sevgilerin, dostlukların, aşkların, mesleklerin, inançların, günlerin, saatlerin, değerlerin, tamamen maddiyata dayatılmasının eseri haline gelen, önümüze pişirilip pişirilip konan bir pilav çeşidi haline gelmiş bulunmakta ve bu pilav artık lapa oldu diyebiliriz günümüzde.

O kadar da bencilce bir yaklaşım ki bunu anlayabiliyor olmak mümkün değil. Yani en azından ben anlayamıyorum.

Neden mi?

Anneler gününde annesi olmayanlar ne yapsın? Ya anne baba olmayanlar?

Anne baba olmak için maddi manevi her şeyini verenler ama olmayanlar? Anne baba olmuş ama evladını kaybetmişler o gün ne yapsınlar? O gün onların özlemini, üzüntüsünü, kırıklığını kim tarif edebilir? Kim onların gününü kutlayacak? O üzüntüyü, o derin acıyı, o sızıyı, o ince yarayı kim telafi edecek? Tam tersi yaralarına tuz basmıyor muyuz?

Her dakika bir yaş günü...
Her saniye yeni bir yıla adım...

Ya parası olmayıp annesine, babasına, sevgilisine, eşine hediye alamayıp boynu bükük kalanların gözlerindeki eziklik hal-leri ne olacak? Kim telafi edecek?

Bu devirde kalpten gelen bir öpücük, şefkatli bir dokunuş maalesef yetmiyor, yetemiyor insanoğluna. Çünkü insanoğluna dayatılan; maneviyatın gücü değil maddiyatın buz gibi soğuk yüzü ve yaşanan hayatın değil seyredilen hayatın gerçeksizliğidir.

Yaşadığımız her saniye, her dakika her gün sevenlerimizi, sevdiklerimizi, birlikte hayatı paylaştıklarımızı önemsememiz, onlara gereken değeri ve özeni göstermemiz gerekir.

Her dakika bir yaş günü...

Her saniye yeni bir yıla adım...

Her gün engellilerimizi rahat yaşatma, hayatlarını kolaylaştırma günü...

Kadınlara şiddete, kadınlar gününde bile ara verilmezken tek bir günle kutlamanın, o tek günü anlamlandırmaya çalışmanın manası nedir ki?

"Hani bazen; acaba 364 gün telef ediyoruz, bari bir gün beyliklerini mi yaşasın diye bu günler icat oldu?" diye de kendime sormadan edemiyorum...

Her gün soğuk sıcak savaşın içindeyken, insanlar ölürken, yürekler yarıken, sadece bir gün "Dünya Barış Gününü" kutlamanın anlamı nedir ki? Anlamını bilenler ellerini kaldırsın ve lütfen bana anlatsın.

Yorumlarınızı, fikirlerinizi bekliyorum; her anın keyfini, huzurunu, sevincini, şefkati-ni, günleri, ayları, yılları beklemeden hemen şimdi yaşamamızı diliyorum.

Tüm anlarımız mutlu ve kutlu olsun. Öyle gün saat beklemeden sevdiklerimize sınırsız sarılalım, kucaklaşalım. Sesini duyalım, sesimizi duyuralım. Görme imkanı-mız varsa hemen bir buluşma ayarlayalım, el öpelim, özlere giderelim. En azından şefkatin o güzel yüzünü, kendimize ve değer verdiklerimize gösterelim. İyi günde, kötü günde...Hastalıkta, sağlıkta... ■

Saygıyla, Sevgimle

ilkayzehraulbegi@altinsehiradana.com

Bazıları
Daha
Fazla
İlgi
İster.

YENİDOĞAN YOĞUN
BAKIM UZMANI
YÖNETİMİNDE

YENİDOĞAN
YOĞUN BAKIM ÜNİTESİ
(NICU)

Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları /
Yenidoğan (Neonatoloji) Uzmanı
Uzm. Dr. Hasan Kılıçdağ

Bebeğinizin en yoğun bakıma ihtiyaç duyduğu zamanlarda ileri teknoloji ile donatılmış Yenidoğan Yoğun Bakım Ünitemizde;
7 gün 24 saat hizmet veren Yenidoğan Yoğun Bakım Uzmanımız,
• Yenidoğan Yoğun Bakım Sertifikalı özel hemşirelerden oluşan kadromuz,
• Anneler için özel oda,
• Transport Küvöz ve özel ekipmanlarımızla hizmetinizdeyiz.

Joint Commission®
INTERNATIONAL

ALOACIBADEM

444 55 44

www.acibadem.com.tr

Cumhuriyet Cad. No: 66
Seyhan ADANA
(322) 455 44 44

ACIBADEM
ADANA

Bir Almodovar Filmi İçinde Yaşadığım Deri

Yazı: Coşar Çopuroğlu

Bir Film Seyrettim / Coşar Çoparoğlu

tro Almodovar uluslararası alanda oldukça tanınan bir İspanyol film yönetmeni. 63 yaşında. Yaklaşık son 25 yıldır yönetmenlik yapıyor. 20'yi aşkın önemli film yönetti. Bu filmlerden 11 tanesi Türkiye'de gösterildi. Benim yakından takip ettiğim ve oldukça etkilendiğim çok iyi bir yönetmen.

İzlemiş olduğum 8 filmi

tarih sırasıyla şöyle:

Bağla Beni 1990, Yüksek Topuklar 1991, Çıplak Ten 1997, Annem Hakkında Herşey 1999, Konuş Onunla 2002, Kötü Eğitim 2004, Dönüş 2006 ve Kırık Kucaklaşmalar 2009.

Filmlerini karışık anlatımlarla ve genellikle melodram olarak çevirmekte. Hüznü estetikle vurgulayıp sanatı ön plana alan ve filmlerine mutlaka kişisel damgasını vuran bir yönetmen.

Almodovar'ı tanımak için filmlerinden bazılarını mutlaka seyretmek gerekli. Çoğu başyapıt olmuş filmlerinden size öncelikle bana göre en iyi filmi "Konuş Onunla" (Hable Con Ella) filmini izlemenizi önereceğim. Bu başyapıtı mutlaka izleyiniz.

Bu film en iyi özgün senaryo dalında oscar ödülünü de almıştı.

Bir Kadın Yarattım

Ancak dünya sinemasının bu büyük yönetmeninden her zaman bir başyapıt beklenilmemeli. Ama devamlı yeni birşeyler yaptığı kesin. Bu son filmi de böyle. Diğer filmleri kadar duygulu olmasa da çok farklı bir şekilde işlenmiş. Duygunun yerini biraz gerilim almış, biraz sürükleyicilik almış, biraz bilim kurgu filmine dönüşmüş. Kısaca Almodovar kendisini farklı bir konuma koymuş. Sanki filmin ismi "Bir Kadın Yarattım" olabilirmiş, sanki filmin ismi "İnanılmaz İntikam" olabilirmiş, sanki filmin ismi "Çarpık İlişkiler" olabilirmiş. Ama olmamış. Zaten bu isimlerden biri olsaydı bu bir Almodovar filmi olmazdı.

Birbirinden çok farklı şekillerle donatılmış farklı bir tarz, çok soğuk, çok sert, çok cesur ve çok özgün. Sonuna kadar sizi koltuğunuza kilitleyecek, inanılmaz flashbacklerle anlatılan iyi bir film olmuş. Bir başyapıt olamamış, belki de bunun ana nedeni Fransız Polisiye yazar Thierry Jonquet'in 2005 tarihli "Tarantula" romanından uyarlanmış olmasından kaynaklanıyor. Filmin İspanyolca ismi "La Piel que Vivo", İngilizce ismi "The Skin That I Live In". Ve Türkiye'de birkaç bağımsız sinemada geçtiğimiz Aralık ve Ocak aylarında oynayan Türkçe ismiyle "İçinde Yaşadığım Deri". Başrol oyuncular Antonio Banderas ve Elena Anaya.

Konusundan Başlıklar:

- Estetik cerrahi bir doktor.
- Sevgilisi ile trafik kazasından ölmekten yanarak kurtulan karısı.
- Doktorun karısını affetmesi ve yanıkta oluşan görüntüsünden kurtarmak için yeni bir deri üretmesi.
- Doktorun özel kliniğinde çalışan hizmetlinin annesi olması.
- Karısıyla trafik kazasında kurtulan adamın doktorun aynı anneden doğma (farklı baba) kardeş olması ve doktorun bunu bilmemesi.
- Yüzündeki yanığı 2 yıl sonra tesadüfen gören karısının intihar etmesi.
- Kızlarının bu intiharı görerek büyük bir depresyona girmesi.
- Kızının cinsel saldırıya maruz kalması ve bir süre sonra annesi gibi intihar etmesi.
- Cerrah babanın genç adamı kaçırap intikam alması, vs. vs.

Bu sıradan gibi gözükken melodram öyküsünü flashbacklerle bilmece gibi ve bir o kadar da sıradışı öğelerle anlatmış Almodovar. Diğer en önemli detayları size burada veremiyorum, filmi seyretmeniz gerekir. Sadece filmin sonunda buz gibi olup, donup kalıyorsunuz diyebilirim. Herşeye rağmen yönetimiyle, oyuncularıyla ve teknik ekibiyle çok iyi iş çıkarmış Almodovar.

Gerilimli, sadist bir sanat filmi seyrettim sanki. ■

cosarcopuroglu@altinsehiradana.com

WC

Hemoroid Tedavisinde

HemoClin

Hemoroiden kurtulmak elinizde.

www.hemoclin.com.tr

"HemoClin tip Ila tıbbi cihaz kapsamındadır"

Hindi Salam

Hazırlayan: Nevcihan Çay **Fotoğraf:** Erhan Yelekçi

Hindi; Amerika'ya ilk göç edenler tarafından keşfedilmiş ve 17. yy'ın başlarında Avrupa'ya getirilmiştir. Hindi yemeğinin sadece yılbaşını anımsatması ne garip... Sanki başka günler hindi yapılamazmış gibi. Aslında önemli olan, masanızın sevgi ve özenle hazırlanmış, her gün olandan biraz daha farklı yiyeceklerle donatılmış olmasıdır. Nevcihan Çay ile bu sayımızdaki konumuz bir kültür yemeği olan "Hindi Salamura".

nura

Hindi Salamura Hazırlanışı

Malzemeler

- 1 kap limon suyu(225ml.)
- 1 kap portakal suyu
- 2 kap kalın tuz
- ½ kap kekik
- ½ kap çili biberi
- ¼ kap kimyon
- ¼ kap tarçın
- 1 kap taze kişniş
- ½ kap helepone biberi
- 1 tüm limon kabuğu ile
- 1 tüm greyfurt kabuğu ile
- ½ kap sıkılmış sarımsak
- 4-5 lt sut

Yapılışı

Bütün malzemeleri iyice karıştırınız. Tüm hindiyi bu sosta 24 saat buzdolabında bekletiniz. Pişirmeden kurulayınız. Hindinin göğüs derisini aralayıp göğüs etine 2-3 karanfil saplayınız ve deri ile göğüs arasına slaş kesilmiş 4-5 limon parçası yerleştiriniz. Hazırladığınız iç pilavı hindinin içerisine 1/3 boşluk kalacak şekilde doldurunuz. Kürdan saplayıp mutfak ipi ile çapraz bağlarla hindiyi kapatınız. Hindiye torbasına koyarak her kilo için 25-30 dk.(her fırına göre değişir) hesaplayarak 180-200 derecede pişiriniz. Piştikten sonra çıkan suyu ile sos hazırlayınız.

İç Pilavın Hazırlanışı

Malzemeler

- ½ bardak zeytinyağı
- 4 tane soğan (orta boy, küçük doğranmış)
- 1 yemek kaşığı kuş üzümü.
- 1 yemek kaşığı çam fıstığı
- 1 bardak pirinç
- 1 limon suyu
- 2 çay kaşığı tuz
- 1 bardak su
- 5 türlü bahar (bir paket)
- 300 gr. kestane (sert kabuklarını soyunuz, sıcak su ile haşlayınız, soğuk sudan geçiriniz ve tüylü kabuklarını soyunuz)
- 3 yemek kaşığı şeker

Yapılışı

Zeytinyağını ile soğan ve çam fıstığını pembeleşene kadar kavurunuz. İçerisine yıkanmış pirinci ilave edip tekrar kavurunuz. Limon suyu, kestane, kuş üzümü tuz ve 1 bardak su ilave edip pişiriniz. Bu karışım soğuduktan sonra içerisine şeker, beş türlü bahar ekleyip karıştırınız, hindinin içerisine doldurup pişiriniz.

Afiyet olsun ■

nevcihancay@altinsehiradana.com

ÇayÇiftlik®

*Dayname

Volkswagen Yetkili Servisi Gizerler'e gelin, Volkswageninize onun dilinden en iyi anlayanlar baksın. 8000 m²'lik hizmet alanımız, kendi konularında deneyimli 30 kişilik uzman satış sonrası ekibimizle Volkswageninizin hep Volkswagen olarak kalması için çalışıyoruz.

Volkswagen Satış Sonrası®

Volkswagen Yetkili Servisi **Gizerler**

Ceyhan Yolu 4. Km Yüreğir - ADANA Tel: (0322) 346 06 06 Faks: (0322) 346 37 97

GİZERLER, BİR DOĞUŞ OTOMOTİV SERVİS VE TİCARET A.Ş. YETKİLİ SERVİSİDİR.

www.altekmak.com

Türkiye'nin en büyük Endüstriyel Yapı Marketi
Çok Yakında...

Ceyhan yolu 5. Km Adana / Tel: 0.322 359 08 08

